

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 99 (13.929)

Trst, petek, 7. junija 1991

Tudi tokrat šest predsednikov brez zgodovinske odločitve V Sarajevu le medlo upanje za nadaljnje dogovarjanje

Predlog Izetbegovića in Gligorova sprejeli kot osnovo za bodoča pogajanja
Po ustavi in poslovniku je treba premostiti krizo v zveznem predsedstvu

Predsednik BiH Izetbegović ob prihodu srbskega predsednika Miloševića

(AP)

SARAJEVO — Namesto napovedane tiskovne konference po zaključeni seji predsednikov vseh šestih republik, na katero je čakalo 250 novinarjev, je predsednik predsedstva BiH Alija Izetbegović zbrani novinarski srenji včeraj na večer precej optimistično povedal, da so dotlej (do 19. ure) dosegli soglasje o štirih sklepih in da pogovore nadaljujejo. Pripomnil je da so v pogovorih nekoliko napredovali, kar naj bi bilo razvidno iz sporočila o dogovorjenem.

V tem sporočilu piše, da so vsi udeleženci tega sestanka soglašali, da je treba vsa odprta vprašanja reševati sporazumno, miroljubno in demokratično, kar je v interesu vseh. Pri tem so upoštevali težko ekonomsko in socialno krizo v Jugoslaviji ter poziv Evropske skupnosti.

Predlog, ki sta ga predstavila predsednika Alija Izetbegović in Kiro Gligorov so sprejeli kot konstruktivno osnovo za nadaljevanje razgovorov o ureditvi odnosov med jugoslovanskimi republikami. O tem se bodo posvetovali v vseh republikah, kakor tudi o

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Do referendumu sta samo še dva dneva PSI za neudeležbo DSL odločno za »da« KD ne daje navodil

RIM — Do referendumu manjkata samo še dva dneva, in volilna kampanja se počasi ohlajuje, če sploh lahko rečemo, da se je kdaj zares ogrela. Včeraj je tajništvo PSI v obliki sporočila javnosti izdalo dokončen poziv k bojkotu. V njem med drugim beremo, da je stališče stranke popolnoma legitimno. »Ustava predvideva neudeležbo na referendumu, zato PSI poziva volilne upravičence, naj se referendumu ne udeležijo, saj bodo samo na tak način zavrnili nekoristen in škodljiv referendum«.

Član demokratskega tajništva Cabras se s socialisti ne strinja; meni namreč, da se v vabilu k bojkotu skriva grožnja o predčasnih volitvah, ki bi bile neizbežne, če bi referendum šel skozi. »Tako zadržanje je nesprejemljivo! Izid referendumu bomo sprejeli, kakršen koli pač bo, saj smo se v preteklosti že večkrat spopadli in sprijaznili tudi s takimi referendumi, ki večinskimi strankam niso bili po godu,« je rekel Cabras. Tudi demokratski tajnik KD ne more podpreti vabila PSI, vendar je tudi včeraj izjavil, da prepušča svojim volilecem prosto izbiro. Forlani priznava, da je marsikdo

izrekel ostre kritike na račun stališča KD o referendumu, vendar opozarja, da bi bile kritike precej oostreje, če bi KD zavzela kakršnokoli drugačno stališče. Vsekako pa je tajnik KD neomajen v prepričanju, da nedeljski referendum še zdaleč ne bo spremenil ali celo rešil krize, ki se vse bolj zažira v italijansko politiko.

Medtem ko sta DSL in PLI našli vsaj eno skupno točko v političnem dialogu, obe sta za odločno zmaga »DA« na referendumu, se Pannella vseprek jezi na sredstva javnega obveščanja, predvsem na državno televizijo, ker mu ni dala dovolj prostora v predreferendumi razpravi. Izjavil je, da bo sicer šel na volišče, da pa bo glasoval »NE« v znak protesta proti »veliki kupoli politične mafije, pozivom k bojkotu, absentizmu, proti dezinformaciji...«, skratka protest zoper vse in vseh. K udeležbi pa vabijo vsa ženska združenja, med predstavnicami sta bili tudi Maria Pia Caravaglia (KD) in Livia Turco (DSL), ki so na včerajšnji novinarski konferenci poudarile pomen referendumu kot »demokratskega sredstva, s katerim se ljudstvo lahko izreče po lastni vesti«.

Odcepitev toda kdaj in kako

DUŠAN UDOVIČ

Nedavno ustoličeni slovenski minister za finance Dušan Šešek je v skupščini s hladno prho stvarnih in neoporečnih argumentov polil nemalo razgretih glav, v katerih je osamosvojitvena evforija lahko resna ovira za trezno presojo o tem, kaj dejansko čaka Slovenijo po 26. juniju, ko zapade šestmesečni rok po plebiscitni odločitvi.

Šešek v bistvu ni rekel nič drugega kot to, da resen proces osamosvajanja ne trpi prehitvevanja danih možnosti, kakor tudi ne nikakršnih idealiziranih predstav. Stvarnost pač je, kakršna je in z njo je treba strogo računati. Slovenija bo po začetnem svežnju sprejetih zakonov lahko tudi formalno samostojna, toda nad njeno dejansko avtonomijo bo še dolgo ostal oblak nerešenih problemov, povsem življenjskih in trdo resničnih. Država lahko kot taka obstaja in je potem tudi deležna priznanja mednarodne skupnosti le pod pogojem, da vsebuje realno vse državniške attribute, teh pa Slovenija ob koncu meseca ne bo premogla razen delno po formalni plati.

Slovenska skupščina je v zadnjem obdobju opravila na področju zakonodaje resnično ogromno delo, toda vse kaže, da je mnogo ostalo spornega in nedorečenega. Resnici na ljubo je bilo mrzlično sprejemanje zakonov bolj podobno teku čez drn in strn, veliko bolje pa bi bilo to delo opravljeno brez hudih razpok, ki jih je opaziti ne le na relaciji večina in opozicija, ampak znotraj večine same. Nedvomno pa so tudi hudi pritiski, odkrite grožnje do Slovenije in skrajna zaostrovanja razmer drugod po Jugoslaviji onemogočali dobre namene po tem, kar se še vedno optimistično imenuje sporazumna razdružitev. In ravno ta zapleteni vozlož Slovenijo še čaka, z njo pa tudi ostale

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Atlantsko zavezništvo bo skrbelo za varnost in stabilnost novih demokracij v Evropi Pozornost pakta NATO velja tudi SZ Baker in Besmertnih danes v Ženevi

KOPENHAGEN — V NATO se zavedajo zaskrbljenosti nekaterih vzhodnoevropskih držav glede njihove varnosti v novi evropski stvarnosti in zato utrjuje in ohranitev novih demokracij po koncu hladne vojne »konkretno in neposredno« zadevata atlantsko zavezništvo. Istočasno pa se zahodni zavezniki bojijo, da bi si to njihovo skrb v Sovjetski zvezi lahko razlagali kot grožnjo, ki naj bi imela za cilj osamitev SZ. Da temu ni tako skuša NATO dokazati s sodelovanjem s SZ na vseh področjih pri graditvi varnosti v bodoči Evropi.

Taka je v strnjenih besedah vsebina skupnega sporočila (na sliki AP generalni sekretar NATO Woerner in ameriški državni sekretar Baker), ki so ga zasedanja zunanjih ministrov pakta NATO v Kopenhagnu poslali v Moskvo. V danski prestolnici pa so prisotni tudi konkretno spregovorili o nujnosti pomoči SZ. Tako se je James Baker ogreval tudi za gospodarsko pomoč Sovjetski zvezi, »ker lahko perestrojka predstavlja največjo revolucijo tega stoletja.« Baker je še dejal, da so v tej igri stave vseh izredno visoke, sam pakt NATO pa ima izredno pomembno vlogo za Evropo in transatlantsko skupnost, v kateri je »enotna in svobodna Sovjetska zveza njen sestavni del.«

Britanski zunanji minister Hurd je kolegom najavil, da naj bi bilo uradno vabilo Mihailu Gorbačovu za sodelovanje na zasedanju sedmih voditeljev najbolj industrializiranih držav sveta julija v Londonu že pripravljeno. V podporo politiki Gorbačova pa se je za hitre in konkretne odločitve zavzel minister Gianni De Michelis. Zanj so neumestna vprašanja, ali naj se SZ pomaga ali ne. »Leta bomo potrebovali sodelovanje stabilne Sovjetske zveze, s šibko in sovražno razpoloženo SZ pa ni mogoče ustvariti ničesar,« je še poudaril De Michelis.

Iz Ženeve pa so včeraj uradno potrdili, da se bosta danes sestala ameriški državni sekretar Baker in njegov sovjetski kolega Aleksander Besmertnih. Oba sta se v zadnjem času, nazadnje pred tednom dni v Lizboni ob priliki podpisa mirovnega sporazuma za Angolo, kar pogosto videvala, današnje srečanje pa naj bi bilo zadnje pred srečanjem Mihaila Gorbačova in Georgea Busha v Moskvi. Na prejšnjih srečanjih sta precej pozornosti posvetila konvencionalni razorožitvi in odstranitvi številne ovire, ki so mesece zavirale dunajska pogajanja. Tokrat naj bi bese-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pred skorajšnjim Peterletovim in Kučanovim obiskom v Rimu Italija že spreminja svojo politiko?

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Tiskovni urad slovenskega predsedstva je včeraj uradno sporočil, da bo predsednik Milan Kučan v ponedeljek, 10. in v torek, 11. junija, na delovnem obisku v Italiji. Slovenski predsednik se bo v Rimu sestal s predsednikom italijanske republike Giovannijem Cossigo, predsednikom italijanske vlade Giuliem Andreottijem, z zunanjim ministrom Gianniem de Michelisom, predstavniki senata in poslanske zbornice in z vidnimi predstavniki italijanskih strank. Napoveduje se tudi obisk papeža Janeza Pavla II., ki pa iz tehničnih razlogov še ni dogovorjen. Na koncu bo imel slovenski predsednik tiskovno konferenco.

To je prvi obisk najvišjega predstavnika Slovenije v Italiji in zanimiva je napol uradna formulacija, delovni obisk, kar je vsekakor veliko več, kot so pomenili dosedanja podobni obiski. Tudi to kaže na nekatere spremembe v odnosu italijanskih oblasti in politike do urejanja jugoslovanske krize, predvsem pa gre za veliko večje razumevanje za slovenske težnje po osamosvojitvi in nadaljnjem demok-

ratičnem, gospodarskem in političnem razvoju Republike Slovenije kot suverene države.

V skladu z načelnim stališčem slovenskih oblasti bo predsednik Kučan pred odhodom danes ob 14. uri sprejel delegacijo Slovencev iz Italije, ki ga bo obvestila o položaju slovenske narodnostne skupnosti in o prizadevanjih za celovito reševanje njenih problemov. Razgovor bo služil kot opozorilo in gradivo za rimske razgovore, ki se bodo torej nanašali tudi na probleme zaščite in položaja Slovencev v Italiji.

Dva dni prej, v soboto, 8. junija, pa se bo v Rimu predsednik Slovenske vlade Lojze Peterle, prav tako na delovnem obisku, sestal s predsednikom italijanske vlade Giuliem Andreottijem. Tokrat ne gre več za povsem strankarski sestanek dveh vodilnih predstavnikov demokristjanskih oziroma krščanskodemokratskih sorodnih strank, temveč za razgovor vladnih predsednikov.

Oba obiska sta značilna in za Slovenijo in njena osamosvojitvena prizadevanja izredno pomembna. Ne gre namreč samo za načelna politična vprašanja, odnose do razkrajanja Jugoslavije, jugoslovanske krize in drugega, temveč tudi za

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Preiskava o dejavnosti bocenskega MSI ovita v strogo tajnost

BOCEN — Preiskava v zvezi s protagolistov v atentatih šestdesetih let, je izjavila, »da je napočil čas, ko bo vsa resnica prišla na dan.« Jörg Klotz in Luis Amplatz sta bila žrtve atentata, katerega ozadje ni bilo nikoli pojasnjeno, čeprav je bil Amplatz ob življenju.

Eva Klotz, hčerka enega od protagonistov v atentatih šestdesetih let, je izjavila, »da je napočil čas, ko bo vsa resnica prišla na dan.« Jörg Klotz in Luis Amplatz sta bila žrtve atentata, katerega ozadje ni bilo nikoli pojasnjeno, čeprav je bil Amplatz ob življenju.

Po sestanku slovenskega vodstva z Markovićem in Kadijevićem v Beogradu Tudi JLA spravljujejša do Slovenije? Prava pogajanja pa se šele začenjajo

LJUBLJANA — Beograjski sestanek slovenske vrvovne trojice z jugoslovansko vlado in odmevi na izjave slovenskega finančnega ministra sta osnovni temi včerajšnjega slovenskega političnega dne. Očitno je prišlo v Beogradu do premika. Predsednik Ante Marković je namreč uradno le privolil v samostojne republike, priznal je slovensko pravico do osamosvojitve in slovenski referendum in kar je še važnejše - v navzočnosti obrambnega ministra Kadijevića se je celo strinjal, da se se nekaj takega napiše v skupno uradno poročilo.

Plebiscit, osamosvojitve Slovenije torej za zvezno vlado nista več nekaj tujega, temveč normalna stvar. Toda tu so tudi težave in zahteve zveznega predsednika, katere namerava osebno sporočiti slovenski skupščini na skupnem zasedanju vseh treh zborov. Zasedanje bo še pred 26. junijem in Marković bo v bistvu predlagal, da se slovenski osamosvojitveni postopek odloži. Vendar je kaj takega nemogoče, saj je bil datum določen v plebiscitnem zakonu, katerega je slovenski narod potrdil s tako veliko plebiscitno večino.

Možni, normalni in tudi logični pa so konkretni razgovori o ločitvi, delitvi premoženja in konkretnih vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu še dolgo, saj je osamosvajanje proces, ki se bo 26. junija v resnici šele prav začel ne pa končal.

V tej zvezi je zelo pomembno očitno pomirjenje z armado, čeprav gre prav tu za temeljno in težko rešljivo vprašanje. Slovenija ne daje več nabornikov, toda to rabi kot povod vsem drugim republikam, da so pričele podobno premišljati. Povsod se upirajo matere, delna mobilizacija, ki jo je izvedla JLA, ko je dvigovala borbena pripravljenost, je slabo uspeša, celo v Srbiji. Stara narodna pesem »Rado ide Srbini u vojne« se je izkazala za povsem netočna, preživela. V vojašnice so vdrle matere, žene dekleta vpoklicanih vojakov, vsi so se izogibali, prišlo je do sporov in uporov in precej glasnega kričanja in priseganja, da ne bodo streljali na brate iz sosednih republik, niti na Hrvate ne. Drugačna je

bila samo militantna četniška skupinica, ki je bila seveda kričava in zelo borbena razpoložena, hkrati tudi skrajno nedisciplinirana. Vse to je za armado kot resno ustanovo zelo kočljiva zadeva, ki se pričinja s slovensko odpovedjo pošiljanja rekrutov v JLA. Dejansko pa odraža razkranje SFRJ.

Vendar je splošno mnenje, da se ni več bati posebnih udarov in oboroženih pritiskov. Izredno pomirljivo zveni tudi sporočilo republiškega sekretariata za informiranje o vračanju oklepnih vozil, ki se glasi:

»Na podlagi dogovora med republiškima sekretarjema za ljudsko obrambo in notranje zadeve Janezom Janšo in Igorjem Bavčarjem ter generalpolkovnikom Andrijo Raštom in generalmajorjem Marjanom Vidmarjem je poveljnik 5. vojaškega območja generalpolkovnik Konrad Kolšek pisмено zagotovil, da štiri oklepna policijska vozila, proizvedena v TAM Maribor, ne bodo ostala na 5. vojaškem območju.

Ker je bil s tem izpolnjen pogoj, postavljen ob začasnem zadržanju vozil in naveden v dopisu Zveznemu sekretariatu za ljudsko obrambo dne 28.5.1991, je bil 4.6.1991 preklican ukrep prepovedi izvzema sredstev oborožitve in vojaške opreme iz podjetij namenske proizvodnje v Republiki Sloveniji. Tovrstno sodelovanje poteka naprej v skladu s sklenjenimi pogodbami. Na podlagi iste garancije poveljnika 5. VO so bila dne 5.6.1991 ob 23.45 uri na železniški postaji v Dobovi predstavnikom JA izročena tudi štiri zadržana oklepna policijska vozila, ki so jih takoj odpeljali iz Republike Slovenije.

Govor novega finančnega ministra na zasedanju slovenske skupščine o nekaterih ključnih vprašanjih osamosvajanja močno odmeva v javnosti. Zato se je Demos včeraj sestal na izrednem zasedanju, kot običajno za zaprtimi vrati, rezultati niso še znani. Slovenski predsednik vlade Lojze Peterle pa se je včeraj na tiskovni konferenci po vladni seji izognil konkretnemu odgo-

voru. Dejal je, da je finančni minister šele malo časa član vlade in da zato ni obveščen o vseh pripravah na znani 26. junij.

Dejansko pa gre za določeno dozo zdravega razuma, nujno stremitev v zapletenem procesu osamosvojanja. Ni mogoče nekaterih odločilnih vprašanj urediti čez noč, predvsem tistih, ki ljudi najbolj zanimajo.

Slovenski denar je zelo lahko natiskati, toda imeti mora trdno valutno kritje, ki ga ni, in mednarodno priznanje, ki ga tudi ni. To pa sta trdila že prejšnji finančni minister Kranjec in prejšnji podpredsednik vlade Mencinger. V primeru vdora zvezne vlade v Mednarodno banko Jugoslavije in s tem hitre inflacije pa bi Slovenija morala zaščititi svoje interese in za ta primer je natisnala posebne bone, kot nekako dvojno valuto, ki bi šele vedno temeljila na dinarjih. Uveljavljanje slovenske valute je seveda nujnost za suvereno državo, toda treba je zapolniti oba zgoraj omenjena pogoja. V vsem tem ni nič novega toda nekateri, zlasti desni poslanci Demosa, so pričakovali čudeže že čez noč, zato so sedaj seveda razočarani.

Podobno je z vsem drugim, kot je na primer urejanje meje med Slovenijo in Hrvaško. Mejo je treba določiti, začrtati na terenu, kar pa seveda še zdaleč ne pomeni, da se bodo tudi v resnici postavili mejni prehodi, carnice, mejne straže in podobno. Prav nasprotno, obe sedanji prijateljski državi se trudita za dogovor, po katerem kaj podobnega nikoli ne bo potrebno.

Potni listi so bolj zapletena stvar, saj je nujno priznanje vseh držav sveta, ki je samo dvostransko in gre torej za dolg in zapleten proces. Samo tiskanje knjižice ne pomeni v bistvu nič.

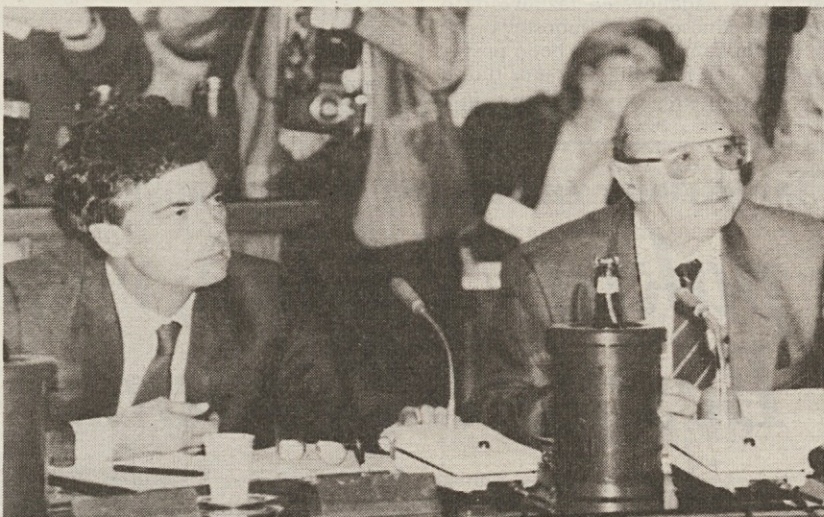
Ključna pa so seveda gospodarska vprašanja, carinske zadeve, možnost normalnega uvoza in izvoza, cel sklop problemov, ki pomenijo zveze in podobno. Tukaj bosta odigrali odločilno vlogo še zlasti obe sosedni Avstrija in Italija in vse kaže, da glede teh problemov ne bo resnejših težav, ne po 26. juniju ne kasneje. B. S.

V Taurianovi od včeraj trije komisarji

TAURIANOVA (REGGIO CALABRIA) — Včeraj so namesto razpuščene občinskega sveta v Taurianovi svoje položaje zasedli trije komisarji, ki so bili imenovani na osnovi zakonskega odloka ministrskega sveta z dne 30. maja letos, v katerem je govor o ukrepih, ki so predvideni v izvoljenih organih, za katere se domneva, da se je v njihovo delovanje vpletla mafija. Novi »upravitelji« so tako Guido Neri, predsednik porotnega sodišča v Reggio Calabrii, Demetrio Modafferi, generalni inšpektor zakladnega ministrstva in Vittorio Panzera, podprefekt v Reggio Calabrii.

Novoimenovani vladni komisarji so včeraj že imeli prve stike s karabinjerji, policijo in finančnimi stražniki, ki so vsi izrazili pripravljenost za sodelovanje, »kadar koli bodo okoliščine to zahtevale.«

Tudi italijansko sodstvo bo kmalu imelo spravnega sodnika Martelli na plenumu VSS

RIM — Pravosodni minister Martelli (na sliki AP) se je že drugi udeležil plenuma Višjega sodnega sveta. V svojem posegu je podčrtal, da si kot pravosodni minister in kot državljani želi predvsem učinkovitega sodnega aparata, kjer sodniki ne bi bili menezjerji informatike, pač pa spretni in sposobni profesionalci. Martelli je izrazil tudi željo, da bi italijansko sodstvo čim prej uvedlo spravnega sodnika, tudi zato, ker to sodi v prioritete naloge vlade. Z uvedbo te službe bi sodstvo pridobilo 4.700 novih sodnikov. Glede uvedbe novega sodnega postopka je Martelli popripravljen, da gre predvsem za tehnična in praktična vprašanja.

Podpredsednik VSS Galloni je v orisal težave, s katerimi se sodstvo spopada, popolnoma pa se je strinjal z Martellijevimi izjavo, da morajo plemike političnega značaja ostati zunaj sodne institucije.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● V Sarajevu

drugih predlogih z včerajšnjega razgovora.

Sklenili so, da mora predsedstvo SFRJ - v skladu z ustavo SFRJ in svojim poslovnikom - čim prej rešiti krizo, ki je nastala zaradi neizvolitve predsednika in podpredsednika predsedstva SFRJ.

Dogovorili so se tudi za poseben sestanek predsednikov Hrvatske, Srbije in BiH, ker so v jedru jugoslovanske krize poleg ostalega prav slabi mednarodni odnosi, ki se najbolj zapletajo prav v teh treh republikah.

Udeleženci včerajšnjega sestanka so se dogovorili, da bodo nadaljevali z medsebojnimi stiki na delovnih sestankih.

Iz tega sporočila nedvomno izhaja, da tudi na tem vrhu niso sprejeli zgovornih odločitev, nedvomno pa je spodbudno, da bodo udeleženci nadaljevali s pogovori. Dejstvo, da so se odpovedali običajni tiskovni konferenci, pa konec koncev ni niti tako negativno, saj smo bili na prejšnjih v

glavnem priča deklarativnim izjavam, ki niso obetale nič dobrega, na delovnih sestankih bo manj publicitete, zato pa morda več konkretnih rezultatov.

● Odcepitev

jugoslovanske republike, ob tem pa je resnično veliko vprašanje ali je dejansko osamosvojitve sploh mogoče zakolčiti s katerimkoli datumom.

Signali, ki zadnje dni prihajajo iz različnih prizorišč v Jugoslaviji in iz tujine niso brez pomena. Predsednika Bosne in Makedonije Izetbegović in Gligorov sta pripravila skupen predlog o prihodnji ureditvi Jugoslavije, ki naj bi bila zveza suverenih republik. Milošević je moral v srbski skupščini poslušati nemalo obtožb, češ da je kriv za izolacijo, v katero je pri mednarodnih krogih zašla Srbija. Ministri evropske dvanašterice so za dodelitev finančne pomoči Jugoslaviji postavili jasne pogoje, med katerimi miren politični dialog o novem ustro-

ju države. Podatki o blagovni menjavi na sicer ohromljenem notranjem jugoslovanskem trgu vendar kažejo na njegovo relativno povezanost, pri čemer bo zanimiv tudi podatek, da je za Slovenijo Srbija celo boljši plačnik terjatev kot Hrvaška. Ob vseh dramatičnih dogajanjih v zadnjem mesecu so ti znaki zavesti o gospodarski soodvisnosti med republikami tisto za kulise interesov, ki mu gre najbrž do bršen del zasluge, da presežena državna tvorba še ni razpadla na praktične na neracionalen in najbolj travmatičen način, čemur je stalno v nevarni bližini.

Vse to kaže, da možnosti za miren dogovor še niso izčrpane, gotovo pa ni dosegljiv s kakršnimkoli napenjanjem odnosov ali po nevarnih bližnjicah.

● Italija

zelo konkretne stvari.

Slovenija je zainteresirana, da tudi po znanem plebiscitnem 26. juniju ostanejo odprte državne meje in konkretno meja med Slovenijo in Italijo ter da lahko državljani Slovenije mirno potujejo v tujino. Važni so normalna trgovina in pretok blaga, uvoz in izvoz v prehodnem razdobju, pri čemer so še posebej zanimivi gorški, tržaški in videmski sporazumi o avtonomnih računih. Obstoječi sporazumi SFRJ o sodelovanju z Evropsko skupnostjo naj se izvajajo še naprej tudi kar zadeva Slovenijo. Nadaljevati se morajo vsi finančni tokovi in zavarovanje kreditov z bankami, za kar je še posebej pomembna garancija SACE. Normalno naj se odvija cestni, zračni in morski promet ter zveze PTT. Predvsem pa naj se izvajajo vsi sporazumi, sklenjeni med SFRJ in Italijo, vključno s sporazumi o izogibanju dvojnemu obdavčevanju in sporazum o spodbujanju skupnih naložb.

Slovenska republika se je že z ustavnim zakonom obvezala, da bo spoštovala vse mednarodne pogodbe, da bo odplačevala svoj del mednarodnih

dolgov in jamčila za spoštovanje pogodb in komercialnih kreditov. Pripravljena je z Italijo izvajati skupno politiko o emigrantih in bo zajela ilegalen pritok emigrantov.

Seveda pa je Slovenija še posebej v prehodnem razdobju interesirana za izdatnejši prtok finančnih sredstev iz Italije in italijansko podporo pri pridobivanju mednarodnih draždnih in komercialnih kreditov. Z velikim zanimanjem je spremljala aktivnosti v zvezi z zakonom za mejna področja in bi želela, da se del teh sredstev usmeri k projektom v Sloveniji. V teh slovenskih stališčih je še posebej omenjena italijanska narodnostna skupnost, kateri bo Slovenija še nadalje izkazovala polno zaščito.

Preobrat italijanskega odnosa do Slovenije je imel več faz. Pomemben je bil sestanek socialističnih poslancev, do katerega je v Rimu prišlo na pobudo deželnega tajnika PSI Pierra Zanfagninija in njegovega kolega, tajnika deželnega vodstva PSI iz Veneta. Takrat so ugotovili, da je podpiranje centralistične Jugoslavije v resnici podpora Miloševićevemu nacionalizmu in s tem razbijanju notranjih odnosov in krepitvi nevarnosti državljanske vojne. Potekalo je več razgovorov vidnih slovenskih predstavnikov zunanega ministrstva, pred dobrimi desetimi dnevi pa se je slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel pogovarjal s predsednikom Forlanijem in drugimi vidnimi italijanskimi predstavniki. Postopoma prihaja torej do preobrata, katerega pogojujejo številni skupni pogledi, koristni politični stiki na raznih ravneh, pa tudi aktivna vloga slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, slovenskih strank, Slovencev in raznih strankah in slovenskih organizacijah.

Tega procesa ni zavrl, niti ošibil, nacionalistični neofašistični poskus obujanja irendentizma, ki pa je zelo značilno izzval odzive in čudne ponudbe v Srbiji. Večrājšnja Politika objavlja daljši razgovor s predsednikom srbske radikalne stranke in vojvodo srbskih čestnikov Vojislavom Šešljem. Četnik

Aretacije: Napetost v Splitu

SPLIT — V Splitu se je vojska odločila za potezo, ki bo verjetno še poglobila razkol med njo in prebivalstvom. Včeraj so namreč aretirali štiri splitske prebivalce, Ivana Bogonjo, Branka Glavinovića, Rolana Zvonarevića in Mateja Sablića zaradi domnevne vpletenosti v nedavne dogodke v Splitu.

Ljudi je še posebej razburilo, ker četverica ni bila aretirana, ampak dobesedno ugrabljena, vojaški organi pa niso bili pripravljeni dati nobenega pojasnila v zvezi z njihovim prijetjem. Znano je le, da naj bi v demonstracijah pred vojaškim poveljstvom izražali nasprotje JLA. Javnost je seveda razburjena, ker se zdi, da bo vojska na ta način aretirala še koga. Mesto je zato preplavaleno s policijskimi silami, ki nadzorujejo vse pomembnejše točke, še toliko bolj, ker je neuradno slišati, da je v mestu tudi posebna enota vojaške varnosti, znamenitega KOS, ki naj bi jo vodil neki polkovnik Vasiljević, katerega naloga naj bi bila aretirati vse, ki so po merilih vojaške oblasti kršili zakon. Resničen strah pa trenutno vzbuja možnost, da bi ukrepi vojske izzvali nove demonstracije, ki bi se lahko tragično končale. Na medstrankarskem posvetu je prišlo do burne razprave, v kateri so skušali ustaviti radikalne in skrajne politične stranke, ki so menile, da je treba na to provokacijo odgovoriti z novimi demonstracijami in nasprotovanjem vojski. Če vojaške oblasti in mestni veljaki ne bodo našli kompromisa, se bodo te zahteve verjetno ponovile.

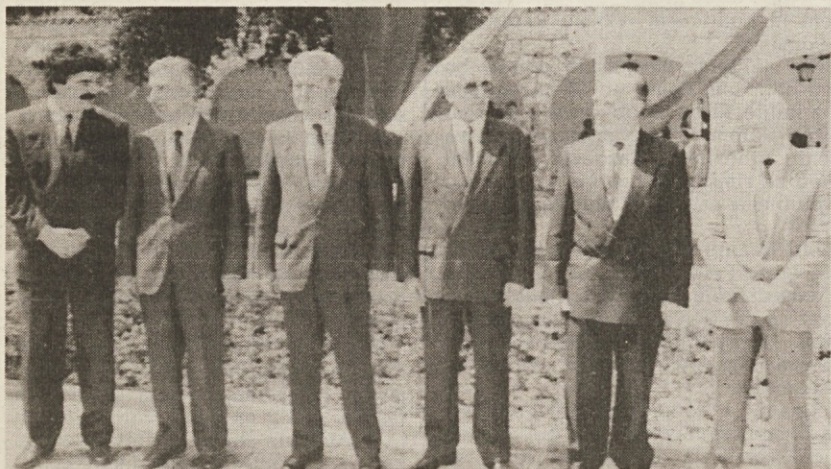
Vojska je tako še enkrat pokazala, da skuša neprestano izživati izredno stanje, treba pa je povedati, da tudi civilne oblasti ne obvladajo položaja in da pravna država ne deluje. Splitске oblasti so potrebovale mesec dni, da so nedavno demonstracije sploh uvrstile na dnevni red, namesto konkretnih potez pa si je na določen način sama zrušila legitimnost resnega dejavnika v razreševanju sedanjih in morebitnih novih napetosti, ki bi jih lahko prinesle improvizirane demonstracije.

STOJAN OBRADOVIĆ
GORAN VEŽIĆ

● Pakt NATO

da tekla o zmanjšanju strateške jedrske oborožitve oziroma o tako imenovanih pogajanjih START.

Od treh velikih pogajanj, ki so jih ZDA in SZ začele na obalah Ženevskega jezera, so prav pogajanja START še vedno odprta. Sporazum o evroraketah je bil podpisan decembra 1988, pomen pogajanj o balističnem orožju pa se je avtomatično zmanjšal po okrnitvi ameriškega programa »vojne zvezd«. Pogajanja START so se začela leta 1985, od takrat pa je bilo na njih čuti vse oscilacije, ki so bile značilne za odnose med državama v teh šestih letih. Osnovni namen pogajanj je zmanjšanje jedrskega arzenala obeh držav za polovico in glavni obrisi sporazuma so bili začrtani že pred časom, medtem ko so na največja nasprotja naleteli pri dogovarjanju o tem, kako bodo nadzorovali zmanjšanje oborožitve. Pogajalci so v Ženevi zadnjič sedli za mizo 19. aprila, vendar pa so se strokovnjaki iz obeh držav nato srečevali praktično vsak dan. Prav pogostost teh srečanj pa daje misliti, da je besedilo sporazuma praktično izpiljeno in da bosta Baker in Besmertnih danes opravila še zadnjo revizijo, sporazum pa naj bi nato podpisala Bush in Gorbačov konec meseca v Moskvi.

Predsedniki šestih jugoslovanskih republik pred včerajšnjim zasedanjem v vili Stojčević v Sarajevu (Telefoto AP)

Odmevi na stališče Državnega sveta o špetrskem vrtcu

Zadovoljstvo ob pričakovanju da bo čimprej priznana tudi šola

TRST — Mnenje, ki ga je Državni svet nedavno posredoval ministru za javno šolstvo v zvezi s prizivom proti odločitvi videmskega šolskega skrbnika, da ne izda pooblastila za delovanje zasebne dvojezične sekcije otroškega vrtca v Špetru (priziv so predstavniki otroškega vrtca poslali predsedniku republike), je zbudil zadovoljstvo in odobravanje tako pri neposredno prizadetih kot v vsej skupnosti Slovencev v Furlaniji-Juljski krajini. Med odmevi so tudi tisti, ki smo jih prejeli od Slovenske kulturno-gospodarske zveze in od deželnih svetovalec Bojana Brezigarja (SSK) in Miloša Budina (DSL) in ki jih v celoti objavljamo.

SLOVENSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA

Slovenska kulturno-gospodarska zveza izraža zadovoljstvo in zadoščenje dejstvu, da je bilo končno poraženo zadržanje šolskih oblasti v videmski pokrajini, ki so vsa ta leta odklajnale uradno priznanje dvojezičnemu vrtcu v Špetru. Dekret predsednika republike, ki sprejema priziv vodstva vrtca proti odklonilnemu ukrepu videmskega šolskega skrbnika in se pri tem naslanja na mnenje državnega sveta, je vendarle pomemben korak naprej na poti uveljavljanja osnovnih pravic slovenskega prebivalstva v videmski pokrajini, kjer so izjemno trdno zakoreninjene težnje po zanikanju samega obstoja slovenskega jezika. S tem je bila končno premagana ozkost tolmačenja zakonskih določil, ki zadevajo jezikovne pravice, in po plačani vztrajni in dolgotrajni naporu beneških Slovencev, da si izborijo pravico vsaj do najosnovnejšega šolanja v svojem materinem jeziku. Priznanje odpira boljše perspektive špetrskemu dvojezičnemu vrtcu, hkrati pa vpliva

upanje in utrjuje zahtevo, da bo podobno priznanje čimprej zagotovljeno tudi dvojezični osnovni šoli v Špetru, ki je letos prišla do petega razreda in predstavlja eno temeljnih vrednot za življenje in razvoj slovenske manjšine v videmski pokrajini.

BOJAN BREZIGAR deželni svetovalec Slovenske skupnosti

Še enkrat so prav najvišje sodne oblasti tiste, ki potrjujejo, da v naši deželi interpretirajo zakone v škodo slovenske manjšine periferne državne oblasti. Tokrat je »cenzura« doletela videmskega šolskega skrbnika, še prej pa didaktičnega ravnatelja špetrskega šolskega okrožja, in sicer zato, ker sta odklonila izdajo pooblastila za delovanje zasebne dvojezične sekcije otroškega vrtca v Špetru Slovenov.

V svojem mnenju, naslovljenem na ministra za javno šolstvo je namreč Državni svet glede izrednega priziva, ki so ga predstavniki omenjenega otroškega vrtca poslali predsedniku republike, presodil, da mora biti ta priziv sprejet. Pri tem je Državni svet izhajal iz dejstva, da odpiranje otroških vrtcev z učnim jezikom, ki je drugačen od italijanskega, ne gre ocenjevati v kontekstu posebnega deželnega položaja, pač pa v širšem okviru problematike, ki zadeva priznavanje zasebnih šol z neitalijanskimi učnimi jeziki. V Italiji namreč obstajajo številne zasebne šole z neitalijanskim učnim jezikom in na ta načela se je treba sklicevati tudi v špetrskem primeru.

Ob izrazih zadovoljstva spričo tega stališča Državnega sveta, je Brezigar podčrtal, da je vse od njene ustanovitve v deželi obstajalo vidno nasprotovanje odprtju zasebne šole v Nadiških dolinah, kar do leta ne bi bila

odraz želje po ovrednotenju večjezičnega kulturnega izraza tega območja, in torej splošne obogatitve. S stališčem Državnega sveta se je položaj sedaj spremenil, tako da bo po priznanju otroškega vrtca - ki na tej osnovi gotovo ne bo moglo izostati - treba začeti tudi postopek za polno priznanje zasebne osnovne šole.

MILOŠ BUDIN deželni svetovalec Demokratske stranke levice

Mnenje Državnega sveta, s katerim je bil sprejet priziv proti videmskemu šolskemu skrbniku, ki je zavrnil izdajo pooblastila za delovanje dvojezičnega otroškega vrtca v Nadiških dolinah, pomeni poleg priznanja vrednosti neke temeljne pravice tudi razjasnitev še ene stvari: dokazuje namreč, da so odločitve državnih administrativnih teles, ki se nanašajo na vprašanja, zadevajoča slovensko manjšino, pogosto podvržene političnim vplivom.

Ni namreč videti nobenih drugih motivacij, ki bi bile lahko spodbudile šolske oblasti v videmski pokrajini, da so odrekale izdajo pooblastila za delovanje otroškega vrtca z italijanskim in slovenskim jezikom, ko pa je dobro znano, da v Italiji obstajajo številni zasebni šolski zavodi, ki uporabljajo neitalijanske učne jezike.

Stališče Državnega sveta glede na obravnavani predmet vsekakor uveljavlja pravico, zato je pričakovati, da bo lahko predstavljalo tudi dejanski korak naprej na poti prizadevanj za institucionaliziranje poučevanja slovenskega jezika v šolah videmske pokrajine, kjer zgodovinsko živi del slovenske manjšine v Italiji. Prva logična posledica pa bi morala biti priznanje dvojezične osnovne šole v Špetru Slovenov s strani pristojnih oblasti.

S sestanka izvršnega odbora SKGZ

Z združenimi močmi za rešitev institucij

GORICA — Na zadnji seji izvršnega odbora SKGZ je bil govor o mnogih vprašanjih, nekaterih med njimi za našo narodnostno skupnost ta trenutek še posebej perečih.

Z zaščitnim zakonom se ponovno zatika in obstaja konkretna nevarnost, da se razprava znajde ponovno v slepi ulici, kar pomeni čedalje manj možnosti, da se zakon sprejme še v tej mandatni dobi. Izvršni odbor je podčrtal potrebo, da se to vprašanje kljub drugim perečim problemom ne umakne na stranski tir, kar terja okrepljeno in enotno akcijo vseh komponent naše narodnostne skupnosti.

Potrebno je vsekakor z združenimi močmi preprečevati zastoj v delovanju pomembnih slovenskih institucij, ki se nahajajo v resnih finančnih težavah. Tako je po obisku obeh krovnih organizacij na Deželi treba naglo uresničiti obveze, ki izhajajo iz zakona za obmejna območja. Člani izvršnega odbora so glede tega vzeli v vednost izraženo dobro voljo predstavnikov Dežele FJK in njihovo pripravljenost, da se v dogovoru z obema krovnima organizacijama še pred poletjem sprejme ustrezen deželni zakon.

Izražena je bila tudi nujnost, da se na vsedravnih in deželnih ravni nadaljujejo konkretna prizadevanja za rešitev krize Primorskega dnevnika, o kateri je na interpelacije slovenskih deželnih svetovalec spodbudno govoril predsednik Biasutti.

Kot konkreten odraz dobre volje s strani Dežele je bil ocenjen tudi zakonski osnutek za ravoj Krasa, ki deluje Kraški gorski skupnosti finančna sredstva za pomembne posege, kot je izšlo iz dogovora o protivednostih za gradnjo sinhrotrona. Pomembno bo sicer tudi to, ali bo deželna uprava ohranila pozornost do teritorija tudi pri bodočih normativnih

posegih za njegov družbeni in gospodarski razvoj.

Glede vprašanja oblikovanja novih statuten javnih uprav je SKGZ po nedavnem javnem posvetu opravila vrsto stikov s krajevnimi upravami v treh pokrajinah, pri čemer so zlasti člani iz videmske pokrajine, kot najbolj problematičnega območja zabeležili precejšen posluh pri nekaterih občinskih upravah, ki so v svoje statute vnesle nekaj pomembnih postavk o rabi slovenskega jezika.

Izvršni odbor je zatem razpravljalo o jugoslovanski krizi in še posebej o napetostih, ki so se v pričakovanju napovedane osamosvojitve zaostrele v Sloveniji. O teh vprašanjih, kakor tudi o medsebojnem sodelovanju je SKGZ imela priložnost govoriti na številnih srečanjih, ki jih je imela v zadnjem času s predstavniki slovenskih strank, med njimi s Slovensko demokratično zvezo in z Liberalno demokratsko stranko.

V okviru delovanja SKGZ so bile za naslednje tedne napovedane nekatere področne pobude, ki bodo zaradi vsebine gotovo zanimive za slovensko javnost. Tako bo odbor za vzgojo in izobraževanje predstavil pregled petih raziskovalnih materialov, ki so bili zaključeni v zadnjem času, odbor za telesno kulturo prireja 14. junija predstavitve raziskave profesorja Ivana Peterlina z naslovom »Slovenski zamejski šport po letu 2000«, mladinski odbor pa sklicuje informativno srečanje za univerzitetne študente.

Izvršni odbor je nazadnje vzel v vednost nastanek nove samostojne manjšinske organizacije, o kateri je vprašanje, kaj in koga v resnici predstavlja. Gre vsekakor za poskus cepjenja manjšine v trenutku, ko so v teku prizadevanja, da bi se moči Slovencev združevale.

V špetrskem dvojezičnem šolskem središču je te dni nadvse živahno

Vrsta posrečenih prireditev šolskemu letu v slovo

ŠPETER SLOVENOV — V dvojezičnem šolskem središču Špetru je te dni, ko se bliža konec šolskega leta, zelo živahno. Učenci pridno ponavljajo in se pripravljajo na izpite, ki jih čakajo, otroci v vrtcu pa zbirajo pravljice in pesmice, da bodo, tako kot lani, pripravili knjigo. Za razvedrilo in popestritev pa se je šolskemu delu pridružila še marsikatera pobuda.

Prva je bila na vrsti razstava izvršnih ilustracij slikarja Milka Bambiča za knjigo Kralj Honolulu v Beneški galeriji. Razstavo je priredil Svet slovenskih organizacij ob predstavi otroške opere Trije muzikantje v Katoški domu v Gorici in jo je nato posredoval tudi v Benečijo. Naši otroci so si slike z zanimanjem ogledali, ob tem pa so tudi slišali nekaj besed o Bambičevi ustvarjalnosti, saj so stenski del razstave dopolnjevale tudi nekatere njegove, zlasti starejše publikacije: tako so lahko videli abecednik Prvi koraki in berilo Kolački, pa tudi prvi slovenski strip Buci-bu.

Druga pomembna prireditev je bila podelitev bralnih značk, ki jih učenci

dobijo vsako leto kot priznanje za prebrane knjige. Letos so na podeljevanje povabili Dušana Jelinčiča, prvega alpinista iz naše dežele, ki je stopil na vrh osemstisočaka in je ta svoj podvig tudi opisal v knjigi Zveznate noči. Dušan Jelinčič, časnikar in pisatelj, čeprav ne mladinski, je prišel v Benečijo s serijo diaporitivov s svojimi zadnjimi himalajskimi odpravami.

Otroci so slikovitemu podajanju sledili z velikim zanimanjem in alpinista dobesedno zasuli z vprašanji, marsikdo pa si je zaželel, da bi se tudi sam preizkusil v gorah.

Za otroke iz vrtca, pa tudi za mlajše šolarje, so presenečenje pripravile vzgojiteljice tolminskih vrtcev. Pripravile so namreč igrice »Kdo je napravil Vidku srajčko« in jo predstavile tudi špetrskemu otrokom, na koncu pa skupaj z njimi še zaplesale in zapele. Hkrati so izrabile priložnost, da so se s špetrskimi kolegicami pogovorile o svojem delu, si izmenjale nekaj gradiva in se dogovorile za oblike sodelovanja v prihodnjem šolskem letu. (rp)

Skupina malčkov iz dvojezičnega šolskega središča v Špetru Slovenov

Danes okrogla miza kulturnikov iz FJK v Čedadu

ČEDAD — Kot smo že poročali, bo danes popoldne (začelo se bo ob 15.30) v čedajskem Kulturnem centru sv. Frančiška srečanje kulturnikov iz Furlanije-Juljske krajine, ki se bodo soočili na temo »Po padcu ideoloških pregrad morajo narodi Srednje Evrope znova začeti prekinjen dialog: kako?«. Za okroglo mizo, ki jo je v sodelovanju z zavodom Banca del Friuli pripravila Dežela Furlanije-Juljska krajina, bodo sedli Pierpaolo Benedetto, Luciano Padovese, Klavdij Palčić, Giorgio Pressburger, Cesare Tomasfig, Gino Valle in Giuseppe Zigaina. Ob 17. uri je predvidena razprava, poldrugo uro kasneje pa zaključni povzetek te nedvomno koristne in spodbudne izmenjave mnenj. Današnja okrogla miza bo hkrati primeren uvod za osrednjo čedajsko kulturno prireditev, Mittelfest, ki ga Dežela pripravlja za drugo polovico julija.

Predsednik deželnega sveta odprl zasedanje sindikatov iz dežel AJ

TRST — Predsednik deželnega sveta Nemo Gonano je včeraj popoldne odprl dela sedme konference sindikatov iz dežel skupnosti Alpe-Jadran, ki bo do vključno sobote v Hotelu Europa pod Nabrežino pri Trstu. »Skupnost Alpe-Jadran«, je poudaril Gonano »je imela priložnost, da je obogatila svoje izkušnje s tem, da se je odprla za dežele, ki niso bile zastopane v začetnem jedru, in še zlasti s tem, da je neposredno doživljala velik proces transformacije evropskega Vzhoda tako na političnem kot na gospodarskem področju.« Vse to je po Gonanovi besedah pripeljalo do tega, da so bile nove naloge podeljene prav sindikatom, v vrstah katerih se danes rojevajo nove oblike sodelovanja, ki so zgled za integracijo različnih izkušenj tudi na področju dela nasploh. Po prepričanju predsednika deželne skupščine FJK je treba v teh pogojih vlogo sindikatov okrepiti in relansirati, pri čemer bodo lahko zahodne sindikalne izkušnje v veliko oporo novim izkušnjam v vzhodnoevropskih državah. Gonano je svoj poseg zaključil z ugotovitvijo, da bo potrebno uveljaviti novo dohodkovno politiko, pri čemer se sindikat ne bo smel omejiti na gole ekonomske vidike, ampak bo moral svojo dejavnost v večji meri razširiti na splošnejše socialne vidike in torej na zaščito najšibkejših družbenih slojev, kakršen je npr. sloj ostarelih. Ob koncu je zasedanje zabeležilo uspešno delo in izrazil upanje v postopno izboljšanje življenjskih pogojev delavcev in v razvoj družb Alpe-Jadrana, še zlasti vzhodnoevropskih.

Včeraj jih je predstavil deželni odbornik Barnaba

Nove uniforme za občinske redarje

VIDEM — Deželni odbornik za krajevne uprave Dario Barnaba je včeraj v Vidmu uradno predstavil nove uniforme za mestne oziroma občinske redarje v Furlaniji-Juljski krajini. Osnovni uniformi temno modre barve z belo kravato in rokavicami, se pridružujejo poletne in slovesne različice, ki so za ženske pripadnice redarskih teles nekoliko manj vojaške in poleg hlač predvidevajo tudi krilo. Deželna uprava se z novimi uniformami odziva smernicam vsedravnega predpisa, ki pa posameznim deželam prepušča značilnosti teh uniform. V našem primeru je Dežela v ta namen razpisala nagradni natečaj, na katerem sta zmagala predloga Luce Virgilia in arh. Bernardina Pittina. Krajevne uprave bodo sedaj imele dve leti časa za uvedbo novih uniform za okrog tisoč redarjev.

Zveneča imena svetovnega rocka za poletje na Obali

KOPER — Letošnja »Obalna scena« (prejšnja »Ankaranska scena«) ob svoji 5. obletnici ne spreminja koncepta samo s tem, da spreminja mesto prizorišča, temveč predvsem po tem, da zamenjuje celotedensko kontinuiteto skozi vso poletno sezono z nekaj večjimi prireditvami.

Podobno kot v lanskoli sezoni, ko je koprski Titov trg napolnila newyorška skupina No Safety, bo letošnji otvoritveni koncert pripadel »ameriškemu paketu« z legendarnim imenom kot je Moreen Tucker, članico še bolj legendarnih Velvet Underground. Drugo zveneče ime nedvomnega svetovnega slovesa je Jad Fair, gonilna sila zasedbe Half Japanese. V nedeljo, 9. junija, se nam torej obeta spektakularni rock večer v treh programskih sklopih: Jad Fair - solo, The B'S-hops in Moe Tucker and Band.

Že naslednja prireditev bo gostila izredno zanimivo zasedbo Ne Zdali, ki jo sestavljajo estonski glasbeniki iz Tallinina. Po mnenju nekaterih kritikov, ki so ta sedemčlanski band imeli priliko slišati ob priliki njegovega priložnostnega nastopa v ljubljanskem K4, so še vedno mnenja, da je bil to koncert sezone.

V primeru neugodnega vremena bodo junijski koncerti potekali v koprskem gledališču ali pa v koncertnem MKK.

V nedeljo bo v Tipani srečanje slovenskih zamejskih planincev

TIPANA — Tipana bo v nedeljo gostila 20. srečanje slovenskih zamejskih planinskih društev. Pobuda, ki se je porodila pred dvema desetletjema ob priložnostnem srečanju jeseniških in zamejskih planincev, bo letos popolnejša, bogatejša. Srečanja v Tipani se bodo namreč z angažiranjem Planinske zveze Slovenije udeležili tudi predstavniki planinskih društev, ki delujejo v zdomstvu, v evropskih deželah kakor tudi v Argentini. Planinska zveza Slovenije je namreč kot kolektivni član pristopila k Svetovnemu slovenskemu kongresu. V okviru pobude, ki bodo ves junij potekale v tem znamenju, zlasti pa še sklepni zasedanja ob koncu meseca, velja zato vključiti tudi nedeljsko srečanje v Slovenski Benečiji. Razlog je en sam, vendar dovolj pomemben: tako ali drugače je vsak naš rojak, doma, v zamejstvu ali zdomstvu in izseljenstvu povezan z gorami. Nedeljsko srečanje naj bi torej prispevalo k nadaljnjemu zblizanju vseh rojakov, prav v znamenju skupnih ciljev.

K organizaciji srečanja, na katerem se bo predvidoma zbralo okrog štiristo planincev, sta poleg skupine mladih iz Beneške Slovenije, ki si prizadevajo obnoviti dejavnost Beneškega planinskega društva, pristopili tudi občinska uprava v Tipani in Gorska skupnost Terskih dolin. Udeleženci se bodo

zbrali že zgodaj v Tipani, od koder se bodo v dopoldanskem času odpravili na planinski pohod. Pravzaprav načrtujejo prireditelji dva različna zahtevna pohoda: proti Breškemu Jalovcu in krožno pot v okolici Tipane. Prvi bodo že ob 9. uri šli na pot tisti planinci, ki se bodo povzpeli na Breški Jalovec.

Uradni del slovensosti z nagovori in pozdravi bo ob 12.30 v Tipani, kjer bo tudi priložnostni kulturni spored. Oblikovali ga bodo pevci zbora Naše vasi, ki deluje na območju Tipane, in gostujoče skupine. Tako je udeležbo že napovedal vokalni oktet iz Žirovnice, tudi tokrat pa bodo na prireditvi nastopili člani pihalnega ansambla jeseniških železarjev, ki v dvajsetletni zgodovini tovrstnih srečanj niso še nikoli manjkali. Nedeljsko prireditev bo sklenila družabnost, na kateri naj bi nastopil v Beneški Sloveniji in tudi v krajih na Tolminskem dobro znani Keko s svojimi godci.

Prireditelji seveda upajo, da se bo vreme do konca tedna izboljšalo in da bo celotna manifestacija lahko potekala na odprtem. V najslabšem primeru bodo program ustrezno prilagodili in se zatekli pod streho župnijske dvorane v Tipani. Ob koncu pa še koristno navodilo: za avtobuse je najbolj primerna pot v Tipano iz Nem (Nimis). Sicer pa bo dostop primerno označen.

(vk)

Medtem ko se socialisti zavzemajo za bojkot volitev

Vse več pozivov strank in organizacij za udeležbo in »DA« na referendumu

Do referendumu o volilnih preferencah nas ločita le še dva dneva in prav ob izteku doslej zelo mlačne volilne kampanje gre zabeležiti nekaj mnenj in pozivov nekaterih eminentnih deželnih politikov in organizacij, ki se domala vsi zavzemajo za udeležbo na referendumu, nekateri pa tudi izrecno podpirajo referendum in predlagajo volilnim upravičencem naj glasujejo DA.

Včeraj je o referendumu spregovoril sam predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti. »Referendumi me ne navdušujejo, ne moremo pa jih zapostavljati ali — še hujše — pred njimi zatiskati oči, kot da jih ne bi bilo,« začelja njegova izjava. »To pa še posebno, ko zadevajo argumente, kakršen je na primer vsesplošna modernizacija našega institucionalnega sistema, ki zanimajo javno mnenje.« Biasutti sicer meni, da z »eno samo preferenco« ne bo mogoče popolnoma rešiti vsa vprašanja, ki zadevajo korektnost pri volitvah, kljub temu pa ne gre zanemariti težnje javnosti za čim večjo prosojnost italijanskega volilnega sistema. Prav zato je Biasutti mnenja, da je referendum korak na poti k spremembam italijanskega institucionalnega sistema, zaradi česar v nedeljo ne gre bojkotirati volišč.

Predsednik deželnega odbora se zaveda, da je razprava o institucionalnih vprašanjih privedla do različnih gledišč med političnimi silami, kar razdvaja obe poglavitni sili večine, KD in PSI. Obenem pa poudarja, da ne gre v tem kontekstu pozabiti na vprašanje dežel in na krajevne avtonomije. Ob vseh institucionalnih dilemah ne gre pozabiti na konkretne realnosti dežel, kakršna je tudi Furlanija-Juljska krajina, ki si je prav z avtonomijo utrla pot iz obrobja. Nedeljski glas bi moral po Biasuttijevih besedah to tudi upoštevati.

Nedeljski referendum je bil v središču pozornosti tudi treh pokrajinskih sindikalnih vodstev. Pokrajinska

tajništva CGIL, CISL in UIL so včeraj izdala tiskovno sporočilo, v katerem — ob spoštovanju pluralizma mnenj posameznih občanov in delavcev — ne pozivajo volivcev naj volijo za ali proti referendumu, pač pa želijo le potrditi pravico in dolžnost vsakega, da izreče svoje mnenje. Prav zato sindikalna zveza CGIL, CISL in UIL vabi vse delavce naj se udeležijo referendumu.

Za DA na referendumu pa se je odločilo trinajst od dvajsetih občinskih svetovalec devinsko-nabrežinske občine, ki so tudi izdali poziv občanom naj v nedeljo in ponedeljek volijo DA. Poziv so podpisal demokristjani Contento, Greblo, Lenarduzzi, Medelin in Parentin, svetovalci komunistične skupine-DSL Ceschia, Depangher, Mokole in Širca, svetovalec Slovenske skupnosti Brezigar in Terčon, misovec Scapin in predstavnik zelenih Sgambati.

V mestu se je včeraj sestala skupina takimoimenovanih »Žensk za DA« Furlanije-Juljske krajine, ki so tudi izdale poziv volivcem za podporo referendumu. Na tiskovni konferenci so bile

prisotne predstavnice DSL, PRI, PLI, KD, zelenih, monarhističnega gibanja, ACLI, ANDE, CIF, zveze gospodinj, mladinske levice in komunistične obnove.

Vse sodelujoče so potrdile, da so trdno prepričane v pravilnost referendumu, saj bi poraz na referendumu pomenil potrditev moči in nadzora strank nad oblastjo. »Ženske za DA« se zavedajo, da predstavlja referendum le izhodišče za resno institucionalno reformo. Obenem so se udeležence spomnile 45-letnice prve udeležbe žensk na voliščih: prvič so v Italiji stopile v volilne kabine prav ob referendumu, iz katerega se je porodila republika.

Socialisti po drugi strani se zavzemajo za bojkot volišč. Danes bodo ob 16. uri na pokrajinskem sedežu v Ul. Trento 1 priredili tiskovno konferenco na temo: Bojkot glasovanja: krepek NE proti nepotrebnemu referendumu. Tiskovne konference se bodo udeležili posl. Renzulli, pokrajinski tajnik Perelli, deželni odbornik Carbone in član deželnega vodstva stranke Pittoni.

Zaradi skrajne gmotne negotovosti

Včeraj začetek stavke vseh uslužbencev GM

Včeraj se je na slovenski glasbeni šoli Glasbeni matici pričela stavka profesorjev in uradnikov, ki so jo oklicali pred dnevi. Stavka bo trajala do vključno ponedeljka, v torek pa se bodo profesorji sestali na skupščini in odločali o nadaljnjih oblikah boja.

Profesorji so se odločili, da stavkajo, ker so prejeli le predujem na aprilsko plačo, niso pa še prejeli majске plače. Profesorji in drugi uslužbenci pa so kritično ocenili zadržanje novoizvoljenega upravnega sveta, ki se bo kljub težki situaciji sestal komaj dva tedna po izvolitvi (v ponedeljek). Poleg stavke so profesorji sklenili, da se ne bodo udeležili julijskih izpitov in so odpovedali svoje sodelovanje na zaključnih glasbenih akademijah gojencev. Položaj slovenske glasbene šole je torej dramatičen in se zato stopnjujejo pritiski na deželno upravo, da razreši položaj v okviru zakona za obmejna območja, ki daje na razpolago sredstva za kulturne dejavnosti slovenske manjšine.

Deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar je včeraj

naslovil predsedniku deželnega odbora Biasuttiju nujno vprašanje, v katerem ga seznaja s položajem na GM in s pričetkom stavke profesorjev ter njenimi vzroki. Brezigar med drugim piše, da je že pet mesecev v veljavi zakon za obmejna področja, ki predvideva sredstva za slovensko kulturo in ustanove, med katerimi ima GM svoje pomembno mesto in vlogo. Brezigar v tem smislu ugotavlja, da bo prav gotovo GM med tistimi ustanovami, ki bodo po sprejetju deželnega izvršilnega zakona prejele podporo in sprašuje Biasuttija, če namerava dati ustanovi ustrezna jamstva, ki bi omogočila ustanovi redno delovanje tudi v obdobju do sprejetja zakona. Brezigar je poslal uslužbencem GM telegram, v katerem jim izreka solidarnost ter jim zagotavlja vso podporo za preproditev sedanje kritične situacije.

Vprašanje v zvezi z Glasbeno matico so vložili tudi pokrajinski svetovalci DSL Nives Košuta, Andrea Spaccini in Ezio Martone. Vprašanje se nanaša na pokrajinsko podporo 20 milijonov lir, ki je Pokrajina Trst letos ni odobrila. Svetovalci ugotavljajo, da je GM prejela podporo že vrsto let in da ima GM edina vse pogoje za prejemanje finančnih sredstev iz posebnega pokrajinskega fonda za zasebne glasbene šole. Pokrajinska uprava pa je vsoto namenila drugim dejavnostim in to potem, ko so časopisi objavili neresnično sporočilo, da je GM prejela državno priznanje. Svetovalci DSL sprašujejo predsednika odbora Crozzolija, zakaj pokrajinska uprava ni izplačala podpore za leto 1990 in nadalje, kaj namerava storiti, da se podpora izplača in to vsaj v tolikšni višini, kot so jo izplačali za leto 1989. Vsekakor je upati, da bodo napor v čim krajšem času obrodili sadove.

Danes na Opčinah srečanje predstavnikov kulturnih društev in organizacij iz Slovenije

Danes se bo v Prosvetnem domu na Opčinah pričelo dvodnevno srečanje predsednikov, tajnikov in sodelavcev kulturnih društev in občinskih zvez Slovenije. Srečanje prireja vsako leto Zveza slovenskih kulturnih organizacij, izbira, da bo del letošnjega srečanja potekal v Trstu, pa je prišla na predlog ZSKD.

Današnjega srečanja se bo predvidoma udeležilo približno 50 kulturnih delavcev iz Slovenije, avstrijske Koroške in iz Porabja, sodelovali pa bodo predstavniki ZSKD, Slovenske prosvete ter Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice.

Srečanje se bo pričelo ob 11. uri s predstavitvijo kultur-

nih dejavnosti slovenskih kulturnih društev in njihovih zvez v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Popoldne bo na sporedu ogled nekaterih kraških znamenitosti, nakar bo okrogla miza na temo »Kako so in kako bodo organizirane prostorašne kulturne dejavnosti v Italiji, Avstriji in Sloveniji.« Ob 19. uri bo sledil kulturno-zabavni večer, ki se bo pričel z literarnim večerom zamejskih pesnikov. Temu večeru bo sledil zabavni del srečanja z nastopom harmonikarjev in humoristov.

Srečanje se bo nadaljevalo jutri v Kopru, kjer bo ob 9.30 srečanje na temo »Skupni slovenski kulturni prostor«, sodeloval bo predstavnik slovenske vlade Janez Dular.

Slovesno jo bodo odprli drevi ob 18.30 v preurejenih prostorih na glavnem trgu

V Sesljanu podružnica nabrežinske banke

Za Kmečko in obrtno hranilnico in posojilnico v Nabrežini bo danes velik dan. Nocoj ob 18.30 bo namreč slovesno odprla svojo prvo podružnico, in sicer v središču Sesljanu. To seveda pomeni zgodovinski dogodek za ta slovenski denarni zavod, ki je v zadnjih časih tudi sicer močno okrepljeno svojo dejavnost, a pomeni važen dogodek tudi za tamkajšnji slovenski živelj in še širšo skupnost, saj so banke danes naravnost nepogrešljivi dejavniki v našem vsakdanjem življenju.

Svojo sesljsko podružnico je nabrežinska hranilnica uredila v manjšem lokalu v Sesljanu št. 44 na glavnem trgu. Lokal je last dedičev nedavno umrlega slovenskega trgovca Danila Legiša, obsega pa 62 kvadratnih metrov. Za bančno poslovanje so ga preuredili po načrtu arhitekta Marina Kokorovca in v njem jim je uspelo namestiti vse, kar zahteva sodobna poslovalnica. Sprva bosta tu uradovali dve osebi, a podružnica bo nudila vse storitve in usluge, ki jih nudi nabrežinski denarni zavod, saj bo filialka telematsko povezana s centralo. Kot nam je povedal predsednik Gvido Zidarič, so se pri urejanju podružnice držali trenda, ki se danes uveljavlja v hranilnicah in posojilnicah na deželi in še širši ravni, in sicer uvedli so čim več avtomatizacije v poslovanju. Poudariti tudi velja, da če bodo razmere to narekovalle, bodo v Sesljanu imeli možnost takojšnjega vsestranskega povečanja delovanja.

Odprtje podružnice v Sesljanu je velikega pomena za bodočo rast nabrežinskega denarnega zavoda tudi zato, ker bo podružnica stala v kraju, ki se že dalj časa posebno naglo razvija in kateremu se odpirajo še nove možnosti rasti. Na začetku tega stoletja je Sesljan štel le nekaj hiš, danes pa v njem živi približno tretjina prebivalstva devinsko-nabrežinske občine. Kraj se pač

nahaja ob pomembnih prometnicah, kot znano, pa se mu danes odpirajo nove možnosti razvoja zlasti na turističnem področju z načrtovano ureditvijo Sesljskega zaliva.

Z odprtjem podružnice v Sesljanu bo nabrežinska hranilnica zabeležila že drug pomemben dosežek v kratkem času, kar se tiče ureditve lastnih prostorov. Spomnimo naj, da je komaj pred nekaj meseci, in sicer 27. oktobra 1990, slovesno odprla svoj lep osrednji sedež na nabrežinskem trgu. To poslopje je opremila z najsoodnejšo tehnologijo za bančno poslovanje, kar daje veliko poročilo za njeno nadaljnjo rast, saj banka na tak način lahko nudi svojim strankam vse hitrejše in kvalitetnejše storitve. Kot nam je povedal predsednik Zidarič, je nabrežinska hranilnica v zadnjih mesecih tudi dejansko močno povečala svojo dejavnost. Omenimo naj, da je že zdavnaj presegla zgolj bančno poslovanje v ožjem in klasičnem pomenu besede, saj v njej ni mogoče samo vlagati svoje prihranke in najemati posojila, temveč tudi opravljati najrazličnejša plačila in inkase, leasing operacije, transfer denarja itd. Gre za res velik napredek, če pomislimo na to, kar je Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini bila še pred nekaj leti, ali celo na začetke slovenskega hranilništva in posojilništva na nabrežinskem Krasu, ki segajo do leta 1888.

Kot uvodoma rečeno, bodo sesljsko podružnico slovesno odprli drevi ob 18.30. Spored predvideva pozdravni nagovor predsednika Zidariča, sledili bodo nato pozdravi in čestitke gostov, blagoslov in ogled novih prostorov. Slovesnost se bo zaključila z zakusko v restavraciji Ai sette nani v Sesljanu.

Na sliki (foto Križmančič) vhod v sesljski sedež nabrežinske posojilnice.

Prireja ga pravna fakulteta

V Trstu posvet o vlogi sodstva

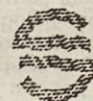
Tržaška univerza bo od danes do nedelje gostila mednarodno srečanje sodnikov, ki bodo razpravljali o možnostih poklicnega izobraževanja sodnikov v Evropi in o vlogi sindikatov in poklicnih združenj sodnikov. Študijsko srečanje prireja tržaška pravna fakulteta v sodelovanju z Združenjem evropskih sodnikov za demokracijo in svobodo MEDEL, udeležili pa se ga bodo sodniki iz številnih evropskih držav.

Na srečanju želijo sodniki oceniti doprinos sodniških združenj k poklicnemu izobraževanju sodnikov. Združenja sodnikov so razširjena že v številnih evropskih državah in so v mnogem prispevala k demokratičnejšemu ustroju sodstva. V Trstu bodo med drugim analizirali klasične oblike združevanja sodnikov, ocenili bodo različne možnosti in razlike med paleto sodniških združenj in enovitim sindikatom sodnikov.

Jutri se bo tržaškega srečanja med drugimi udeležil tudi podpredsednik višjega sodnega sveta Giovanni Galloni, v Trstu pa bodo prisotni tudi svetovalec prizivnega sodišča v Bremnu Ernst Böttcher, predsednik združenja MEDEL François Guichard, nemški ustavni sodnik Jürgen Kühling, svetovalec italijanskega kasacijskega sodišča Salvatore Senese in drugi. Uvodno srečanje bo potekalo v konferenčni dvorani ekonomske fakultete tržaške univerze.

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI V ITALIJI ZDRUŽENI V BANČNI SEKCIJI SDGZ

ČESTITAJO KMEČKI IN OBRтни HRANILNICI
IN POSOJILNICI V NABREŽINI
OB OTVORITVI NOVE PODRUŽNICE V SESLJANU
IN JI ŽELIJO NADALJNJIH
POSLOVNIH USPEHOV

KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V SOVODNJAH

HRANILNICA IN POSOJILNICA
OPCINE-TRST

KMEČKO OBRтна HRANILNICA
DOBERDOB

TRŽAŠKA KREDITNA
BANKA

Kmečka banka
Gorica

Medtem ko je gradbena komisija odobrila globalni plan Kulturni dom: ostra polemika med nabrežinskimi svetovalci

Gradbena komisija Občine Devin-Nabrežina je odobrila splošni načrt za gradnjo občinskega kulturnega doma v Nabrežini, ki dejansko odpira pot izvedbi druge samostojne enote (vhod z razstavnim prostorom, osrednje stopnišče in dve sobi) v vrednosti približno 700 milijonov lir, ki jih bo občinska uprava črpala iz Sklada za Trst. Knjižnico (400 milijonov lir), ki sodi v prvi sklop del, so že začeli graditi, dela pa so zaradi nekaterih tehničnih težav trenutno ustavljena in še ni znano, kdaj se bodo nadaljevala. V sredo zvečer je devinsko-nabrežinski občinski svet odobril finančni načrt (stroški za vzdrževanje objekta), pravzaprav tehnični sklep, ki pa je nepričakovano dal povod za zelo ostro politično polemiko med Slovensko skupnostjo in svetovalci Demokratične stranke levice—Komunistične skupine, ki so se skupno s predstavnikom MSI vzdržali glasovanja.

Polemika se je razvnela potem ko je odbor-nik za javna dela Martin Breclj (SSk) sporočil, da je gradbena komisija odobrila ta projekt in na kratko orisal finančni načrt, ki določa žive stroške za vzdrževanje bodočega doma. Prvi se je v razpravi oglašil Ivo Širca (DSL-KS), ki je utemeljil razloge za belo glasovnico svoje skupine, ki ne nasprotuje kulturnemu domu, ampak postopku, ki je bil izbran za njegovo gradnjo. KPI se je vrsto let dosledno borila za predložitev globalnega projekta, večina pa je po letu 1985 ubrala drugo pot, najhujše pa je dejstvo — je poudaril Širca — da je SSK okrog tega projekta zganjala politično demagogijo, vso za-devo pa izkoristila tudi v volilne namene. Predstavniku DSL-KS je odgovoril načelnik SSK Bojan Brezigar, ki je sicer priznal težave pri načrtovanju in predvsem pri financiranju tega projekta, postopnost pa je bila edina pot za konkretno izvedbo zastavljenega cilja. Nekdanji KPI in svetovalski skupini, ki je nastala iz te stranke, je v bistvu očital, da je od vsega začetka (prikrito ali ne) nasprotovala gradnji kulturnega doma, ki ga občinska stvarnost krvavo potrebuje.

Razprava se je še dodatno zaostri-la med glasovalnimi izjavami. Širca je obtožil Brezigarja, da natolcuje in da komunisti (pri tem je omenil

prizadevanja nekdanjega župana Škerka) niso nikoli nasprotovali kulturnemu domu, zahtevali pa so samo jasnost pri postopku (»ki je ni bilo nikoli«) in predvsem oblikovanje globalnega plana. Postopnost, ki jo utemeljuje Brezigar, je glede na razmere umestna, »v resnici pa je bil svojčas globalni načrt zavrnjen, ker je imel velike hibe in napake ter je užival samo osamljeno podporo SSK, ki si pravzaprav lasti neke vrste politični monopol do tega načrta«, je še dejal Širca. Zatem se je znova oglašil Brezigar, ki je imel vseskozi vtis, da KPI v bistvu ovira in bojkotira gradnjo kulturnega doma, samo zato, ker ni več v upravi in se ne zaveda resničnega pomena te pobude, »ki ni od SSK, ampak bo služila potrebam celotne občinske skupnosti«.

V polemiki razpravi so se še oglašili odbornik in podžupan Breclj, svetovalec DSL-KS Luciano Ceschia in Giorgio Depangher ter načelnika KD in PSI Dario Locchi in Claudio Di Giorgio. Breclj je obžaloval, da je debata dala povod za nekatere nesporazume, odločno pa je zavrnil očitke Širce, ki je obtožil upravo, da skriva načrte in da pravzaprav odklanja javno soočenje o tem projektu. »Tukaj ni nič skritega, vse poteka ob belem dnevu in vsi svetovalci imajo pravico do vseh dokumentov«, je poudaril Breclj. Nasprotnega mnenja pa je bil Depangher. Po njegovem se ves postopek odvija »znotraj palače in daleč od javnega mnenja«, nereseno pa ostaja vprašanje, čemu bo pravzaprav služil nabrežinski kulturni dom, saj uprava do danes še ni predložila nobenih načrtov za delovanje v njem. To je poudaril tudi Ceschia, medtem ko sta Locchi in Di Giorgio rekla, da bo o tem tekla poglobljena razprava, ko bo odbor predložil občinskemu svetu smernice načrtovane dejavnosti v novem kulturnem domu.

Občinski svet je zatem izvolil preglednike računov. Izvoljeni so bili Verza, Cossutti in Marija Marc. Ob začetku seje se je župan Rino Caldi v imenu vseh svetovalskih skupin spomnil prerano umrle prevajalke Laure Pertot, ki je dolgo časa vestno spremljala poslovanje občinske skupščine. Pokojno Lauro so svetovalci počastili z enominutnim molkom. S. T.

Rajonski svet za Greto Barkovlje in Rojan še brez predsednika

Rajonski svet za Barkovlje, Greto in Rojan je skoraj pol leta po odstititvi demokristjana Arnalda Pastrovicchia še vedno brez predsednika. Seja, ki je bila sklicana za sredo, 5. t. m., je namreč odpadla zaradi pomanjkanja legalnega števila svetovalcev. Kot so v tiskovni noti sporočili načelniki skupin PSI Pini, DSL Giraldo, LpT Candot, MSI De Ferra, PRI Mase in SSK Slokar, se seje ni udeležil noben svetovalec KD, razen dosedanjega predsednika oziroma starejšega svetovalca Pastrovicchia, ki je sejo sklical, kakor tudi ni bilo po enega svetovalca iz vrst MSI, DSL in PLI. Glavni vzrok za te odsotnosti je očitno treba iskati v dejstvu, da ni bil dosežen sporazum glede človeka, ki naj bi nasledil Pastrovicchia. Kot beremo v že omenjeni tiskovni noti, se bo rajonski svet ponovno sestel v sredo, 12. t. m.

Pastrovicchia so odstavili na začetku tega leta zaradi »absolutne nedelavnosti«. Nezaupnico s takšno utemeljitvijo so tedaj podpisali vsi kolikor toliko redno sodelujoči svetovalci, razen demokristjanov. Za predsedniško mesto se odtlej potegujejo predvsem tri stranke, in sicer KD, PSI in LpT, ki so sicer sestavljale dosedanje večino. Socialisti kandidirajo svetovalca Brandolinija, listarji svetovalca Candota, ki je že bil predsednik v prejšnji mandatni dobi, demokristjanski kandidat pa naj bi bil svetovalec Orsini, a kaže, da ne uživa soglasne podpore v svojih lastnih vrstah. In tako je zaradi nesoglasij med omenjenimi tremi strankami in celo med strujami v njih rajonski svet že pet mesecev brez glave in v popolni negibnosti.

Ta klavni položaj v rajonskem svetu za Barkovlje, Greto in Rojan je včeraj ožigosala tržaška občinska svetovalka DSL Anamarija Kalc. V tiskovnem poročilu je napadla predvsem demokristjansko skupino, češ da se togo drži ozke strankarske logike, ki se je že neštokrat izkazala za pogubno, zlasti v krajevnih skupnostih oziroma v rajonskih svetih. Kalčeva poudarja, da se stranke ne smejo lastiti vsega v političnem in sploh javnem življenju, kot se zdaj dogaja, in opozarja, da tudi redno delovanje krajevnih uprav sodi med pravice državljanov. Tržaška občinska svetovalka DSL nadalje predlaga, naj bi se rajonski sveti skušali odločnejše približati civilni družbi s tem, da bi vzpostavili tesnejše vezi sodelovanja s krajevnimi društvi in združenji. V ta namen DSL predlaga, naj bi rajonski sveti ustanovili uradne sezname združenj v posameznih rajonih oziroma okrožjih.

Na koncu naj zabeležimo še nekaj v zvezi z rabo slovenščine v rajonskem svetu za Barkovlje, Greto in Rojan. Tu je bila doslej ta raba zamaknena in redno je na seje prihajal tudi občinski tolmač. Kot so nam povedali nekateri tamkajšnji rajonski svetovalci, pa tolmača na zadnjih treh zasedanjih ni bilo. Gre za tiho ukinjanje uveljavljene pravice?

Po sklepu upravnega sveta IACP

Obnovili bodo ljudske hiše v Ul. Vergerio

Pred dnevi se je sestel upravni svet Tržaške avtonomne ustanove za ljudska stanovanja IACP, ki je sprejel vrsto pomembnih sklepov. Sklenili so, da bodo obnovili 37 stanovanj v hišah v Ul. Vergerio, obnovili so organik uslužbencev in sklenili prodati stanovanja, ki so državna last.

Za obnovo stanovanj v Ul. Vergerio (od št. 20 do št. 24) bodo potrosili 3 milijarde in 478 milijonov lir, od vsote bo 2 milijardi in 750 milijonov prispevala država uprava. Z obnovo bodo usposobili 2.130 kvadratnih metrov stanovanjske površine, odstranili pa bodo tudi arhitektonske pregrade. Z deli bodo pričeli jeseni.

Med pomembnimi sklepi je prav gotovo odločitev, da bo ustanova ponovno pričela s prodajo državnih stanovanj, ki so sedaj v njeni lasti. Več novosti pa bodo uvedli pri organizaciji dela same ustanove. Predvidevajo, da bo nov organik štel 133 uslužbencev ter 26 uslužbencev, ki bodo ostali v ustanovi do upokojitve, nakar jih ne bodo nadomestili. Sedaj je v ustanovi zaposlenih 114 ljudi. Med novostmi velja omeniti modernizacijo nekaterih služb in uvedbo računalniškega sistema, ki bo povezan z ustanovo Insiel in bo omogočal sistematično in hitrejšo ugotavljanje izplačil za stanarine. Reorganizirali pa bodo tudi ostale oddelke. Vse to je potrebno zato, da bo ustanova učinkoviteje delovala in da bo bolje odgovarjala sedanjim potrebam.

Na seji upravnega sveta IACP pa so sprejeli tudi nekaj manj pomembnih odločitev. Tako bodo obnovili streho ljudske hiše na Reški cesti in popravili nekatera stanovanja bivše Podporne ustanove za begunce. Za popravila stanovanj v Villi Carsii na Opčinah in v Ul. Santa Fosca so namenili 540 milijonov lir.

Sesljanski zaliv: ali ga je lastnik res že prodal?

Ali je družba Fintour prodala Sesljanski zaliv? To je vprašanje, ki ga v interpelaciji devinsko-nabrežinskemu županu Rinu Caldiju postavlja tamkajšnji svetovalec Zelene liste Alessandro Sgambati. Predstavnik naravovarstvenikov pravi, da se v krajevnih političnih in v gospodarskih krogih širi govorica, da je Quirino Cardarelli prodal Sesljanski zaliv neki pomembni vsedravn družbi. Iz Rima pa je prišla vest, da je vlada v odgovoru skupini dežel-nih poslancev podčrtala nujnost, da pristojna deželna telesa takoj revidirajo načrt za turistični razvoj Seslanskega zaliva, ki ga je ministrstvo za kulturne dobrine kot znano svojčas zavrnilo.

Srečanje o novi ureditvi KZE

V dvorani Baroncini v Ul. Trento bo danes ob 17. uri javno srečanje o novi ureditvi krajevnih zdravstvenih enot. Na srečanju, ki ga prireja Club Rosselli in ga bo vodil deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone, bodo sodelovali deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati, vsedravn odgovorni za področje zdravstva v socialistični stranki posl. Gabriele Renzulli, profesor administrativnega prava pri Tržaški univerzi Giovanni Verbari in upravni koordinator tržaške KZE Franco Zigrino.

Uslužbenka, ki je dogodek prijavila, je bila odstranjena

Nesramno in še nekaznovano spolno nadlegovanje v KZE

Ženski odsek sindikata uslužbencev v javnih službah CGIL je včeraj seznanil javnost s primerom spolnega nadlegovanja dveh uslužbenk Krajevne zdravstvene enote, ki je toliko bolj zaskrbljujoč, ker je uprava KZE odstranila z delavnega mesta uslužbenko, ki je prijavila vso zadevo, medtem ko je »obtoženi« po tritedenskem prisilnem dopustu lahko mirno nadaljeval svoje delo.

Vsa zadeva naj bi trajala že več časa: eden od vodij službe naj bi nadlegoval uslužbenki s tem, da jima je nesramno razkazoval svojo skrito okončnico in vse svoje početje zabelil še z nedostojnimi frazami. Ta nesramnost naj bi se nadaljevala že leta in je obema ženskama povzročila velike nevšečnosti tako na delovnem mestu kot v družinskem krogu. Po zadnjem predrznom posegu vodje službe sta se uslužbenki odločili in ga prijavili upravi KZE.

Le-ta je takole ukrepala: takoj je odstranila z delavnega mesta uslužbenko, ki se je obrnila na upravo, moškega pa je poslala na prisilni dopust. Po tritedenskem dopustu se je ekshibicionist vrnil v službo, na isto delovno mesto.

Ob njegovi vrnitvi je med ostalimi uslužbenkami oddelka završalo. Iz solidarnosti do prizadetih kolegic so naslovile na upravo (točneje upravnemu koordinatorju, načelniku ekonomata in vodji službe) pismo, v katerem izražajo svojo zagrenjenost in zaskrbljenost zaradi ukrepa uprave, obenem pa tudi zahtevajo naj uprava poseže, da

bi se taki in podobni primeri ne nadaljevali.

Dobitniki pisma so posegli na delovnem mestu in skušali zmanjšati vso zadevo, obenem pa so pozvali osemnajst podpisnic pisma naj ne »dramatizirajo« dogodka, saj ni bila — konec koncev — »nobena uslužbenka posiljena«, funkcionarji pa ne morejo »kloniti izsiljevanju osebja«.

Če so se v preteklosti uslužbenke izognile prijavi podobnih dogodkov iz bojazni, da jim ne bi verjeli, oziroma da bi jih vodja službe diskriminiral na delovnem mestu, pa so tokrat prišle z besedo na dan, da bi obranile in zavarovale svoje žensko dostojanstvo. Zato zahtevajo takojšnjo odstranitev vodja službe s poverjenega delovnega mesta.

Kaj še reči o tem primeru? Ženski odsek sindikata uslužbencev v javnem sektorju CGIL zaključuje svoje tiskovno sporočilo z grenko ugotovitvijo, da so se ženske, ki so prijavile spolni delikt, že spet znašle na zatožni klopi.

Uprava Občine Dolina sporoča, da bo od jutri do srede, 12. junija na županstvu na ogled osnutek občinskega statuta, ki ga je izdelala posebna komisija občinskega sveta. Dokument bo na ogled med 9. in 12. uro. Občani bodo lahko posredovali občinski upravi pripombe in predloge.

V TK Galeriji razstavlja Milčan Silvij Pečarič

V prostorih galerije Tržaške knjigarnice so sinoči odprli razstavo del slikarja Silvija Pečariča iz Milja, ki se tokrat predstavlja tržaški publiki s svojimi geometričnimi liki, o katerih pravi sam, da predstavljajo kljub svoji abstraktnosti njegov osebni pogled na probleme in na svet, ki nas obkroža. To ni prva Pečaričeva samostojna razstava, saj je umetnik že razstavljal v Trstu in v drugih krajih. Pred približno letom dni pa smo si njegovo razstavo, ki je imela lep odmev med občinstvom, ogledali v galeriji v Miljah, kjer umetnik biva, kjer je že zelo

poznan in kjer se čuti tudi kot ustvarjalec v svojem ambientu.

Umetnika je udeležencem otvoritve razstave predstavil vodja galerije Franko Vecchiet, ki se je v glavnem držal tega, kar je že sam umetnik želel s svojimi slikami povedati. In sicer, da je dana možnost vsem, da si razstavljene slike razlagajo po svoje, neposredno torej, in da tako skozi ta lastna spoznanja sodoživljajo to, kar je želel umetnik povedati oz. izpovedati. Moto Pečariča je namreč, da je v vsakem izmed nas tudi delček umetnika, torej tudi določena sposobnost dojemanja slikarstva. »Slika je bolj resnična od besede. Rad vidim obiskovalce, ko si po svoje razlagajo in iščejo v mojih slikah to, kar sem želel tudi sam povedati. Če se njihova in moja mišljenja srečajo, sem seveda zelo srečen.«

Lep kulturni dogodek je z dvema skladbama za kitaro obogatil prof. Igor Starc. (m.l.)

Na sliki (foto Križmančič) včerajšnja otvoritev razstave Silvija Pečariča v Galeriji Tržaške knjigarnice.

V Miljah Koprčan z avtom v morje

Pred restavracijo »Ai due leoni« v Miljah se je včeraj popoldne pripetila prometna nesreča, ki bi lahko imela tragične posledice. Koprčan Enio Opassi je namreč iz še nepojasnjenih razlogov s svojim avtom zavozil naravnost v morje. Očividec je takoj poklical na pomoč gasilce in karabinjerje, Opassi pa se je na srečo sam izmuznil iz avtomobila, ki se je počasi potapljaj. Z rešilcem RK so ga pripeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč in ga takoj odslovili.

V občinskih izpostavah bodo dajali potrdila o ticketih

Upokojenci bodo lahko od pone-deljka dvignili potrdila, da so oproščeni plačila ticketov pri zdravilih. Potrdila bodo lahko dvignili v občinskih izpostavah in to do konca meseca.

Po potrdilo bodo lahko šli vsi upokojenci, ki so prejeli na dom poseben dokument, v katerem je zabeležen njihov finančni položaj. Potrdilo so pre-jeli vsi upokojenci, ki imajo pravico do brezplačnih zdravil, morali pa ga bodo pokazati v občinski izpostavi, ko bodo šli po potrdilo, da so oproščeni ticketa.

Tržaška občinska odbornica za skrbstvo Ariella Pittoni je izjavila, da je občinska uprava morala pregledati finančni položaj upokojencev, saj imajo pravico do brezplačnih zdravil tisti, ki ne prejemajo več kot 16 milijonov lir letno, ali pa 22 milijonov, če združujejo ženo ali moža. Ni torej šlo za avtomatično potrdilo, kot se je to zgodilo feb-

ruarja, ko so dali vsem upokojencem, ki so imeli prej pravico do brezplačnih zdravil, novo potrdilo. Do spre-memb je namreč prišlo po sprejetju novega zakona o zdravstvu, v Trstu pa so rešili položaj številnih upokojencev tako, da so februarja izdali potrdila vsem, ki so prejšnja leta dobivali zdravi-la brezplačno. Pozneje pa je morala Občina preveriti položaj vsakega posameznika in pri tem upoštevati vsedr-žavne normative. Vsekakor bodo stara potrdila veljavna do konca mese-ca, nakar bodo morali imeti upokojenci nova.

O problemu so obvestili upokojence tudi sindikalne organizacije, ki pozivajo vse, naj izpolnijo obrazce, ki jim jih je poslala Občina in naj z njimi in potrdilom o finančnem položaju gredo v občinske izpostave po potrdilo. Patronat INCA bo na razpolago upokojencem za vsa potrebna pojasnila.

Mož, žena in nečak v nezvesti Zastrupitev ali pa kaj drugega?

Le pravočasen poseg gasilcev in karabinjerjev je včeraj rešil življenje trič-lanski družini Lucano iz Škednja (Ul. Soncini 9), ki je tvegala zastrupitev. V večernih urah še ni bilo niti preiskovalcem jasno, kaj se je pravzaprav zgodilo v njihovem stanovanju in ali je za zastrupitev kriv plin, ali pokvarjena živila ali pa kaj drugega. Dejstvo je, da so bili 53-letni Claudio Lucano, njegova žena 48-letna Valeria Ghersi in njun nečak 16-letni Mauro Lucano ob prihodu reševalcev že v nezvesti.

Pripeljali so jih takoj v glavno bolnišnico, kjer pa se je po ustreznem posegu zdravnikov kmalu vse srečno končalo. Preiskavo o tem še nepojasnjemem dogodku vodijo škedenjski karabinjerji, z zadevo pa se, kot rečeno, ukvarjajo tudi gasilci.

Z motorjem silovito v tovornjak

V Ul. Flavia se je včeraj zgodaj popoldne pripetila prometna nesreča, v kateri se je precej hudo ranil 29-letni Giorgio Grison, stanujoč v Ul. Forti 1. Mladenič se je peljal proti Miljam, ko je iz še nepojasnjenih vzrokov trčil v tovornjak, ki je vozil v nasprotno smer. Grison je obeležal na asfaltu v mlaki krvi. Z rešilcem Rdečega križa so ga nemudoma pripeljali v katinarsko bolnišnico, kjer so mu ugotovili več udarcev in več zlomov. Zdraviti se bo moral več mesecev. Vzroke prometne nesreče raziskujejo miljski karabinjerji.

V Podlonjerju uspela razstava domačih vin

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union iz Podlonjerja je prejšnji konec tedna priredila tradicionalno že XIII. razstavo domačih vin. Na njej so sodelovali skoraj vsi vinogradniki tega svetoivanskega okraja, saj je bilo predstavljanih kar devetindvajset vzorcev vina. Komisija je med temi zbrala petnajst vzorcev in sicer osem belih in sedem rdečih vin. V soboto zvečer je bilo nagrajevanje vinogradnikov-razstavljalcev (na sliki). Za belo vino je prvo nagrado prejel Edi Černigoj, drugo Salvatore Colino, tretjo pa Erminio Sudič. Za rdeča vina je prva nagrada pripadla Pinotu Ceparju, drugo je prejel Gianni Čač, tretjo pa Mario Zoch. Lepo vreme je privabilo veliko število obiskovalcev, posebno ljubiteljev domače kapljice, ki je v Podlonjerju dobro poznana. Seveda niso manjkale tudi razne dobre jedi in slaščice, ki so jih pripravile pridne Podlonjerke.

Tekst in foto Mario Magajna

Danes, 7. junija 1991, bo gost slovenske komisije PSI član predsedstva Republike Slovenije

CIRIL ZLOBEC

Na sedežu Federacije v Trstu - Ul. Trento 1 - bo ob 19. uri govoril o položaju v Sloveniji s posebnim ozirom na zadnja dogajanja.

Vljudno vabljeni!

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
V petek, 14. t. m., otvoritev Festivala operete s Straussovo »DUNAJSKA KRI«, Dirigent Uwe Theimer. V glavnih vlogah Daniela Mazzucato, Alessandra Rufini, Sabina Macculi, Elio Pandolfi in Marco Camastra.
Predprodaja vstopnic od 19. t. m. za predstave, ki bodo 14., 15., 18., 20., 22., 23. in 25. t. m. pri blagajni gledališča Verdi (zaprtja ob ponedeljkih).
V sredo, 24. julija, ob 18. uri bo v gledališču Verdi nastopila znana francoska pevka JULIETTE GRECO.

Jesenska simfonična sezona 1991
Pri blagajni gledališča Verdi je v teku do 30. junija vpisovanje abonmajev za reda A in S.

GLEDALIŠČE ROSSETTI
V soboto, 15. t. m., ob 20.30 bo Società Ginnastica Triestina predstavila zaključno prireditev BALETNI KONCERT.

razstave

V TK galeriji bo danes, ob 18. uri otvoritev razstave slikarja SILVIJA PEČARIČA.
V galeriji Bassanese (Trg Giotti 8) bo v torek, 11. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave slikarke ESTHER PERCAL.
V tržaški občinski galeriji je na ogled razstava slikarja Corrada DAMIANIJA.

V Krožku zavarovalnice Generali v Drevoredu XX septembra 1 (I. nad.) je na ogled razstava slikarke MARION WULZ.
V galeriji Cartesius, Ul. Marconi 16, bo do 13. t. m. na ogled razstava slikarke FLAVIE VENTOLA z naslovom »Moja Finska«. Urnik: 11-12.30, 16.30-19.30, ob praznikih in nedeljah 11-13 (ob ponedeljkih zaprto).
V beneški hiši v Miljah, Calle Oberdan, bo do 13. t. m. na ogled razstava slikarja BRUNA SACCHETTA. Urnik: 18-20, ob praznikih in nedeljah 11-13.
V galeriji Rettori Tribbio 2, Ul. delle Beccherie 7/1, bo do 14. t. m. na ogled razstava slikarja MIMMA ALFARONA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob nedeljah in praznikih 11-13 (ob ponedeljkih zaprto).

Na sedežu letovišcarske ustanove v Sesljanu bodo od 14. do 29. t. m. razstavljena ročno barvana platna in svile. Razstavljene izdelke so pripravile obiskovalke tečaja, katerega je organiziralo Združenje obrtnikov iz Trsta.
V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità bodo v ponedeljek, 10. t. m., ob 18.30 odprli razstavo MASSIMA NARRA.

V galeriji Studio Tommaseo - Ul. del Monte 2/1 - bodo jutri, 8. t. m., ob 18.30 odprli razstavo slikarja Silvestra LODIJA. Na ogled bo do 6. julija od torka do sobote od 17. do 20. ure.

Ob rojstvu malega
GREGORJA
se veseli s srečnima staršema
MPZ V. Mirk iz Proseka - Kontovela

1^a FEŠTA HAPPY DAY

na športnem igrišču ŠD Sokol v Nabrežini

Spored:

danes, 7. t. m.,
ob 20. uri srečanje na temo (svetlo bo jutri):
Važnost pečenih piščancev v Združeni Evropi
Spregovorila bosta: dison. Malalan
dison. Devetak
ples z ansamblom Happy day
jutri, 8. t. m.,
ob 20. uri ples z ansamblom Happy day
ob 22. uri pavza
ob 22.35 (čirka) koncert kantavtorja Francija Blaškoviča
"Mens sana in malvasia istriana"
nedelja, 9. t. m.,
ob 17. uri finalni del turnirja "Jadran" v minibasketu
ob 19.30 koncert tržaške folk skupine "Zigozaina"
ob 20.30 ples z ansamblom Happy day
ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 predstavitev in ples z novo skupino
E POI BASTA ...

TK Galerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Tržaški oktet

prireja

KONCERT OB 20-LETNICI USTANOVITVE

v petek, 7. junija, ob 20.30
v gledališču Miela Reina v Trstu.
(Dom pristaniških delavcev).

Umetniški vodja - Aleksandra Pertot
Beseda ob jubileju - Janko Ban.
Predprodaja vstopnic pri blagajni
dve uri pred pričetkom koncerta.
Vabljeni!

razne prireditve

Društvo Slovencev mljske občine priredi VESELICO v Slovenskem centru v Ul. D' Annunzio 62 jutri, 8. t. m., ob 18. uri. Sodelujejo: vrtec, osnovna šola in Glasbena matica, gostje otroški pevski zbor od Domja pod vodstvom Suzane Žerjak. Vabljeni!

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 8. t. m. na PIKNIK, ki bo v parku Finžgarjevega doma na Opčinah. Naši gostje bodo tudi mladi prijatelji iz Ljubljane. V primeru slabega vremena bo družabnost v klubskih prostorih. Zatek ob 18.30.

KD F. Venturini priredi ŠAGRO NA KRMENKI. Jutri, 8. t. m. ob 20. ure dalje ples z ansamblom Taims, v nedeljo, 9. t. m., ob 16. uri kulturni program: sodelujejo Godba na pihala iz Ricmanj, TFS Stu ledi, ansambel Venturini ter Tonca in Vanka, ob 20. ure dalje ples z ansamblom Pomlad, v ponedeljek, 10. t. m., ob 20. ure dalje ples z ansamblom Primorski fantje.

ŠD Mladina - baletni odsek priredi jutri, 8. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, 9. t. m., ob 18.30 ZAKLJUČNI LETNI NASTOP v Domu A. Sirk v Križu. Vabljeni!

Pevski zbori Vesela pomlad vabijo na jubilejni 10. PRAZNIK MLADIH PEVCEV v Finžgarjevem domu na Opčinah. Jutri, 8. t. m. bo ob 20. uri pevski koncert ob 10 - letnici OPZ Vesela pomlad z nastopom OPZ Zvonček z Repentabra in domačih pevskih zborov. V nedeljo, 9. t. m. pa se bo ob 16. uri odvijala kulturno-zabavna prireditev na prostem. Sodelovali bodo MePZ Primorec Tabor, MePZ Sv. Jernej, MoPZ in ŽPZ Tabor, otroška folklorna skupina iz Trebč, ansambel Taims ter fantovska voklano instrumentalna skupina in zbori Vesela pomlad. Poseben gost bo znani voditelj oddaj domače zabavne glasbe na televiziji Slovenija Boris Kopitar. Poskrbljeno bo tudi za prigrizek in dobro domačo kapljico.

SKD Igo Gruđen - Nabrežina - 10 LET BREZ RADOVIČA, slavnostni govornik Miroslav Košuta, nastopata: deklinski pevski zbor I. Gruđen in moški pevski zbor I. Gruđen. V nedeljo, 9. t. m., ob 18. uri v Nabrežini - dvorana KD I. Gruđen.

Ravnateljstvo nižje srednje šole F. Levstik s Proseka in amaterski oder J. Štoka vabita na KULTURNO PREDSTAVO, ki bo v Kulturnem domu na Proseku v sredo, 12. t. m., ob 20. uri za zaključek šolskega leta 1990/91.

ZSKD prireja v torek, 11. t. m., ob 20.30 v Gregočičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 v Trstu okroglo mizo na temo: KULTURA IN INSTITUCIJE: FINANSIRANJE DEJAVNOSTI IN ZAKON ZA MEJNA OBMOČJA. Na skupni razgovor so povabili senatorja Spetiča, deželna odbornika Rinaldija in Antoninija, deželne svetlovalce Brezjigarja, Budina, Tersarja in Wehrenfenniga ter predsednika SKGZ Palčiča in SSK Ferletičevo.

V barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12 bo predaval prof. Jože Pirjevec na temo: NEKATERA VPRAŠANJA V ZVEZI Z OF IN TITOVO JUGOSLAVIJO v petek, 14. t. m., ob 20. uri.

koncerti

V baziliki sv. Silvestra v Trstu bo v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 koncert skupine Camerata Triestina. Na programu Vivaldi in Mozart. Vstop prost.

izleti

SPDT - Trst organizira v nedeljo, 9. t. m. avtobusni izlet v Tipano (Beneška Slovenija) ob 20. srečanju vseh slovenskih planincev. Odhod ob 7. uri izpred sodnijske palače in ob 7.20 izpred trgovine Terčon v Sesljanu. Vpisovanje v uradu ZSSDI, informacije po tel. 766239.

kino

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 Ro-sencrantz e Guildenstern sono morti, r. Tom Stoppard.
EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Attenti al lad-ro, r. Michael Lindsayhogg, i. John Malkovich, Andie Mac Dowell.
EXCELSIOR AZZURRA - 18.45, 22.00 Il portaborse, r. Daniele Luchetti, i. Nanni Moretti, Silvio Orlando.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 L'ultima Africa.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Aquila nera, i. Jean Claude Van Damme, Sho Kosugi.
NAZIONALE III - 16.00, 22.15 A letto con Madonna, □
NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Costner.
GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Io e zio Buck.
MIGNON - 16.30, 22.15 Sirene, i. Cher, Bob Hoskins, Winona Ryder.
EDEN - 15.30, 22.00 L'infermiera e l'an-alista, porn., □□
CAPITOL - 17.45, 22.10 Risvegli, i. Robert De Niro.
LUMIERE - 18.00, 22.15 Bix, r. Pupi A-va-ti.
ALCIONE - 17.30, 22.10 Storie di amore e infedeltà, i. Woody Allen, Bette Midler.
RADIO - 15.30, 21.30 Sovraeccitazione carnale, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

prispevki

Marjan Žerjul daruje 50.000 lir za KD Jože Rapotec.

V počastitev spomina dragega in priljubljenega Silvija Kobala, prispeva Ema Kerševan 20.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

Ob 20. obletnici smrti drage mame Justine daruje Rado Štranj 100.000 lir za MPZ Valentin Vodnik.

Ob pogrebu none Angele Guštin daruje družina Guštin 100.000 lir za repen-tabsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Angele Guštin darujejo družine Purič (Repen 57) 20.000 lir, Slapnik (Repen 19) 20.000 lir, Škabar (Repen 74) 15.000 lir, Milič (Repen 49) 15.000 lir, Križman (Repen 128) 15.000 lir, Purič (Repen 13) 15.000 lir, Bertolino (Re-pen 29) 10.000 lir, Škabar (Repen 4) 10.000 lir, Škabar (Repen 18) 15.000 lir, Hmeljak (Repen 77) 10.000 lir, Škabar (Repen 39) 10.000 lir in Škabar (Repen 45) 10.000 lir za repenabsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Ane in Stanota Križman daruje družina Russian (Re-pen 98) 30.000 lir za repenabsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Stanota Križ-mana in Angele Guštin daruje družina Hrovatič (Col 40) 20.000 lir za repenabsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Stanota Križ-mana daruje družina Skabar (Col 40) 10.000 lir za repenabsko cerkev.

V spomin na Silvija Kobala daruje Nadja Kriščak 30.000 lir za Dijaško mati-co.

Ob 20. obletnici tragične smrti Justine Štranj daruje Ljuba Štranj 30.000 lir za KD Valentin Vodnik, 30.000 lir za dolin-sko cerkev in 40.000 lir za Pihalni orkes-ter Breg.

Namesto cvetja na grob Laure Pertot darujeta Sergij in Alda 20.000 lir za TFS Stu ledi.

V spomin na drago mamo Ivanko da-rujeta Bogomila in Albert Doljak 100.000 lir za Vaško skupnost Praproto.

V spomin na Ivanko Lupinc in Franca Maligoja darujeta Judita in Boris Kariž 100.000 lir za Sklad Mitje Čuka.

Franc in Cveta Malalan darujeta 50.000 lir za popravilo spomenika NOB na Opčinah in 50.000 lir za gradnjo novega Ljudskega doma na Opčinah.

V spomin na Ladija Baka darujeta Sa-vina in Livio Malalan (Trebče 65) 15.000 lir za VZPI Trebče in 15.000 lir za opre-mo Ljudskega doma v Trebčah.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1298,85	1250.—
Nemška marka	740,47	733.—
Francoški frank	218,72	216.—
Holandski florint ...	657,48	650.—
Belgijski frank	36,014	35.—
Funt šterling	2195,30	2160.—
Irski šterling	1982.—	1960.—
Danska krona	192,79	188.—
Grška drahma	6,756	6,80
Kanadski dolar	1134,65	1050.—

Godbeno društvo Prosek
in pevski zbor V. Mirk

vas vabita na

KULTURNO - TURISTIČNO PRIREDITEV

jutri, 8. t. m., ob 20.30 v Kultur-nem domu na Proseku.

Program: koncert MePZ Zdravi-lišče Dobrna, dirigent Milica Hro-vatič, predstavitev zdravilišča in turističnega kraja Dobrna, žreba-nje turističnih nagrad ter razstava in degustacija narodnih jedi in stajerskih vin.

Vljudno vabljeni

razna obvestila

KD Lipa organizira v nedeljo, 9. t. m. sprehod v Lipico z ogledom ČERNIGO-JEVE GALERIJE. Zbirališče pri Kalu ob 9. uri. Kosilo iz nahrbtnika.

Vodstvo gorske kolonije v Comegli-ansu sporoča, da ima še nekaj prostorov v koloniji za dečke in deklice od 5 do 16 let starosti. Pojasnila dobite na tel. št. 43194 ali 764288 po 21. uri ter na sedežu Slovenske vinnicevinice konference v Tr-stu, Ul. S. Nicolò 31 od ponedeljka 10. do četrtega, 13. t. m. od 17. do 21. ure oseb-no ali po tel. št. 68762 ter v Gorici ne tel. št. 530924 po kosilu.

ZSKD obvešča, da bo danes, 7. t. m. urad v Trstu zaprt ob priložnosti sreča-nja predsednikov in tajnikov kulturnih društev na Opčinah.

Foto krožek Trst 80 sporoča, da bo v petek, 21. t. m. v Gregoričevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju redni občni zbor. Dnevni red: predsedniško poročilo, tajniško in blagajniško poročilo, volitve novega odbora in razno.

mali oglasi

Trst - Ul. Baiaumonti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

PROFESORICA nudi privatne lekcije v mesecu avgustu kot priprave na po-pravne izpite. Telefonirati do 20. t. m. zaradi evidence in odsotnosti v juliju na tel. št. 728601 od 14. do 20. ure.

PAR, oba domaćina, išče stanovanje v najem, ne v mestu. Tel. na št. 213164 v večernih urah.

ŠTUDENTA fant in dekle iz Piemonta s skoraj končanim študijem iščeta stano-vanje. Telefon 226618.

IŠČEMO vajenka za sezone delo. Tel. 410259 ob večernih urah.

IŠČEMO žensko za čiščenje stopnišča v stanovanjskem bloku dvakrat mesečno po eno uro. Tel. od 13. do 15. ure ali od 20. ure dalje na tel. št. (0481) 533908.

TUJE predstavništvo išče v Trstu za svo-jeja direktorja trosobno opremljeno stanovanje "uso foresteria". Tel. na št. 362014 med 8. in 16. uro.

DNE 11. maja je bil pred trgovino jestvin Kukanja v Nabrežini zamenjan dežnik. Tel. 200347.

PRODAM zasedeno hišo v Lonjerju v dobrem stanju. Cena 35.000.000 lir. Tel. 910148 od 12. do 14. ure.

MOTOR BMW R80GS letnik 84 prodam. Telefonirati ob večernih urah 201172.

PRODAM Fiat 500L v zelo dobrem stan-ju. Telefonirati 226274.

PRODAM nov Y10 fire 1000, 1.400 km dobljen na televizijski oddaji za 10.200.000 lir. Tel ob urah obedov na št. 212522.

PRODAM čisto novo enciklopedijo deset knjig Guida sanatoria ter nov ženski plašč št. 50. Tel. 725343 v popoldanskih urah.

PONUJA se varuška za junij. Tel. št. 310165.

V **ŠTANDREŽU** je odprl osmico Stanko Marušič. Toči belo in črno vino in nudi domač prigrizek.

V **DOBERDOBU** pri Dacevih, Jezerska 2, točimo belo in črno vino.

OSMICO je odprl Boris Lavriha - Dolina 233. Toči belo in črno vino.

ALDO KOVAČ je pri cerkvi v Doberdo-bu odprl osmico. Z vinom nudi tudi domač prigrizek.

V **SAMATORCI** št. 20 ima Colja odprto osmico.

OSMICO ima odprto Kukanja v Devišči-ni št.1.

OSMICO sta odprla Zoran in Ervina v Ricmanjih št.85.

V **BOLJUNCU** se je izgubil v soboto nemški ovčar črne dlake, ki odgovarja na ime Dogi. Tel. 228462.

RIBOGOJNICA ZOBEC iz Boljunca nudi odlične žive salmonirane postvri.

Urnik prodaje vsak petek in soboto od 8.30 do 12. ure.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domj 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Koncert bo na stadionu za Bežigradom v Ljubljani

Bob Dylan v ponedeljek prvič nastopi v Sloveniji

Le nekaj dni nas loči od najbolj pričakovanega koncerta zadnjih let v Sloveniji. Na ljubljanskem stadionu za Bežigradom bo v ponedeljek zvečer nastopil Bob Dylan, živa legenda svetovne avtorske pesmi.

Robert Allen Zimmerman (to je njegovo pravo ime) se je rodil 24. maja 1941. leta v mestecu Duluth v državi Minnesota. Po dokončanem študiju se je zaljubil v Guthriejeve folk pesmi in ko je zvedel, da je njegov idol ležal hudo bolan v bolnišnici, se je nemudoma podal v New York. Po srečanju z Woodyjem Guthriejem se ni več vrnil domov, pa pa se je posvetil glasbi. Začel je z nastopanjem v raznih folk klubih v Greenwich Villageju in studiosih, kjer se je srečal z glasbenim producentom Columbie Records Johnom Hammondom.

Februarja leta 1962 je izšla njegova prva plošča *Bob Dylan*, na kateri sta poleg številnih folk klasikov tudi dve njegovi pesmi. Kljub temu, da je v prvem letu prodal le 5.000 izvodov, so producent stavili nanj. V istem letu je Dylan napisal pesmi, kot so *Blowin' in The Wind*, *Masters of War* in *Talkin' World War III blues*, ki so postale, skupaj z njegovimi kasnejšimi pesmimi, sestavni del beat generacije in študentskih gibanj tako v ZDA kot v Evropi in drugod po svetu.

V skoraj tridesetletni karieri je Bob Dylan izdal preko trideset albumov. V začetnih je objavil svojenajbolj globoke in uspele pesmi - mnoge bi lahko kar imenovali poezije. Leta 1965 je povsem spremenil svoj glasbeni slog in povsem opustil folk za dokaj izrazito rock glasbeno spremljavo. Po hudi nesreči z motorjem je v njegovi glasbi prevladalo intimno in mistično obdobje, v katerem se je približal krščanstvu, v zadnjih letih pa se je zopet lotil velikih socialnih problemov. Dylanovo glasbo bi skratka res lahko označili kot glasbo za vse čase in okuse.

Kljub vsemu temu pa ostaja Dylan še vedno znan in priljubljen predvsem zaradi uspešnih prvega obdobja, ki so postale - tudi proti avtorjevi volji - himne več generacij in v katerih se je prepoznava veliko ljudi. Čeprav v zadnjih letih Dylan ni povedal nič bistveno novega in čeprav ni pravi odrski maček, si velja njegov nastop ogledati, tudi v upanju, da bo njegov prvi koncert v Sloveniji pomenil novost.

Ponedeljkovo praznovanje petdesetletnika se bo začelo že ob 17. uri. Kot prvi bodo na oder stopili člani skupine Martin Krpan, katerim bo sledil slovenski kantavtor Tomaž Domicelj. Dylan bo svoj nastop pričel približno ob 21. uri. Na razpolago je še nekaj vstopnic, ki jih lahko dobite v vseh Kompasovih poslovalnicah.

ALEŠ WALTRITSCH

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Poletje končno pred nami!

Pouka je konec; neglede na to, če se bodo naši otroci vrnili še za en dan ali dva v šolo, če bodo imeli ob koncu mašo ali ne, se je šolsko leto praktično že končalo. Se nekaj mučnih, truda polnih dni čaka tiste, ki imajo zaključne ali zrelostne izpite, ostali pa že načrtujejo svoje brezdolje ali predanost svojim konjičkom.

Tudi starši počasi začenejo razmišljati o počitnicah. Kam z otroki, ko bomo še v službi, kam na počitnice, ko bomo tudi sami deležni dopusta? Vsekakor morda ne bo odveč, če bomo starši pomislili, ob dejstvu, da bodo naši otroci po več ur doma in včasih tudi brez varstva, ali so doma res varni.

Zamislimo se v stvari in snovi, ki polnijo naša stanovanja. Alkohol je sredstvo, ki je zelo značilno za naša gospodinjstva. Že zelo majhne količine lahko majhne otroke zastrupijo. Včasih je zelo škodljivo tudi samo vdihovanje alkoholnih hlapov. Kaj storiti, če se po nesreči otrok zasturpi z alkoholom?

Otroku moramo dati piti veliko vode. Po možnosti moramo povzročiti bruhanje, vsekakor pa otroka odpeljemo v bolnišnico.

Take nesreče pa je vsekakor bolje preprečevati kakor pa zdraviti. Zato je najbolje, če dobro zapiramo omariče, v katerih so alkoholne tekočine ali jih celo zaklepamo. Nikoli ne puščajmo ostankov alkoholnih tekočin na mizi ali otroku dostopnem mestu - posebej ne v času počitnic, ko smo bolj sproščeni.

Povsod so navzoče že tudi minibatije. Tiste, ki so prej podobne gumbo kot bateriji. V takih je živo srebro - snov, ki lahko povzroči otroku nepopravljive možganske poškodbe. Klisline, ki jih vsebuje naš železod, lahko prežrejo tanko kovinsko plast, iz katere je baterijski plašč in živo srebro lahko prosto uhaja iz baterijske celice.

Če se torej zgodi, da je vaš otrok pogoltnil tako baterijsko celico, takoj

poskusite povzročiti pri njem bruhanje. Vsekakor pa mora otrok nemudoma v bolnišnico!

Tam bodo najprej rentgensko ugotovili, kam je baterija zašla, nato bodo ukrepali.

In kako preprečiti nesrečo? Ne puščajte baterij naokoli. Pri tistih napravah pa, ki potrebujejo za svoje delovanje take »gumbne« baterije, preverite, da se prostorček za nameščanje baterije ne odpira z lahkoto.

Po domovih je veliko zdravil. Tudi ko odhajamo na počitnice, ne moremo brez njih. Krema za nos, za suho kožo, za zlato žilo, proti pikom žuželk, za temnejšo kožo... Tableta za apetit, proti glavobolu, za spanje, proti občutku lakote, za hujšanje, proti vročini, anti baby, proti alergiji - tej ali oni ... In še vrsta dodatkov, brez katerih ne moremo, četudi smo na počitnicah.

Večina zdravil je strupenih. Za otroke je njihov strup še toliko hujši, ker učinkuje na manjši in šibkejši organizem veliko siloviteje in zato porazneje. Zdravila lahko prizadenejo delovanje srca, pljuč, jeter, možganov, živčevja in vseh drugih organov.

V primeru, da otrok zaužije zdravilo, moramo takoj poklicati prvo pomoč, jim sporočiti, katero zdravilo je otrok zaužil, količino tega, kar je zaužil in starost otroka. Za tem se moramo strogo držati zdravniških navodil. V primeru, da ne vemo, kaj je otrok zaužil, moramo s seboj v bolnišnico vzeti tudi izbljuvek.

Dognano je, da pride do največjega odstotka zastrupitev otrok prav zaradi zdravil. Zato bodimo zelo previdni: nikoli ne puščajmo zdravil na doseg otrokove roke, marveč jih zaklepajmo, da bodo otrokom nedostopna. Kajti mnoga zdravila se otroku kažejo kot mični bomboni, ki kar vabijo, naj ga otrok poje. Poleg tega pa otroci zelo radi posnemajo odrasle.

Tudi rastline so lahko otrokom vir poškodb. Mnoge rastline v celoti, pri drugih pa le listi, morda plod ali le

seme vsebujejo strupene snovi ali vsaj take snovi, ki povzročajo vnetje. Gre lahko za rastline, ki jih gojimo na prostem, kot za one, ki se bohotijo v hiši.

Če pride do zastrupitve z rastlino, potem je najbolje, da takoj pokličemo prvo pomoč in kot pri zdravihkušamo najbolj natančno povedati zdravniku, kaj je otrok zaužil, (katero rastlino ali njen del), količino zaužitega in starost otroka. V primeru, da nam rastlina ni poznana, jo skušamo čim bolj natančno opisati, in dele rastline nesemo s seboj k zdravniku v bolnišnico. Prav tako moramo vzeti s seboj izbljuvek, če je otrok bruhal.

In kako preprečiti vse to? Skoraj vse sobne rastline so več ali manj otrokom škodljive, zato jih skušamo imeti na otroku nedostopnem mestu.

Na prostem pa moramo znati ločevati, katere rastline so strupene in katere neškodljive. To pa lahko storimo le, če se znova - morebiti samo s pomočjo knjig - nekoliko bolj približamo naravi.

Tudi škropiva, s katerimi rastline zavarujemo pred škodljivci, lahko zastrupijo naše otroke. Pri teh ni nujno, da jih otrok zaužije. Nekatere snovi zastrupljajo že skozi kožo. V primeru nesreče moramo takoj poklicati prvo pomoč, imeti pri sebi ovoj strupa proti rastlinskim škodljivcem, ki je zasturpitev povzročil in navesti čimbolj natančno vse elemente, ki jih sredstvo vsebuje.

Preprečimo pa take nesreče s tem, da namesto strupov uporabljamo proti rastlinskim škodljivcem domača sredstva, taka, ki so jih rade imele naše babice ali ki jih priporoča stotna pratika.

Ostalega se čimprej rešimo!

Morda bo na vrtnici nekaj uši, naš otrok pa bo zato morebiti preživel nekaj dni manj v bolnišnici.

Poleg opisanega so še strupi, ki so pretežno v naših stanovanjih. O tem prihodnjič.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nad.: Five Mile Creek
11.00 Dnevnik
11.05 Nanizanka: La signora in giallo
12.00 Dnevnik
12.05 Varietaja: Occhio al biglietto, 12.30 Piacere Rai 1
13.30 Dnevnik
14.00 Kvarov svet
14.30 Izobraževalna oddaja
15.30 Šport: kolesarska dirka po Italiji
17.00 Za najmlajše
17.35 Odperti prostor
17.55 Dnevnik
18.05 Šport: Giroscopio
18.45 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.40 Film: I figli del capitano Grant (pust., VB 1962, r. Robert Stevenson, i. Hayley Mills)
22.15 Tribuna referendumuma
22.00 Dnevnik
23.15 Aktualno: Državljeni in zakon
0.10 Nočni dnevnik
0.40 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
0.55 Izobraževalna oddaja

CANALE 5
8.00 Nan.: La famiglia Brady
8.30 Film: La rosa nera (pust., ZDA 1950, r. Henry Hathaway, i. Tyrone Power, Orson Welles)
10.25 Rubrika: Gente comune
11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris
12.55 Canale 5 News
13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie
15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone
16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke
18.15 Nanizanka: I Robinson
18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito, vmes (19.30) Canale 5 News
20.25 Striscia la notizia
20.40 Varietaja: Il gioco dei giocchi (vodita Lino in Rossanna Banfi), 22.45 Rivediamoli
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
24.00 Canale 5 News
1.20 Striscia la notizia
1.35 Nanizanka: Marcus Welby - Il regista

RAI 2
7.00 Nanizanki: Punky Brewster inLassie
7.50 Otroška oddaja
8.20 Nan.: Carpool
9.55 Angleščina in francoščina
10.25 Nadaljevanke: Destini, 11.30 La padroncina, 12.10 La clinica della Foresta Nera
13.00 Dnevnik, 13.15 Diogenes in Gospodarstvo
13.30 Rubrika o medicini
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.15 Quando si ama
15.15 Film: Maffiosi di mezza tacca e una governante dritta (kom., ZDA 1972)
17.00 Kratke vesti
17.05 Rubrika o košarki
17.20 Rubrika: Videomic
17.30 Nanizanka: Alf
18.00 Zabavna oddaja: TGX
18.20 Šport in Rock Café
18.45 Nanizanka: Hill Street
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Variete: Serata d'onore
22.30 Nagrade Globo d'oro
23.15 Dnevnik - Pegaz, Dosje, vreme in horoskop
0.10 Filmske novosti
0.20 Film: Uomini selvaggi (western, ZDA 1972, r. Blake Edwards)

RETE 4
8.15 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.10 Così gira il mondo, 9.40 Señorita Andrea, 10.10 Per Elisa, 10.45 Señora, 11.50 Topazio
13.15 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)
13.20 Nadaljevanke: Valeria, 13.45 Sentieri, 15.15 Piccola Cenerentola, 15.45 Stellina, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore
18.30 Kviz: Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti)
19.10 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
19.40 Nadaljevanke: Primavera, 20.05 Marilena, 20.35 La donna del mistero, 21.30 Cristal
22.35 Aktualno: Kronika (vodi Emilio Fede)
23.20 Oddaja o referendumu
23.40 Film: Sessomatto (kom., It. 1973, r. Dino Risì, Giancarlo Giannini, Laura Antonelli)
2.00 Nanizanka: Love Boat
ITALIA 1
6.30 Odperti studio
7.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke

RAI 3
11.00 Šport: EP v motonavtiki, 12.00 mednarodno francosko prvenstvo v tenisu
14.00 Deželne vesti
14.30 Dnevnik
14.40 Šport: mednarodno francosko prvenstvo v tenisu, svetovno prvenstvo v biljardu, boks, plavanje
18.30 Tuji dnevniki in TV (vodi Giancesare Flesca)
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Dnevnik in vreme
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.25 Aktualno: Barbatova razglednica
20.30 Aktualno: Dan na preturi
22.30 Večerni dnevnik
22.35 Variete: Blob. Di tutto di più
23.00 Aktualno: Pogumni sodniki - Felice Casson (vodi Sandra Bonsanti)
23.40 Nočni dnevnik
0.25 Gospodarski tednik In
0.55 Košarka: Italija-Jugoslavija

8.30 Odperti studio
8.45 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 La donna bionica, 11.00 Sulle strade della California, 12.00 T.J. Hooker, 13.00 Happy Days
13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.30 Kviz: Urka!
15.30 Nanizanke: Poliziotto a 4 zampe, 16.15 Simon & Simon, 17.30 Mai dire si
18.30 Odperti studio
19.00 Nanizanka: Mac Gyver
20.00 Risanke
20.30 Film: Professione vacanze (It. 1986, r. Vittorio De Sisti, i. Jerry Calà, Mara Venier, 3. del)
22.30 Aktualno: The Making of Ulula
23.20 Film: L'innocente (dram., It. 1976, r. Luchino Visconti, i. Giancarlo Giannini, Laura Antonelli)
1.55 Nanizanki: Kung Fu, 2.55 Samurai
ODEON
13.00 Risanke
14.30 Film: L'ultima neve di primavera (dram., It. 1973, r. Raimondo del Balzo, i. Agostina Belli, Bekim Fehmiu)

TV Slovenija 1
8.50 Video strani
9.00 Mozaik. Otroška nanizanka: Sorodniki iz Latinu
9.30 Nadaljevanka: Velik zasuk
10.15 Video strani
15.10 Video strani
15.20 Mozaik: Tednik (pon)
16.25 Sova (pon.) vmes nanizanki Vi ste pa najbrž njen mož in Taggart
17.55 Poslovne informacije
18.00 Dnevnik
18.05 Mozaik: Glasbeni portreti - Arsen Dedić
18.30 Spored za otroke in mlade. Nadaljevanka: Hči morskih valov
19.10 Risanke
19.15 TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Dokumentarna oddaja: Razglednice Clivea Jamesa
21.15 Nanizanka: V Cityju
22.10 Dnevnik in vreme
22.30 Nočni program Sova, vmes nanizanka Dragi John, film Hiša na sipini (dram., Fr. 1987, r. M. Mees) in Skrivni variete
0.50 Video strani

16.00 Film: L'eroica legione (dram., r. Joseph Kane, i. William Elliot, Adrian Booth)
17.30 Film: Gli chiamavano i tre moschieri... invece erano quattro (pust., It. 1973, r. Silvio Amadio, i. Tony Kendall, Ettore Manni)
19.30 Risanke
20.30 Film: Attenti a quella pazza Rolls-Royce (kom., ZDA 1978, r. Ron Howard, i. Nancy Morgan, Marion Ross)
22.00 Emozioni nel blu
23.00 Film: Stangata in famiglia (kom., It. 1976, r. Franco Nucci, i. Piero Mazzarella, Femi Benussi)
0.30 Rubrika o motorjih
TMC
8.30 Nanizanke: Enigma, I giorni di Brian, Quartieri alti
11.15 Nad.: Potere
11.55 Kosilo z Wilmo
12.30 Nan.: Doris Day Show
13.00 Dnevnik in šport
13.30 Rubrika: Ženska TV
15.30 Tenis: prvi moški polfinale mednarodnega francoskega prvenstva

TV Koper
16.00 Športni pregled
18.30 Oddaja v slovenščini
18.45 Odpri meja
19.00 TVD Stiščice
19.25 Video agenda
19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica in risanke
20.10 Dokumentarec: Zgodovina fotografije
20.30 Nadaljevanka: Le avventure di Charles Dickens - Il ricordo di Mary
21.30 Nanizanka: Fantasilandia
22.20 TVD Novice
22.30 Rubrika o športu
TV Slovenija 2
12.00 Tenis: moški polfinale francoskega MP
17.30 Regionalni programi, Studio Maribor: Tele M
18.25 Košarka: Italija - Jugoslavija
20.00 Žarišče
20.30 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije
21.20 Tenis: moški polfinale francoskega MP
22.20 Videonoc
2.20 Yutel
19.15 Corto circuito
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Variete: SPQM News (vodi Enrico Montesano)
21.05 Glasbena oddaja
22.10 Variete: Festa di compleanno
23.10 Večerni dnevnik
23.30 Tednik: Mondocalcio
1.00 Tenis: drugi moški polfinale mednarodnega francoskega prvenstva
TELEFRIULI
10.45 Telefriuli non stop
15.30 Nanizanka: Il calabrone verde
16.00 Otroška oddaja
17.50 Nanizanki: The Bill Cosby Show, 18.20 Stazione di servizio
19.00 Dnevnik in Rubrika o občin
20.30 Nadaljevanka: Guerra di spie
21.30 Nanizanka: Lewis & Clark
22.00 Nočne vesti
23.00 Čakajoč na polnoč
24.00 Rubrika o motorjih
0.30 Nočne vesti
TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolesar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Country glasba; 9.30 Človek v mejnih situacijah; 9.40 Melodije; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Iz koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Bralni roman: Rapsodija 20 (Andrej Capuder); 12.00 Iz filmskega sveta; 12.15 Orkestralna glasba; 12.40 Zborovska glasba s koncertnega odra; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Francoski šanson; 15.30 Blues; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

RADIO SLOVENIJA
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesnice na potepu; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pojemo in gedomo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Domača glasba; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Od melodije do melodije; 17.00 Studio; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
7.30, 14.30, 16.30 Poročila; 13.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 10.35 Prenos Vala 202; 13.15 Mladi val Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 O glasbi ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos RS; 23.00 Nočni Program.

RADIO KOPER (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 8.45 Ugani; 9.00 Clic; 9.20 Pesem po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Pripoved; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Pesem tedna; 15.00 Naše sanje; 16.00 Politični tednik; 17.00 Naša glasba; 18.32 Souvenir d'Italy; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 18.00 Keltška glasba; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time.

Program Saccavinijevega odbora v dveletju do izteka mandata Obnovljena pokrajinska uprava si je postavila zahtevne cilje

Po dolgem obdobju obrobosti mora Goriška danes izkoristiti svojo privilegirano strateško lego pri navezovanju stikov in poglobljanju sodelovanja s srednjo in vzhodno Evropo. To bo ena temeljnih nalog nove pokrajinske uprave, je poudaril takoj po izvolitvi dejal novi predsednik Pokrajine socialist Gino Saccavini. V ta namen bo treba s povečanim zagonom uresničevati programske cilje, ki si jih je petstrankarska koalicija postavila že leta 1988 in jih je sedaj ob izvolitvi nove uprave izpopolnila s potrebnimi prilagoditvami. Predvsem bo morala Pokrajina v skladu z duhom in določili zakona o decentralizaciji aktivneje koordinirati prizadevanja vseh krajevnih uprav na Goriškem za skupni gospodarski in družbeni razvoj. Temeljne naloge bodo v tej smeri utrjevanje gospodarskega tkiva, zagotavljanje ustrežnejših prometnih infrastruktur, razvijanje novih gospodarskih dejavnosti, zagotavljanje učinkovitejših inštrumentov za socialno varnost in vsi drugi ukrepi v prid boljše kakovosti življenja.

Ta naloge, o katerih je v svojem prvem predsedniškem nastopu govoril Saccavini, so podrobneje opredeljene v programskem dogovoru petstrankarske koalicije, na kateri sloni obnovljena pokrajinska uprava. V programu je v zvezi z izvajanjem zakona o obmejnih območjih poudarjena zahteva, naj se predvideni center za storitve odpre

Gino Saccavini

v Gorici in naj se čimprej omogoči koriščenje sredstev za razvoj gospodarskih dejavnosti, univerzitetnih ustanov in za slovensko manjšino. Velik je poudarek na prometnih zvezah: uprava si bo prizadevala za uresničitev avtoceste Gorica-Razdrto ter za novih oz. širših cest na relacijah Gorica-Vileš, Gorica-Videm (drž. cesta 56-bis), Tržič-Gradež. Drž. cesta št. 55 skozi Dol naj bi delno izravnali in razširili,

na avtocestnem odseku Vileš-Mošče-nice pa odpravili cestnino vsaj za transportni promet.

Uprava se bo tudi zavzemala za razvoj univerze, za uresničitev dveh novih bolnišnic v Gorici in Tržiču, za racionalnejše upravljanje javnih avtobusnih prevozov, za učinkovito socialno oskrbo, za uresničevanje pokrajinskega načrta za uničevanje odpadkov, za zaščito okolja vključno z odpravo nevarnosti popolav, za razvoj pomorskih in drugih turističnih ter kmečkoturističnih dejavnosti. To so le nekatere med pomembnejšimi zahtevnimi nalogami, ki čakajo novo pokrajinske upravitelje. Poleg tega napovedujejo še, da bodo pri odobritvi statuta skušali zagotoviti učinkovitejše upravljanje in delovanje pokrajinskih služb, da bodo posvetili primerno pozornost mednarodnemu sodelovanju in manjšini, glede katere pozivajo parlament, naj čimprej reši vprašanje globalne zakonske zaščite.

Program je torej zahteven in takorekoč vseobsegajoč. Pri njegovem uresničevanju napoveduje večina željo po sodelovanju z opozicijo, vendar je prav potek umešitvene seje nove uprave pokazal precejšnjo razhajanje. Odhod opozicije iz seje dvorane in napoved priziva zoper izvolitev uprave zaradi formalne in politične nekorrektnosti postopka, obojata novemu odboru dokaj težko in po mnenju nekaterih tudi kratko življenje.

Odrpli so jo predsinoči v Kulturnem domu Razstava ilustratorke Marjance Jemec-Božič

V galeriji Kulturnega doma v Gorici so predsinoči odrpli razstavo slovenske akademske slikarke in ilustratorke Marjance Jemec-Božičeve iz Ljubljane. Ob odprtju je uvodoma zapel otroški zborček Oton Župančič iz Štandreža pod vodstvom Elde Nanut. Sledil je pozdrav Nade Sanzin v imenu uprave doma, kritika Aleksander Bassin in Joško Vetrh (njegov prispevek je prebrala Barbara Rustja) pa sta predstavila delo umetnice, ki se je še posebej posvetila ustvarjanju za mla-

dino in otroke. Na razstavi je zbran izresek iz njenega zadnjega ustvarjalnega desetletja, ki vodi gledalca v svet sanj in domišljije. Razstava del prave umetnice, je med drugim naglasil Bassin, je zato namenjena mlajšim in starejšim mladostnikom, po duhu in srcu. Po teh uvodnih besedah je razstavo odprl Anton Slapernik, predsednik Ljubljanske banke dd., ki je skupaj s Kmečko banko podprla pobudo.

Razstava Marjance Jemec - Božičeve bo v galeriji Kulturnega doma na ogled od 15. junija.

Na sliki (foto Čubej) mali pevki otroškega zbora iz Štandreža izročata šop cvetja umetnici

razna obvestila

Učenci in učitelji osnovne šole Josip Abram v Pevmji vabijo na zaključno šolsko prireditev, ki bo jutri, 8. t.m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici. Predstavili se bodo z igrico Mali princ.

SDGZ v Gorici obvešča, da so premestili sedež v Ul. Roma 20, 3. nadst. (v palači INAL). Tel. 32844 - fax 536667.

SPD Gorica vabi v nedeljo, 9. t.m., k udeležbi na 20. srečanju zamejskih planskih društev v Tipani. Odhod ob 6.30 s Travnika. Prevoz z lastnimi sredstvi. Priporoča se množična udeležba.

Na sedežu KD Jezero v Dobrodo so na razpolago zbiralniki za organske odpadke za pridobivanje naravnega gnojila. Interesenti, ki si jih naročijo, jih lahko prevzamejo (informacije dobijo pri Viljemu Gergoletu) in pri tem poravnajo dogovorjeno ceno.

V enoteki v Krmini na Trgu 24. maja bo nocoj ob 20.30 petkovo "Srečanje v enoteki". Predstavili bodo vina kmečkih podjetij Zorzon in Narduzzi iz Bračana, sledilo pa bo predavanje o problemih v zvezi z uporabo plutovinastih zamaškov pri stekleničenju.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Bryan di Nazareth«.

VERDI 18.00-22.00 »A letto con Madonna«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Porno approccio bestial«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Mani di fornice«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.30 »Cyranos de Bergerac«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Rocky 5«, 22.00 »Sladka mala«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Al Giardino (dr. Baldini) - Verdijev korzo 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Občinska 2 - Ul. Manlio 14 A/B - tel. 480405.

pogrebi

Danes ob 9.30 Luciano Ziani iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Nocoj ob 20.45 v Kulturnem domu v Gorici Telovadna akademija SZ Dom z navdihom v svetu televizije

Drevi ob 20.45 bo na odru Kulturnega doma v Gorici telovadna akademija, ki jo prireja sekcija orodne telovadbe in športne ritmične gimnastike SZ Dom. Večer nosi naslov "V svetu televizije" in bo sodeč po programu dokaj pester. Na nekoliko nenavadnem televizijskem ekranu bomo lahko sledili filmom, risankam, angleškim nadaljevanjam, kuharskim nasvetom, gostom, western filmom, poročilom, pravljici za lahko noč in reklamami. Zamisel današnjega večera je delo trenerjev sekcije, za brezhibno izpeljavo pa bodo poskrbeli številni sodelavci.

Na sliki: Tako vabi reklamni Pink panter na nocojšnjo enkratno "Tv predstavo"

Razstave fotografije na Expomegu

Na razstavišču Expomega so v teh dneh na ogled razne fotografske razstave, ki so nekaj kulturni podaljšek sejma fotografske tehnike Foto Italia Expo. Predsednik Trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua je včeraj pozitivno ocenil potek sejma, čeprav je bila udeležba občinstva dokaj skromna. Organizatorji pa so upoštevali začetne težave zadovoljni z odzivom vseh, ki se poklicno ukvarjajo s fotografijo. Precejšnjo pozornost je sejmu posvetil tudi vsedržavni tisk.

Kot rečeno so na razstavišču (do 7. julija) na ogled razne zanimive fotografske razstave, ki obsegajo slike mojstrov fotografije (Kane, Toscani, Fontana, Pino, Settanni, Cagnoni, Basilico, Vespignani), zbirko o ženski v današnji Rusiji, razstavi "Cantiere di vetro" in "La luce e le mani", pregledni razstavi del mladih fotografov in še marsikaj. Razstave so na ogled ob delavnikih od 16. do 22. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 23. ure.

Slovenščina ni privilegij pač pa temeljna pravica

Pokrajinski tajnik SSk Mirko Špacapan nam je dostavil sledeči odgovor na stališče goriške odvetniške zbornice proti pravici do rabe slovenščine na sodnih obravnavah.

Z obžalovanjem moram še enkrat ugotoviti, kako daleč smo še v Gorici od evropske miselnosti, ali če hočemo mittelevropske, četudi se navadno v naših uradnih govorih zlasti pred tujimi gosti ponasamo s temi oznakami.

V resnici pa tudi iz stališča odvetniške zbornice prihaja do izraza prastara lobija mnogih naših someščanov, ki se bojijo, da bi izgubili svojo italijansko identiteto (vendar sprašujem se, koliko je sploh ta identiteta trdna) v trenutku, ko bi Goričanu slovenske narodnosti bila priznana pravica do rabe materinega jezika.

Kako je mogoče, da pravniki označujejo kot "privilegij" temeljno človekovo pravico, da se izraža v jeziku, v katerem ga je vzgojila mati? Kako je mogoče, da zanikajo državljano slovenske narodnosti pravico, da se brani ali toži v jeziku, ki ga najbolje pozna? Zakaj ima italijanski državljani to pravico, slovenski pa ne? Kdo je v teh pogojih bolj privilegirani?

Res je: mnogi Slovenci dobro obvladajo italijanski jezik in ga znajo pravilno uporabljati; vendar so to tisti, ki se znajo premikati po sodišču zaradi svojih poklicnih obveznosti ali oseb-

nih prijetljajev. Večina slovenskega prebivalstva pa se ne rada zadržuje v tistih hodnikih in se ne pravda za vsako najmanjšo zadevo. Zato ne pozna pravnega izrazoslovja in zakonit. Pred preiskovalnim sodnikom je zato v dvojni zadregi: zaradi situacije same in zato, ker ne more primerno izraziti svojih misli, ker v šoli, doma, pogosto tudi na delovnem mestu ne govori italijansko ampak slovensko.

Prisotnost prevajalca v teh pogojih ni privilegij pač pa "conditio sine qua non" za uživanje enakih pravic, ki jih zagotavlja italijanska ustava.

Mirko Špacapan

Jutri v Gabrjah koncert na borjaču

Kulturno društvo Skala prireja jutri ob 21. uri 4. koncert "Na borjaču" zraven društvenega sedeža v Gabrjah. Nastopila bosta domači moški pevski zbor Skala pod vodstvom dirigentke Rozine Konjedic in moški pevski zbor Uranar iz Gorenje vasi pri Škofji Loki. V primeru slabega vremena bo koncert v nedeljo ob isti uri.

Žeparja sta odnesla poldrugi milijon lir

Goriško mestno središče postaja v zadnjem času vse pogostejše prizorišče žeparskih podvigov. Zadnji na vrsti se je pripetil včeraj dopoldne v Ul. Boccaccio. Sredi dopoldneva sta se dve osebi, mlajši moški in ženska, v bližini pokrite tržnice približala priletni ženski in ji iz torbice pobrala približno poldrugi milijon lir. Ženska, Tilda Hlede - Perco iz Ul. gen. Chinotto, je malo pred tem na banki dvignila hčerkinjo plačo. Žeparja sta ji najbrž sledila nekaj minut, nato pa sta izkoristila ugodno priložnost in ji pobrala ves denar. Zatem sta urnih nog zbežala, ne da bi ju kdo mogel ustaviti. Preiskavo o tem kot o nekaterih drugih podobnih primerih, ki so se v zadnjem času pripetili v bližini glavne pošte, vodi osebje letečega oddelka kvesture.

■ Glasbeno društvo Rodolfo Lipizer prireja danes ob 17. uri v Katoliškem domu drugi zaključni nastop gojencev društvenih glasbenih tečajev. Z raznimi inštrumenti in petjem se bo predstavilo okrog 40 gojencev.

Danes zadnje manifestacije za "DA" pred referendumom o preferencah

Danes je zadnji dan volilne kampanje za referendum o preferencah. Jutri bo namreč nastopilo predvolilno premirje, med katerim bodo lahko še neodločeni volilci brez prigovarjanj zagovornikov ali nasprotnikov razmislili o lastni izbiri, v nedeljo pa bodo ob 7. uri že odprli volišča. Kot vedno bomo lahko glasovali v nedeljo do 22. ure in v ponedeljek ob 7. do 14. ure.

Odbor za "DA" na referendumu, s katerim bi odpravili možnost oddajanja po več preferenc, tako da bi vsak volilec lahko podprl le enega kandidata izbrane stranke, napoveduje danes vrsto zaključnih manifestacij po raznih krajih na Goriškem. V Gorici bo srečanje z volilci ob 18. uri pred ljudskim vrtom na Verdijevem korzu (v primeru slabega vremena bo potekalo v Kulturnem domu). V imenu pokrajinskega odbora za referendum bosta spregovorila senator DSL Ne-

reo Battello in deželni svetovalec KD Alberto Tomat. Prisotni bodo tudi predstavniki strank, gibanj in organizacij, ki sodelujejo v odboru.

Alberto Tomat, Renato Fiorelli (zeleni) in Mauro Perissini (ACLI) bodo ob 20. uri govorili pred županstvom v Moraru. Ob 21. uri bo na krožku ACLI v Gradišču razprava, ki jo bosta uvedla Mario Fain (ACLI) in Claudio Mancina (DSL). Predstavniki DSL in katoliškega gibanja ACLI bodo nocoj ob 20.30 govorili o referendumu tudi v Špetru ob Soči. Prav tako ob 20.30 bo v občinski sejni dvorani v Ronkah javna razprava s predstavniki DSL, PRI in ACLI. Vse te manifestacije so v podporo referendumu: na njih bodo navedeni predstavniki družbenih in političnih sil povedali, zakaj je po njihovem mnenju potrebno, da se volilci udeležijo glasovanja in se pri tem opredelijo za "DA".

POSKUSI GA TUDI
8. IN 9. JUNIJA
PRI ZASTOPNIKU

GORI-CAR

TRŽIČ
CESTA V. GRADEŽ

NOVI CITROËN ZX

ROJEN ZMAGOVIT

POSKUSI GA TUDI
8. IN 9. JUNIJA
PRI ZASTOPNIKU

GORI-CAR

GORICA
KORZO ITALIA 187

Roman Roberta Silverberga Svet znotraj Ko avtomatizacija okrne bistvo človeške narave

Robert Silverberg je ob Asimovu med najbolj ustvarjalnimi ameriški književniki. Poleg običajnih literarnih del je izdal tudi preko sedemdeset znanstveno fantastičnih tekstov, med katerimi posamezni sodijo v sam vrh tega popularnega žanra. Rodil se je v New Yorku, kjer je leta 1955 objavil tudi prvo zgodbo, po diplomu na Columbijski univerzi pa je postal poklicni pisatelj. Za svoje literarno delo je prejel že več najvišjih ameriških priznanj.

Roman Svet znotraj, ki ga je pred kratkim izdala Tehniška založba Slovenije v Ljubljani, je v Ameriki izšel že pred dvajsetimi leti, toda vsebinsko je še vedno aktualen. Dogajanje je postavljeno v prihodnji svet leta 2381, v urbano monado neke med Pittsburgom in Chicagom, to je v več kot kilometer visok nebotačnik s tisoč nadstropij in trideset milijona prebivalci. Nebotačnik (v knjigi duhovito imenovan monada, kar tu pomeni enocelčni organizem) je hierarhično urejeno utopično mesto, oskrbovano od zunaj in v popolnosti vodeno od neke prebivalcem nevidne organizacije. Življenski smisel tako vkljenjenih in ujetih ljudi je v totalni dekadenci razpuščenosti, v predajanju spolnosti, glasbi, sintetičnim drogami in drugim užitek, cilj življenja pa je rojevanje otrok. Kdor krši ta zakon, mu operejo možgane, lahko pa ga čaka tudi smrt - spustijo ga po drči v kurilnico...

Vsebinsko romana obravnava vse probleme našega časa: odtujenost, avtomatizacijo življenja, prenaseljenost, itd., le da jih Silverberg v knjigi še potencira. Pisatelj bistroumno opazi v kako katastrofalno zožitve (v bistvu strahotno poenostavitve) brzi svet, ko se na eni strani tehnološki napredek in neka apriorna oblastna sila (kasta znanstvenikov in privilegirane elite) združita proti raji, na drugi strani pa nepreglednim množicam preprostega

ljudstva ne preostane nič drugega, kot da ubogljivo izpolnjuje vse zahteve vodilnih. Ljudstvo živi po predpisanih oziroma zaukazanih zakonih ter tako izpolnjuje svojo edino življenjsko nalogo, ki mu je zaupana, to je podrejanje in ponižanje uboganje. Drugače ljudem seveda niti ne preostane, saj se je brezno med organiziranostjo družbe in naravnim življenjem že tako poglobilo, da ga navaden človek sploh ne more več prestopiti. Kakšen absurd je v takšnem svetu govoriti o svobodi, prosti volji in avtonomiji vsakega bitja, v svetu, kjer vse teče samo po sebi kot namazano. Namigovan na naš čas je v knjigi več kot dovolj. Celo edina stvar, ki med branjem vzbuja kanček upanja (glavni junak romana se namreč temu "vnaprej določenemu" svetu noče kar tako podrediti), spominja na sodobne borbe za rešitev naše podivjane civilizacije. Junak postane upornik, uporništvo nezadovoljnega posameznika pa je tisto gibalno, ki dopušča še drugačne možnosti od obstoječih. Toda leta 2381 bo svet žal že nepopravljivo zbolel za avtomatizmom samodejnih institucij in njegova šansa za revolucionarni preobrat bo enaka ničli. Tudi naš junak, v katerem je sicer še živ kanček naravne človeške samozvesti, se skozi knjigo bolj in bolj izgublja v nejasnih blodnjah ter na koncu z vrha trkilometerskega urbomona s čudovitim skokom poleti proti bogu...

Roman je napisan v tekočem, lahko berljivem jeziku, polnem prispodob, občudovanje pa vzbujajo predvsem lakonični opisi erotičnih prizorov. Navidezno lahkotno branje nam vzbuja sila neprijetne občutke, ko se zavemo, da so vse fantastične slike prihodnje družbe že tu, v našem svetu, ki se je očitno res namenil postati grozljiva monada iz romana.

JOŽEK ŠTUCIN

Izdala jo je Tržaška kreditna banka ob svoji tridesetletnici

Tudi v italijanščini knjiga o delovanju slovenskih denarnih zavodov v Trstu

Naslovna stran Pahorjeve knjige Istituti di credito sloveni di Trieste

Ob tridesetletnici svojega delovanja je Tržaška kreditna banka založila tudi italijansko izdajo knjige Milana Pahorja Slovenski denarni zavodi v Trstu (Istituti di credito sloveni di Trieste). Lično opremljena knjiga (za opremo je poskrbel Graficenter) daje prežet delovanja slovenskih hranilnic in posojilnic v Trstu, predvsem pa nakazuje tisto nit, ki veže delovanje današnje Tržaške kreditne banke z nekdanjo Jadransko banko. Temelj tega delovanja pa je spoznanje, da je vsak narod lahko svoboden, če je tudi gospodarsko neodvisen.

V uvodnih poglavjih, ki obravnavata politične, narodne, družbene in gospodarske razmere slovenske narodnostne skupnosti, je avtor časovno in prostorsko uokviril delovanje slovenskih denarnih zavodov, nato pa obravnaval njihovo delovanje, probleme in razvoj. Posebno pozornost je posvetil Tržaški hranilnici in posojilnici ter Jadranski banki. Knjiga temelji na že obstoječih študijah in esejih, poleg tega pa na gradivu državnega arhiva, tržaškega sodišča in Narodne in študijske knjižnice.

Prikaz je nedvomno poglobljen in zanimiv, dokazuje, kolikšno škodo je Slovencem povzročil fašizem, predvsem pa kaže na pomen in vlogo slovenskih denarnih zavodov za gospodarsko pa tudi za družbeno in kulturno rast manjšine.

Zanimivo dopolnilo knjigi so fotografije, dokumenti, nalepke in drugo ilustrativno gradivo, ki sta ga oblikovalca zelo posrečeno vključila v tekst in doseglja, da sta slika in beseda res celota.

Umetnost in moda

Nobenega dvoma ni, da je moda dobičkonosna dejavnost in da ji mediji v razvitih in bogatih družbah posvečajo precejšnjo pozornost tako zaradi njenega družbenega vpliva kot zaradi njenega gospodarskega pomena. Toda moda ni samo gospodarski dejavnik in odraz družbenega vzdušja: moda je tudi umetnost.

V zadnjih letih so se temu vprašanju posvetili nekateri vidni preučevalci sodobne družbe in umetnostni kritiki. Moda ni samo odraz neke družbene stvarnosti, ki traja lahko tudi samo nekaj mesecev, pač pa veliko več: nekatere obleke s svojim slogom s svojo uravnoteženostjo in inventivnostjo lahko postanejo prave umetniške, presežejo časovno pogojenost in ostanejo, kot umetnine, vselej lepe. V svoji značilni izjavnosti je na primer ameriški umetnik in umeteljni pop arta Andy Warhol večkrat poudaril, da so krojači najboljši italijanski umetniki.

O odmevnosti mode in modnih kreatorjev priča razstava, ki so jo v Rimu posvetili modnemu kreatorju Valentinu za 30-letnico njegovega dela. Na Kapitolu so namreč s 150 velikimi fotografijami, številnimi ilustracijami znanih umetnikov, reklamnimi plakati in z risbami vrhunškega italijanskega krojača skušali prikazati publiki, kako nastane obleka-umetnina, čez nekaj dni pa bodo privedle na čast Valentina dosegle višek, ko bodo v Palači Mignarelli odprli razstavo 300 najbolj znanih oblek, ki jih je kreator ustvaril od začetka šestdesetih let do danes.

O odmevnosti pobude priča dejstvo, da je uvodni esej v katalog razstav napisal znani italijanski umetnostni kritik Federico Zeri, svoje pokroviteljstvo je dal predsednik republike Cossiga, v častnem odboru pa so poleg ravnateljev številnih svetovnih umetnostnih muzejev tudi francoski minister za kulturo Jack Lang, predsednik italijanskega senata Spadolini in in predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti.

Kot vsaka dejavnost v bogatih razvitih družbah je tudi moda večplastna: po eni strani zelo minljiv in potrošniški pojav, po drugi pa tudi umetnost in kultura. Manifestacije ob 30-letnici Valentinevega dela poudarjajo prav to plat. V svoji razkošnosti pa dokazujejo, da je moda umetnost, ki si jo lahko privoščijo predvsem bogati.

Pri Mladinski knjigi je izšel slovenski prevod finskega narodnega epa

Kalevala: pogled Fincev na svet

Finski ep Kalevala je nedvomno ena izmed največjih svetovnih umetnin. V več kot 150 letih je zaintrigirala občinstvo širom sveta in mnogi jo imajo še vedno za uganko, ki nikoli do konca ne izda svojih najglobljih skrivnosti. Miti Kalevale so namreč globoka filozofija. Življenske tradicije, ki izvirajo iz finske ljudske tradicije in prepletajo ta ep, veljajo prav toliko dandanes, kot ob njegovem nastanku.

OBlikovalec KALEVALE ELIAS LÖNNROT

Finski filozof in zdravnik Elias Lönnrot je imel vse življenje eno samo veliko strast: zbiral in tiskal je finske ljudske pesmi. Zbral in objavil je skoraj sto tisoč verzov, med njimi pa tudi gradivo, ki ga je pozneje oblikoval v enega najlepših svetovnih epov, v Kalevalo. V letih 1828 do 1844 je opravil enajst velikih in izredno napornih popotovanj po Finski. Potoval je peš, na smučeh, s čolnom in na saneh ter tako prepotoval nad 16.000 km v različnih klimatskih razmerah. Na teh potovanjih je zbral ljudsko blago: pesmi, zgodbe, reke in pregovore. Z neutrudnim zbiranjem finskega izročila je Lönnrot močno prispeval h krepitvi finske narodne zavesti, ki je leta 1917 pripeljala do samostojne finske države, v katero so bili vključeni Finci in del Karelijcev, medtem ko so Ingerijci in Estonci ostali pod Rusijo. Lönnrot je pesmi o Kalevali slišal peti ob petkih in svetkih ter ob različnih priložnostih: za zabavo, na porokah, na proslavah, ob koncu kmečkih del ipd. Peli so jih med opravili, med počitkom in na skupnih srečanjih, pri tem pa se je vedno našlo nekaj ljudi, ki so znali kalevalske pesmi na pamet.

ZNAČILNOSTI KALEVALSKIH PESMI

Kalevalske pesnitve delimo na splošno v štiri sklope: na pripovedne (epske), na pesmi vzdušja (lirika), na magijo ali čarobne reke in na obredne pesmi, ki so jih peli samo ob posebnih priložnostih.

Kalevalska epika je krožila med ljudmi kot cela vrsta pesmi, ki so pretežno opevale tri junake: Väinämöinena, Ilmarinena in Lemminkäinena. Po času nastanka in zvrsteh te pesmi delijo na prafinske, stare, prave, srednjeveške in noveje kalevalske pesmi. Prafinske kalevalske pesmi pojejo o nastanku sveta ipd. Stare kalevalske pesmi govore o rojstvu človeka, o tesanju čolna, kako so nastale kantele (finske citre). Prave kalevalske pesmi so še iz poganskih časov in opevajo prve podvige kalevalskih junakov. Srednjeveške kalevalske pesmi so podobne krščanskim baladam in legendam; noveje kalevalske pesmi pa obravnavajo socialno tematiko (npr. tlačanstvo). Junaška epika v neokrnjeni obliki se je najdalj ohranila v vzhodni Kareliji in prav od tam je Lönnrot zbral največ gradiva za Kalevalo. Epske pesmi so praviloma peli moški, le ponekod tudi ženske. Najpogosteje jih je pel en sam pevec ali par pevcev ob spremljavi kantele. Ko je Lönnrot urejal pesmi v Kalevalo, mu je delo precej olajšalo dejstvo, da so starejše pesmi imele vse kalevalsko zgradbo, pa

naj je šlo za epiko, liriko, čarobne reke, uganke ali kaj drugega. Glavni značilnosti kalevalskega verza sta: začetni stik (aliteracija) na poudarjenih zlogih in ponavljanje. Takšen verz je bil značilen za vsa finska plemena in je nastal pred približno 2500 do 3000 leti; prevladoval pa je severno od Baltika in med Ingerijci.

KALEVALA IN FINSKI POGLED NA SVET

Potem ko je izdal že nekaj knjig ljudskih pesmi se je Lönnrot leta 1833 odločil, da bo zbrane epske pesmi razvrstil po junakih, ki jih opevajo. Zavedal se je namreč, da bi se iz večine zbranih pesmi dalo urediti prvi finski narodni ep, ki bi predstavljal umetniško celoto. Na naslednjem potovanju po ruski Kareliji je našel še mnoge nove pesmi, med drugim o sammu in zlati nevesti. Iz tega materiala je nastala prva verzija Kalevale, ki je izšla v dveh zvezkih decembra 1835 in marca 1836 (obsegala je 32 spevov oziroma 12078 verzov). Lönnrot je bil prepričan, da pesmi izvirajo iz finskih predkrščanskih časov, torej pred 11. stoletje. Tudi opisani dogodki naj bi zato bili resnični drobci finske zgodovine in zato je trdil, da so se ti verzi ohranili skoraj nespremenjeni ter jih je »očistil« krščanskih primesi, ep je slenil s spevom o umiku poganstva pred krščanstvom. Eno od glavnih gibal Kalevale pa je teza o dveh ljudstvih in deželah, o Kalevali in Pohjoli, ki sta si večni nasprotnici. Številni miti v Kalevali pripovedujejo o starih dogajanjih: o ustvarjanju sveta, izumu čolna, citer, odkritju ognja, sporositvi nebeške svetlobe itd. Tudi šamanizem je imel pri prafinskih ljudstvih velik vpliv. Šamanizem pravi, da lahko duša biva zunaj telesa. Kadar človek za vedno izgubi dušo še preseli v deželo mrtvih, od koder se lahko vedno spet naseli v telesu novorojenčka. V skladu s tem verovanjem je bil tudi svet starih Fincev razdeljen na svet živih in svet mrtvih, oboji pa so predstavljali trdno povezano celoto. Ko so živi prosili mrtve za nasvet, so bili posredniki šamani. Junaštvo zasledimo v vsej Kalevali kot prvinsko moč ljudi, kadar jim grozi sovražna Pohjola. To junaštvo je tipično finsko: tesno je povezano s človekom in naravo, dobro in zlo sta relativna, slepo sovraštvo pa vedno prinese škodo in povzroča nesrečo. Glasbila kantele (podobno našim citram) naredijo iz Kalevale pravo kozmično dramo. So skupna kulturna prvina Fincev, Baltov in finskih plemen v Rusiji zato ni presenetljivo, da je prav nastanek kantele eden od najstarejših kalevalskih motivov, ki med drugim pravi, da je čaranje s pomočjo igranja glasbe genialno. Ženska ima v Kalevali posebej pomembno mesto. Finski jezik namreč ne pozna ženskega spola in tudi v pogovoru je razlikovanje med spoli komaj opazno. Toda v Kalevali so besede mož, junak in mladenič omenjene 760-krat, žena, dekle, devica in deklica pa 720-krat. Kalevalci so večinoma moški, medtem ko so na oblasti v sovražni Pohjoli ženske. Doma je torej vse kot se po finski tradiciji spodobi, na tujem pa vlada kaos, družbeno življenje pa je postavljeno na glavo.

SAMPO - NEREŠENA UGANKA KALEVALE

V Kalevali se pojavlja tudi skrivnostni sampon, ki ga skuje kovač Ilmarinen in izpolnjuje različne želje. Ta skrivnost povzroča že dobrih 200 let na Finskem vroče razprave med filozofi, jezikoslovci in pesniki, kaj naj bi to bilo. V epu je sampo pozitiven in prinaša srečo oziroma bogastvo. Drugi izraz zanj je še pisani pokrov, tudi svod (kar bi lahko pomenilo nebo). Zanimivo je, da je povezan tako s Pohjolo kot s Kalevalo, o njem pa se govori samo v junaških pesmih - npr. da je skovan predmet, ki se ga da prenesti v čoln itd. Znanstveniki so prišli do popolnoma različnih sklepov, ki se med seboj večinoma povsem izključujejo, tako npr. Lönnrot meni, da gre za božjo podobo, Jacob Grimm govori o mlinu, poleg tega pa obstaja še na stotine različnih trditev. Jezikoslovci so iskali podobne besede v drugih jezikih - v mongolsčini pomeni sampo tempelj, v nemščini in angleščini pomeni mlin na stope, v tibetanščini je sampo drevo življenja. Na Lönnrota so napravile globok vtis srbske narodne pesmi v izboru Vuka Karadžića. Finci celo trdijo, da ga je prav ta knjiga najbolj uvrstila v prepričanju, da je treba zbirati ljudske pesmi. Bila je tudi močna spodbuda za ustvarjanje narodnega epa Kalevale, ki so jo doslej prevedli v 35 jezikov. Kolikor pa upoštevamo tudi skrajšane in prirejene izdaje ter prevode v prozi, se jih je nabralo že več kot 230.

V Sloveniji smo se za Kalevalo začeli zanimati relativno pozno, še vedno pa je nimamo prevedene v celoti. V Ljubljanskem zvonu (LZ 59/1939, št. 11/12, str. 569-76) je izšel prevod prvega in 41-tega speva (prevod: France Bezljaj in Märta Ekugren). Leta 1961 je Matej Rode prevedel rusko otroško priredbo kalevale (A. Ljubarskaja, 1953), ki je izšla pri mladinski knjigi.

Pričujoče Kalevala je prevedena po izvirniku, zapisanem v stari finščini, ki se precej razlikuje od sodobne. Prevajalka Jelka Ovaska Novak je izbrala sedem spevov (3300 verzov), ki so najbolj značilni in predstavljajo tudi glavne junake.

Omeniti velja tudi, da je Kalevala navdušila številne umetnike po vsem svetu, prav tako tudi naše. Mladinsko izdajo je ilustriral Ive Šubic. Pesnik Dane Zajc je po motivih Kalevale napisal dramo z istim naslovom. Premiero je doživela leta 1986 v Mali drami SNG, knjižno objavo pa v Zajčevih Igrah (MK, 1989).

Kalevala je v 150-tih letih svojega obstoja prdrla v najbolj skrite kote naše sveta. Njena največja vrednost je v tem, da pomaga osvetliti bivanje finskih prednikov, njihove običaje, verovanja in pesništvo. Čeprav se z njo ukvarjata znanost in umetnost, niti najbolj bistri umi širom sveta niso do konca razvozlati najglobljih skrivnosti, ki prepletajo ta ep za vse čase.

KALEVALA: finski narodni ep (izbrala, prevedla, vsebino spevov povzela ter spremno besedo in opombe napisala Jelka Ovaska Novak). — Ljubljana: Mladinska knjiga, 1991. — (Kondor, zv. 257)

SLAVKO GABERC

Seleševa v Parizu raztrgala Sabatinijevo

»Zlobna« Monika

PARIZ — Monika Seleš se je v polfinalu mednarodnega teniškega prvenstva Francije pošteno oddolžila Argentinki Sabatinijevi za poraz v finalu v Rimu. Začetek dvoboja je bil izenačen, čeprav je imela Seleševa že v osmi igri lepo priložnost, da povede s 5:3. Pri stanju 4:4 je prišlo do daljše prekinitve zaradi dežja, ob povratku tenistk na igrišče pa je Sabatinijeva popustila, Seleševa pa je bila do nje res neusmiljena: dobila je sedem zaporednih iger, osvojila s tem seveda prvi niz (6:4), v drugem pa povedla s 5:0, nato pa nasprotnici prepustila le še šesto igro. Bolj kot je Sabatinijeva popuščala, bolj je »zlobna« Monika nanjo pritiskala s svojimi silovitimi udarci in razkrivala nemoč Argentine. Jugoslovanka je pokazala vzpon forme (ki sicer še ni optimalna), kar dobro obeta pred jutrišnjim finalnim dvobojem s Španko Arantxo Sanchez, ki je v drugem polfinalu z gladkim 6:0, 6:2 presenetljivo izločila Nemko Grafovo.

S tem rezultatom pa je Seleševa, ne glede na izidi finalne tekme, obvarovala svoje prvo mesto na svetovni jakostni lestvici.

Na sliki (arhiv AP): Monika Seleš se je že drugo leto zapored uvrstila v finale mednarodnega teniškega prvenstva Francije

Na včerajšnji, 11. etapi kolesarske dirke po Italiji

Brez sprememb na vrhu

SAVONA — Včerajšnja, 11. etapa Gira bi morala še nadalje, kot prejšnja na kronometer, razgibati skupno lestvico, verjetno pa so kolesarji še kako občutili napor iz dneva prej.

Američan Greg Lemond se je hotel oddolžiti za dosedanje spodrsilaje in se pogumno vrgel v beg, da bi osvojil vsaj eno etapo na tem Giru. Tudi tokrat mu ni uspelo, saj ga je v sprintu premagal Italijan Maximilian Sciandri, in to po begu 73 km.

Po včerajšnji etapi je Lemond dal naslednjo izjavo: »Na ciljni ravnini sem napravil veliko napako: moral bi počakati do 200 m pred ciljem in nato sprintati na vso moč. Bal pa sem se, ker za nama je že vozila glavina in nama bi zato ogrozila zmago. Glede na dosedanje etape moram priznati, da sem nekoliko odpovedal. Sicer pa je že tretje leto, ko na Giru vozim na pдобen način. Morda sem zgrešil priprave za to dirko ali morda je Giro prežgodaj na programu.«

Na skupni lestvici ni prišlo do sprememb. Chioccioli je ohranil prvo mesto s samo skundo prednosti pred Giannijem Bugnom, ki pa je glavni favorit za končno zmago.

VRSTNI RED 11. ETAPE (SALA BANGANZA - SAVONA, 223 km)

1. Maximilian Sciandri (It.) 5.35'10" s povprečno hitrostjo 39,025 km na uro; 2. Lemond (ZDA); 3. Durand (Fr.) po 6'; 4. Cipollini (It.); 5. Bortolami (It.); 6. Fontanelli (It.); 7. Coppolillo (It.); 8. marti-

nello (It.); 9. Fidanza (It.); 10. Čabalkin (SZ).

SKUPNA LESTVICA

1. Franco Chioccioli (It.) 51.55'11"; 2. Budno (It.) po 1'; 3. Lejarreta (Sp.) po 26'; 4. Chiappucci (It.) po 54'; 5. Lelli (It.) po 1'18"; 6. Pulnikov (SZ) po 1'30"; 7. Sierra (Ven.) po 1'58"; 8. Jaskula (Polj.) po 2'11"; 9. Echave (Sp.) po 2'28"; 10. Bortolami (It.) po 2'48".

Danes bo na sporedu 12. etapa (Savona - Monviso, 182 km) s ciljem v reber na Monvisu, ki je prvi zelo zahteven vzpon letošnjega gira.

Silas k Sampdoriji

SAO PAOLO — Prvak Sampdoria je napovedal nakup zveznega igralca Cesena Brazilca Silasa (25 let). Govori se, da bo genovski klub odstopil na posojilo Mihajličenka ali Katanca.

Danes v Atenah Italija-Jugoslavija

ATENE — Na turnirju Ob 100-letnici košarke bo drevi že 82. srečanje med Italijo in Jugoslavijo (po Raitre ob 0.40). To bo že tretji dvoboj v zadnjih petnajstih dneh in nič ne kaže, da bi lahko azzurri zmanjšali zaostanek v skupnem seštevku zmag, ki zdaj znaša 56:25 za Jugoslavijo. Selektor Italijanov Gamba je izjavil, da si Jugoslavija lahko na bližnjem EP privoščiti zmago tudi brez Divca in Petroviča,

Italija pa jo lahko premaga samo če vsi igrajo brezhibno.

Stefano Rusconi za 15 milijard v Treviso

TREVISO — Center Rangera iz Vareseja Stefano Rusconi je od včeraj tudi uradno novi član Benettona iz Trevisa. Zanj je Benetton odšteli rekordnih 15 milijard lir, vrh tega pa odstopil Lombardčanom še Američana Gaya in Giovannija Savia.

Pavličević v Grčiji

ATENE - Dosedanji trener splitskega Pop 84 Željko Pavličević bo odslej vodil košarkarje atenskega Panathinaikosa. Podpisal je dveletno pogodbo.

Chigaco izenačil

CHICAGO — V drugi finalni tekmi play offa v NBA ligi je moštvo Chicago Bulls s 107:86 premagalo Los Angeles Lakers. Jugoslovani Vlade Divac je bil s 16 točkami drugi najboljši strelec za svoje moštvo. Stanje je zdaj 1:1, tretja tekma bo Los Angelesu.

Plavalna smetana od danes v Rimu

RIM — Od danes do nedelje bo v Rimu mednarodna plavalna manifestacija »sedmih gričev«. Od boljših plavalcev bo manjkalo le ameriški sprinter Matt Biondi.

Predsednik Pellegrini »uklenil« Trapattonija

MILAN — Časnikarji so na včerajšnji tiskovni konferenci v Milanu pričakovali, da bo predsednik Interja Pellegrini izdal ime novega trenerja, a so bili nemalo presenečeni, ko je le-ta izjavil, da bo moštvo tudi v prihodnji sezoni vodil Trapattoni. Gre za očiten poskus izsiljevanja vodstva Juventusa, ki baje ni pristalo na Pellegrinijevo zahtevo, naj v zameno za trenerja odstopi Interju kakega igralca. Pellegrini je tudi izjavil, da mu je Trapattoni (ki je vezan na Inter do konca prihodnje sezone) marca napovedal svoj odhod, vendar pa naj bi se tedaj izgovarjal, da ga snubijo za selektorja reprezentance, šele kasneje pa je prišlo na dan, da želi iti k Juventus.

Trapattoni naj bi torej ostal v Milanu, vendar pa je seveda vprašanje še odprto. Na razplet čakajo mnogi trenerji, med temi baje tudi Vicini, ki se mu klop v reprezentanci daje. Predsednik zveze Matarrese je včeraj izjavil, da se bo Vicini udeležil turneje po Skandinaviji in je namignil, da ga bo zamenjal šele tedaj, ko bo jasno, da je reprezentanca izločena iz sklepne faze evropskega prvenstva. Ali bo res, je

Kam Azeglio Vicini?

težko reči, jutri pa se vsekakor sestane zvezni svet. Potrjeno je zaenkrat le to, da Vicini sam ne bo odstopil.

Odbojka: za nastop na EP

Jugoslovanke ugnale Španijo

BEOGRAD — V drugi tekmi kvalifikacijskega turnirja za nastop na ženskem odbojgarskem evropskem prvenstvu so Jugoslovanke sinoči s 3:1 (15:10, 15:8, 4:15, 15:6) premagale Španijo. Ostalih 2. kola: Turčija - Grčija 0:3 (6:15, 1:15, 5:15).

Lestvica: Jugoslavija 4, Grčija in Turčija 2, Izrael in Španija 0.

Točka Sarajevu

BEOGRAD — V zaostali tekmi 36. kola v 1. jugoslovanski nogometni ligi sta Rad in Sarajevo igrala neodločeno 0:0, po enajstmetrovkah pa je bilo 4:5 za Sarajevo, ki si je tako prislužil točko. Rad je štiri minute pred koncem zastreljal enajstmetrovko.

Pokal Libertadores tokrat v Čile

SANTIAGO — Nasprotnik beograjske Crvene zvezde v tekmi za medcelinski pokal v Tokiu bo čilsko moštvo Colo Colo iz Santiaga. V povratni finalni tekmi pokala Libertadores je s 3:0 premagal Olimpio iz Asunciona. Prva tekma v Paragvaju se je končala pri belem izidu.

Po zmagi na rallyju Akropole

Lancia si obeta osvojitve SP

ATENE — Z zmago Finca Kankkunen na 38. rallyju Akropole je Lancia prekinila monopol Toyote oziroma Španca Sainza, vodilnega na skupni lestvici za svetovno prvenstvo. Poleg Kankkunen na sta se na grškem »evropskem safariju« dobro odrezala tudi Auriol in Biasion, ki sta osrečila nova odgovorna pri italijanski hiši Petronia. Prvi pa je Kankkunen po telefonu čestital dosedanji šef Lombardi, ki je pred dnevi prevzel svojo novo funkcijo v formuli ena pri Ferrariju.

Po tem uspehu si pri Lancii obetajo osvojitve naslova tako v konkurenci hiš, kot pilotov. Kankkunen želi konec meseca nastopiti tudi na rallyju po Novi Zelandiji, čeprav se Lancia zdaj pripravlja zlasti za tekmovanje v Argentini. »Toda Sainzu na Novi Zelandiji nočem privoščiti nove zmage«, je izjavil neobičajno bojeviti finski pilot.

Kaže, da mu bo njegovo vodstvo po zmagi v Grčiji le ugodilo.

totocalcio

Ascoli - Taranto	1
Avellino - Reggina	1
Brescia - Lucchese	X2
Cosenza - Ancona	1
Foggia - Pescara	1
Verona - Salernitana	X1
Messina - Udinese	1
Modena - Cremonese	X1
Padova - Barletta	1
Triestina - Reggiana	1X2
Trento - Monza	2
Casertano - Palermo	12
Molfetta - Teramo	X12

Borovkam naslov »mini« Še finale Primovolleya

Na Tržaškem sta se članska odbojgarska sezona in zvezna mladinska že končali, na sporedu je še zaključek nekaterih tekmovanj, ki sodijo v prisotnost pokrajinske komisije FIPAV za mladinsko področje. Naslove v minivolleyu (letnik 1980) in superminivolleyu (1979) so podelili v prejšnjih dneh. V najmlajši kategoriji so zmago slavile odbojkarice Bora Friulexport, ki so tako še obogatile izjemno sezono uspehov tega našega mestnega društva. Slovenski uspeh so z drugim mestom dopolnile še Kontovelke. Finale za 1. mesto je bil prav med tema ekipama, zmagale pa so borovke z 2:0.

Bor Friulexport za las ni zmagal tudi v prvenstvu superminivolley, kjer je v odločilni tekmi z 2:1 klonil pred Riceratorijem.

Danes bodo na vrsti še sklepni nastopi v novoustanovljenem prvenstvu Primovolley (under 13). V telovadnici šole Suvich se bodo za naslov od 15. ure dalje potegovali štiri najboljše uvrščene iz dveh kvalifikacijskih skupin, med temi sta tudi dve slovenski šestki. Za uvod bodo borovke igrale proti Riceratoriju, nato pa se bodo slogašice pomerile s CUS-om. Sledili bosta tekmi za 3. in 1. mesto.

Na sliki: Borove prvakinje v minivolleyu s trenerko Nacinovijevo

V Bocnu in Vicenzi našim ne bo lahko

Mladinski vrsti do 16. leta starosti Valprapora Teknoprogres in Bora Friulexport bodo od danes v Bocnu in pri Vicenzi nastopili na meddeželni fazi vsedržavnega odbojgarskega prvenstva v kategoriji dečkov oziroma deklic.

Obe tile naši šestki nastopata kot nosilki naslova deželnega prvaka Furlanije Julijske krajine, s čimer sta že dosegli izjemen uspeh, tako da predstavlja zdaj vsaka nadaljna zmaga za obe ekipi dodaten podvig.

Tako valpraprovce kot borovke čaka tokrat res težka naloga, če vemo, da meri moči zdaj le še 32 najboljših šestek iz vse Italije, 18 deželnih prvakov, drugouvrščene ekipe iz dvanajstih večjih dežel (med temi tudi FJK) in predstavnika avtonomnih pokrajin Tridentskega in Zgornjega Poadižja. Skupin meddeželne faze je osem.

Sestava skupin je za oba naša predstavnika enaka: igrala bosta proti prvakoma Trenta in Bocna in pa proti prvaku Veneta, ki je na papirju za oboje nepremagljiv.

Goriški fantje se bodo namreč v zadnjem dnevu tekmovanja (v nedeljo ob 9. uri) v Bocnu pomerili nič manj kot z mladinsko vrsto Sisleya iz Trevisa, ki je s svojo člansko vrsto igral v polfinalu play offa za naslov državnega prvaka. Verjetno je vsak komentar o tem, kaj čaka valparporce, od-

več. Precej več možnosti imajo verjetno naši odbojkarji v prvih dveh nastopih, v današnjem s prvakom Bocna (ob 18. uri) in pa v jutrišnjem (ob 16. uri) s prvakom Trenta.

Tudi borovke čaka najtežji nastop v nedeljo, ko se bodo ob 11. uri v dvorani Cerone v kraju Torre di Quartesolo pri Vicenzi pomerile z Moglianom Venetom, se pravi z ekipo društva, ki je v zadnjih letih osvojilo največ mladinskih državnih naslovov tako med mladinkami kot med deklicami. Mogliano svoje igralko za vsak letnik izbira v krogu ogromnega števila deklet, mnogo večjega kot vsa slovenska društva pri nas skupaj!

V petek bodo plave (ob 18. uri) igrale s Torrefranco iz Trenta (to je društvo z bogato tradicijo in prvotigaško preteklostjo), v soboto (ob 16. uri) pa z nepoznanim moštvom Brixna (Bocen).

Glede na to, da se v državni finale uvrstijo le zmagovalci osmihkvalifikacijskih skupin, je jasno, da čaka obe naši šestki resnično težka naloga, prepričani pa smo, da se bosta ne glede na končni izidi izkazali za borbeno in dobro igro, s takšno pač, s katero so se suvereno dokopali do prvega mesta v naši deželi.

Državni finale bo konec tega meseca.

Članski košarkarski turnir »G. Sarti« Jadranovci oprezno

Članski košarkarski turnir »G. Sarti« v organizaciji Don Bosca se bo nadaljeval drevi s polfinalnima tekmama Jadran TKB - Intermuggia Zerl in Don Bosco - Dino Conti.

Jadranovci se bodo torej drevi sprijeli z miljsko ekipo, ki je na prvem srečanju premagala Kontovelovo postavo. Jadranovci so drevi favoriti, morali pa bodo zaigrati izredno zbrano že od vsega začetka, kajti vsako podcenjevanje bi jih lahko drago stalo, tudi zato ker je miljsko moštvo dokaj uigrano in čeprav se je četrtoligaško prvenstvo že zdavnaj končalo, tudi telesno dobro pripravljeno.

Res je, da so naši zanesljivo na prvi tekmi premagali ekipo Interja 1904, na dlani pa je tudi, da so bili na tem srečanju vsakič v težavah, ko so le malo popustili, predvsem v obrambi.

Dokaj zanimivo bo tudi drugo srečanje med Don Boscom in miljskim Dino Contijem, ki je na prvi tekmi presenetljivo, toda povsem zaslužno izločil ekipo Latte Carso, ki nastopa v C ligi.

V sredo je bila na sporedu »all-stars« tekma mladincev med igralci, ki so nastopili v prvenstvu 1. in igralci 2. skupine. Zmagali so košarkarji prve skupine s 110:92 (48:42). Ekipo prve skupine je vodil Jadranov trener Valter Vatovec, v zmagovitem moštvu pa so nastopili še Jadranovi košarkarji Dean Oberdan, Robi Paulina, Aleks Smotlak, Marco Crisma in Rudi Staniša.

Košarkarji druge skupine so se enakovredno borili le v prvem polčasu, ko so bili v zaostanku le za štiri točke. V nadaljevanju pa je prišla na dan boljša telesna pripravljenost Vatovčevih varovancev in visoka zmaga je bila tu. Za slovensko košarko je vsekakor lep uspeh, da je tvorilo reprezentanco kar pet naših košarkarjev. Sklican je bil tudi Kristjan Rebula, ki pa se zaradi šolskih obveznosti tekme ni mogel udeležiti.

Na košarkarskem turnirju naraščajnikov

Naša selekcija gostuje v Turinu

Selekcija naših košarkarjev letnikov 1975/76, ki bo nastopala z imenom Jadran, se bo jutri in v nedeljo udeležila kakovostnega turnirja v Turinu, ki ga prireja društvo Dogliani, pri katerem trenira naš dolgoletni košarkarski delavec Massimo Raseni.

Jadranovo moštvo bodo sestavljali igralci Bora, Brega, Kontovela in Poleta. Trener bo Jure Krečič.

Turnir bo dokaj kakovosten, saj se ga bodo udeležile ekipe Virtusa iz Padove, Dravellija iz Moncalierija pri Turinu ter Dogliani (50 km od Turina), ki je tudi deželni prvak v tej kategoriji.

SPORED TURNIRJA
JUTRI, 8. 6. V TURINU
17.00: Dravelli - Virtus Padova
19.00: Dogliani - Jadran.
NEDELJA, 9. 6. V DOGLIANIJU
9.30: finale za 3. mesto
11.00: finale za 1. mesto
12.30: nagrajevanje.

Danes pregledni trening (1978/79)

Danes bo v repenski telovadnici ob 15.30 pregledni trening letnikov 1978/79. Trening bo vodil Jadranov trener Peter Brumen ob sodelovanju Umberta Acerbija in Igorja Cancianija.

Naj omenimo, da so tile igralci že uspešno nastopili na turnirju v Ronkah, kjer so osvojili drugo mesto.

konjske dirke - konjske dirke

V Rimu (skupina 1) je glavni favorit Littoriale. Moral pa bo paziti na Giacimenta (skupina x), ki je navajen an teake dirke. Nevaren pa bo tudi Flaubert (skupina 2).

Mislimo, da je v Rimu favorit Plontop (skupina 2) glede na razdaljo proge. Od skupine x je Fuggiasco v dobri formi, za presenečenje pa lahko poskrbi Furor OM.

V Firencah menimo, da je Izen (skupina 1) eden od glavnih favoritov. Nevaren pa utegne biti Lambrakis (skupina x), presenetil pa bi lahko Ljuba Horu (skupina 2).

Nedvomno bo eden od protagonistorov v Tarentu Dibalo (skupina x), ki pa bo moral paziti na Loisirja di Rosa (skupina 1). Omenimo naj še Giobvbeja AC (skupina 2).

Lobo Feroz (skupina x) je eden od favoritov v Tarentu. Od skupine 1 bi omenili Edofoorteja, ki je trenutno v zelo dobri formi. Od skupine 2 pa bi utegnil presenetiti Ibervuja.

Jadranovec Martin Pertot

DREVIŠNJI SPORED
POLFINALE
19.30: Jadran TKB - Zerlail Milje
21.15: Don Bosco - Dino Conti Milje
JUTRI
20.00: finale za 3. mesto
21.30: finale za 1. mesto
Vse tekme bodo v telovadnici Don Bosca, Istrska ulica.

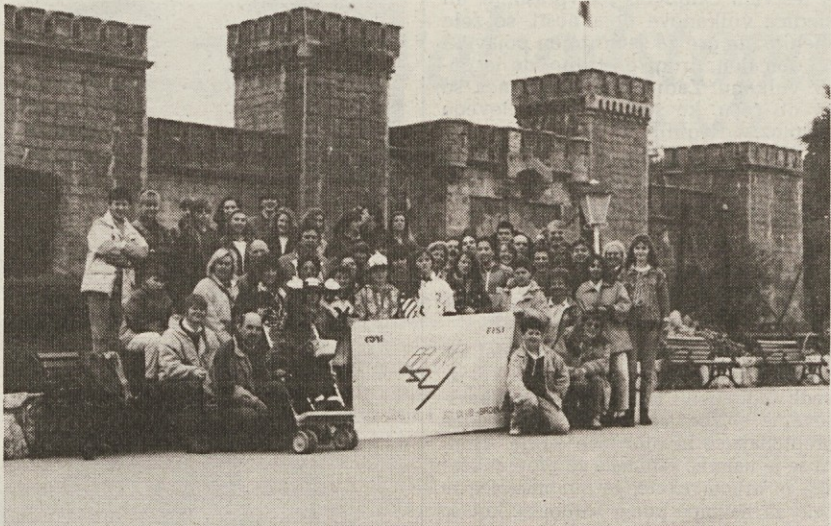
Brežani drevi pred važno tekmo

Bregovi košarkarji bodo drevi ob 19.30 v Dolini igrali v okviru finalne skupine za prestop v promocijsko košarkarsko ligo zelo pomembno tekmo proti moštvu Lega Nazionale, ki je na prvem srečanju premagala poletovce.

Ce bodo Brežani uspeli premostiti tudi drevišnjo oviro, bodo napravili lep korak naprej po poti do napredovanja, saj v višjo ligo napredujejo tri moštva od skupnih šest.

Naj omenimo še, da bo v torek, 11. t.m., v Dolini slovenski derbi med Bregom in oletom.

Prizadevni delavci Smučarskega kluba Brdina ne poznajo počitka Tudi med poletjem s polno paro

Neutrudljiva SK Brdina

Čeprav je uradna smučarska sezona zaključena, SK Brdina je še vedno aktivna. Vrstijo se še vedno tedenski sestanki, ki so potrebni glede nadaljnega delovanja.

Trenutno skupina aktivnih tekmovalcev trenira dvakrat tedensko in tak po končanem pouku gre na snežne treninge. V juliju bodo ponovno na večdnemnem treningu na enem od avstrijskih ledenikov.

DIRKA TRIS

V Trstu je po našem mnenju v prednosti Greco AS (skupina 2). Od skupine x je Escudo med favoriti, od skupine 1 pa bi omenili Isemburga.

DIRKA TRIS
Naši favoriti: št. 16 Insipina, št. 17 Jazzy Jen, št. 5 Ipnos Per.
Za sistemiste: št. 2 Day CM, št. 7 Eveltim, št. 9 Lovably.

totip

1. — prvi	1
— drugi	x 2
2. — prvi	2
— drugi	x 1
3. — prvi	1 2
— drugi	x
4. — prvi	x
— drugi	1 2
5. — prvi	x
— drugi	1 2
6. — prvi	2
— drugi	1 x

V Sežani sklepna prireditev 3. Jadranovega turnirja v minibasketu Divači Igre pod košema

S finalnimi tekmami in zaključno prireditvijo se je v nedeljo v Sežani končala 3. izvedba Jadranovega turnirja v minibasketu za letnike 1981 in mlajše.

Po zanimivih in borbenih finalnih tekmah je bilo nagrajevanje, pred katerim sta spregovorila novi predsednik SZ Jadran Rado Race in predsednik KK Sežana Igor Grmek, ki jje bil tudi gostitelj nedeljek prireditve.

Na splošno je tudi ta izvedba tega turnirja dobro uspela. Letos se je turnirja udeležilo kar devet ekip (Bor A in B, Breg, Divača, Kontovel, Polet A in B, Sežana in Sokol). Zanimanje za to prireditev raste, saj Igre pod košema niso zgolj »košarkarka tekma«, temveč se otroci na raznih srečanjih merijo tudi v štafetah in metih. Organizator pa že proučuje možnost, da bi uvedel še druge elemente košarkarske igre, ki omogočajo posamezniku telesni in za košarko tehnični razvoj. Predvsem na Primorskem so za to prireditev dokaj zainteresirani in ni izključno, da že v prihodnji sezoni bodo Igre razšili še na naovogoriško in koprsko področje.

Letošnjo izvedbo Iger pod košema je zanesljivo osvojila Divača, ki je pod vodstvom požrtvovalnega trenerja Janka Sile pokazala največ. Minikošarkarji Divače so v velikem finalu prepričljivo odpravili Kontovelce, ki so z drugim mestom vsekakor dosegli lep uspeh. Tretja je bila Sežana pred presenetljivim Sokolom. Peto mesto si je zagotovil Bor A s prepričljivo zmago nad Poletom B, medtem ko so bili Brežani sedmi pred drugo postavo Bora in Poleta.

FINALE ZA 7. MESTO
BREG - BOR B **6:1**
ŠTAFETA: Breg - Bor B 1:0. METI Z DESNE: Breg - Bor B 10:9. METI Z LEVE: Breg - Bor B 10:8. PROSTI METI: Bor B - Breg 5:10. TEKMA: Breg - Bor B 14:4. BREG: Grilanc,

Švab, Derganc, Kermec 2, Zobec 12. BOR B: Floridan, Sulli 2, Peric, Stanič 2, Pitacco, Hrovatin, Sadlowski, Jevnikar. SODNIK: Žiberna.

FINALE ZA 5. MESTO
BOR A - POLET A **7:0**
ŠTAFETA: Bor A - Polet A 1:0. METI Z DESNE: Bor A - Polet A 10:6. METI Z LEVE: Bor A - Polet A 10:6. PROSTI METI: Bor A - Polet A 10:7. TEKMA: Bor A - Polet A 24:13. BOR A: Floridan 2, Strani, Hrovatin 6, Corbatti, Štokelj 10, Križmančič 2, Zerial 4. POLET A: Šibelja, Bogatec, Gregori, Lakovič 11, Taučer 2, Hrovatin. SODNIK: Lesica.

FINALE ZA 3. MESTO
SEŽANA - SOKOL **7:0**
ŠTAFETA: Sežana - Sokol 1:0. METI Z DESNE: Sežana - Sokol 10:8. METI Z LEVE: Sežana - Sokol 10:8. PROSTI METI: Sežana - Sokol 10:9. TEKMA:

Sežana - Sokol 29:6. SEŽANA: Tomšič, Vodopivec, Ukmar 2, Peric 5, Pavlovič, Dodič 10, Rakič 6, Lipanje, Milev, Abram 6, Furlan. SOKOL: Jaklič, Masten 2, Frandoli 4, Hrovatin, Rogelja, Sosič, Rebula, Prievieti. SODNIK: Burger.

FINALE ZA 1. MESTO
DIVAČA - KONTOVEL **7:0**
ŠTAFETA: Divača - Kontovel 1:0. METI Z DESNE: Divača - Kontovel 10:4. METI Z LEVE: Divača - Kontovel 10:3. PROSTI METI: Divača - Kontovel 10:5. TEKMA: Divača - Kontovel 33:6. DIVAČA: Krajcar 2, Sila 7, Lackovič 12, Krvanja 2, Babič 6, Gregorovič 2, Margon 2, Bombač, Kovačič. SODNIK: Corbatti.

KONČNA LESTVICA
1. Divača, 2. Kontovel, 3. Sežana, 4. Sokol, 5. Bor A, 6. Polet A, 7. Breg, 8. Bor B, 9. Polet B. (bl)

Na sliki (foto Magajna): zbrane ekipe v Sežani.

Mednarodno tekmovanje v Minsku

Fabio Ruzzier na drugem mestu

Pred kratkim je bilo v Minsku mednarodno tekmovanje v hoji, na katerem nastopilo tudi društvo MC Centro Lazio, za katerega nastopa tudi naš atlet Fabio Ruzzier.

Tekme (10 km) se je udeležilo več kot 20 atletov, premočno pa je zmagal član ekipe Rdeče armade Kuko, odlični drugi pa je bil prav Ruzzier.

Pred nekaj dnevi pa je bil v Koprivnici na Hrvaškem 5. mednarodni miting v hitri hoji za »Trofejo Podravke«, ki se ga je udeležilo 26 atletov iz šestih držav (Jugoslavije, Italije, madžarske, Češkoslovaške, Romunije in SZ). Tudi tu se je Fabio Ruzzier odlično obnesel, saj je v močni konkurenci osvojil deseto mesto.

Zmagal je sovjetski predstavnik Meškauskas.

Naj omenimo, da je bil Jugoslovan Raković osmi, jugoslovanski državni prvak in rekorder Balek pa se je uvrstil za Ruzzierjem.

Zanimivo tekmovanje v jadralnem letenju

V naši deželi se je v maju odvijalo prvo nagradno tekmovanje v jadralnem letenju.

Pobudniki tekmovanja so Aero Club Giuliano iz Gorice, Aero Club Friulano iz Vidma in Associazione Volovelistica Rivoli di Osoppo.

Na tekmovanje se je prijavilo 24 pilotov z osebnimi in klubskimi letali. Jadralci so morali preleteti vnaprej določene kraje, vzleteli in pristajali so na letališčih v Gorici, Vidmu in Rivoli di Osoppo. Tekmovanje se je odvijalo v treh sobotah in nedeljah na naslednjih progah: Campoformido - Gorica - Meduno - Campoformido; Gorica - Čedad - Campoformido - Gorica; Rivoli - Tolmeč - Matajur - Rivoli. Na prva tri mesta so se uvrstili Yuri Prodorutti (ACF), Umberto Selan (ACF) in Francesco Rizzani (AVRO).

Na letališčih so vzletom in pristankom jadralnih letal prisostvovali gledalci, ki so lahko sledili tudi spretnim padalcem in akrobacijam letalskih modelov.

Za vse tiste, ki jih letalstvo in vse kar je s tem v zvezi, veseli, še nekaj zanimivega: v nedeljo, 9. t.m. bo na vojaškem letališču pri Proseku letalski miting. Nekaj pred 13. uro bo prihod športnih letal. Ob 14. je na sporedu letenje letalskih modelov, nato bodo na vrsti padalci. Po vsem tem bodo nastopili še piloti z letali in motornimi zmagi. (M. Žerjal)

obvestila - obvestila

TPK SIRENA
organizira tečaja jadrnanja na optmistih za otroke od 8. do 14. leta starosti. Prvi tečaj bo od 17. do 28. junija, drugi od 18. do 31. julija. Podrobnejše informacije na sedežu kluba v popoldanskih urah, tel. 422696.

SK DEVIN IN SZ SLOGA
vabita kajakaše za spust po reki Reki od Ilirske Bistrice do Škocjana jutri, 8. t. m. Odhod iz Ilirske Bistrice ob 8.30.

SZ SLOGA IN SK DEVIN
vabita v nedeljo, 9. t.m. izlet v Tipano (Beneška Slovenija) ob 20. srečanju vseh slovenskih planincev. Odhod ob 8. uri iz Sosljana z osebnimi avtomobili in društvenim kombijem. Za informacije tel. 200236 (Bruno Škerk) in tel. 226283 (Viktor Stopar).

SPDT
organizira v nedeljo, 9. t.m., avtobusni izlet v Tipano (Beneška Slovenija) ob 20. srečanju vseh slovenskih planincev. Odhod ob 7. uri izpred sodnijske palače in ob 7.20 izpred trgovine Terčon v Sosljanu. Vpisovanje v uradu ZSSDI, informacije po tel. 766239.

KK BOR
prireja košarkarski kamp za otroke letnikov od 1977 do 1984. Kamp bo v prostorih stadiona 1. maj od 17. do 22. ter od 24. do 29. junija. Na razpolago je tudi minibus za prevoz otrok. Za informacije in vpisovanje tel. na št. 361476 (Walter Corbatti).

TPK SIRENA - ŠPORTNI RIBOLOV

organizira teoretični in praktični tečaj športnega ribolova za otroke in mladince, in sicer od 13. do 18. junija in od 1. do 5. julija. Vpisovanje in informacije ob četrtkih in petkih na sedežu kluba od 17. do 20. ure, Miramarski drevored 32 (tel. 422696).

TENIŠKA SEKCIJA GAJA
razpisuje skupinske začetniške teniske tečaje za odrasle in otroke. Začetek tečajev 17. oz 24. junija. Vpisovanje do vključno 14. junija neposredno na teniških igriščih v popoldanskih urah ali od 16. do 17. ure po telefonu 226115.

ŠD BREG
obvešča, da bo trening za osnovnošolski turnir jutri, 8. t. m., ob 17. uri na igrišču v Dolini.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo Tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski

dnevnik

petek, 7. junija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Pred izbruhom neredov so policisti skušali pomiriti skupino preglasnih beguncev

Številni Albanci s kamni in palicami napadli agente v taborišču pri Bariju

BARI — Del od preko 500 albanskih beguncev iz naselja San Marco na periferiji Barija je včeraj s kamenjem in palicami napadel policijske agente, ki so bili s svojo premično policijsko postajo (na sliki AP) zadolženi za nadzor v taborišču. Po prihodu policijske in karabinjerske okrepitve so priprli pet Albancev, drugih pet albanskih beguncev, ki so bili med spopadi lažje ranjeni, pa so pospremili na polikliniko v Bariju.

Po podatkih policije je do neredov prišlo potem, ko so nekateri begunci zahtevali poseg policijskih agentov proti nekaterim njihovim rojakom, ki so zganjali nered v enem izmed šotorov in tako ostale motili pri spanju. Toda razgrajati so se policistom uprli in jih napadli. Položaj je postal izredno napet, v spopad pa so se vmešali še številni drugi begunci. Da bi jih »pomirili«, so policisti proti njim odvrgli dve solzilni bombi, kar pa je povzročilo

lo še bolj silovito reakcijo beguncev, ki so s kamenjem in palicami dobesedno nagnali policiste iz taborišča. Med uporom so Albanci tudi razdejali majhen urad prefekture, ki so ga za potrebe beguncev uredili znotraj taborišča.

Včerašnja napetost naj bi poleg slabih življenjskih pogojev - tako vsaj trdi del beguncev - povzročil tudi predvčerajšnji obisk dveh funkcionarjev mednarodne organizacije za preseljevanje. Oba funkcionarja naj bi beguncem ponudila pomoč, če bi se kdo od njih želel pridružiti sorodnikom v tujini, ali pa se vrniti v Albanijo. Tem naj bi plačali stroške potovanja, dobili pa naj bi tudi manjšo denarno pomoč. Drugi motiv, ki naj bi dvignil temperaturo med albanskimi begunci, pa je približevanje 15. julija, ko bo vsem tistim, ki medtem ne bodo dobili statusa političnega begunca, poteklo dovoljenje za bivanje v Italiji.

V Zagrebu Medvedoviću 18 mesecev zaporne kazni

ZAGREB — Vojaško sodišče v Zagrebu je včeraj po štirih dneh sojenja izreklo vodniku prvega razreda Ivanu Medvedoviću poldrugo leto zapore. Sodišče ga je obsodilo za kaznivo dejanje širjenja neresničnih novic. Vojaško sodišče je Medvedoviča spoznalo za krivega, ker je v javnih medijih širil trditve, da je bil oblikovan načrt za aretacijo in poboj pripadnikov hrvaškega ministrstva za notranje zadeve, razporejenih na območju Otočac. Na tem območju je bila namreč tudi Medvedovičeva enota.

Po enomesečni prekinitvi pa se je pred senatom zagrebskega Okrožnega sodišča včeraj nadaljevala glavna obravnaava proti Dušanu Bandiću, Zoranu Stepanoviću in Dušanu Cariću. Obdolženi so kaznivega dejanja pripravljanja oboroženega upora proti Republiki Hrvaški. Željko Ražnjatović - Arkan pa je obdolžen kaznivega dejanja pomaganja tega oboroženega upora.(dd)

Med žrtvami vulkana Unzena tudi francoska raziskovalca

TOKIO — Vulkan Unzen še naprej bruha lavo, zato so oblasti poostrile nadzorstvo v njegovi neposredni bližini. Uradni japonski viri poročajo, da so doslej prepoznali 34 žrtev, med temi sta francoska vulkanologa zakonca Krafft in ameriški raziskovalec Harry Glicken. Trojica se je verjetno preveč približala kraterju v trenutku, ko je iz njega bruhnil nov val lave. Skoraj popolnoma uničeno je naselje Šimbara (na sliki AP) ob vznožju vulkana. Štirinajst oseb so odpeljali v bolnišnico zaradi hudih opeklin in znakov zastrupitve s plinom.

Seizmografski zavod na otoku Kjušu je predsinočnim zabeležil več potresnih sunkov, ki pa niso presegli tretje stopnje po Richterjevi lestvici. Odgovori na vprašanje, ali so potresni sunki posledica vulkanove dejavnosti, so zelo protislovni. Nekateri menijo, da gre za samostojen pojav, ki je na Japonskem dokaj običajen, drugi pa trdijo, da je povezan z eksplozijami v vulkanu. Zadnji potresni sunek so namreč zabeležili prav ob času, ko se je iz vulkanovega žrela po momočnejši eksploziji dvignil gost dim.

Potem ko so v ameriškem Phoenixu pretrgali neobičajno mrežo tihotapcev

Agencija Tanjug o tihotapljenju orožja

WASHINGTON — Jugoslovanska tiskovna agencija Tanjug, ki je v prejšnjih dneh skoraj sramežljivo poročala o tihotapljenju »domačega« orožja v Bosni in Hercegovini in se dosledno izmikala navajanju, komu je bilo to orožje namenjeno ter vsestransko hvalila obnašanje JLA, ne da bi pri tem navedla, da je bilo orožje v bistvu njeno, pa je ob primeru hrvaškega »tihotapskega« kupovanja orožja v ZDA ubrala povsem drugačne strune. Po predvčerajšnji krajši vesti je Tanjug včeraj objavil daljši dopis iz Washingtona, ki ga kot zanimivost v skrajšani obliki posredujemo bralcem.

»Tem ljudem je treba čim prej pomagati«, piše v telefaksu, ki ga je odsek Hrvaške demokratične skupnosti (Hrvaška demokratska zajednica - HDZ) iz Phoenixa v Arizoni poslal istomišljenikom in drugim vplivnim ljudem po Ameriki. Tanjug je prepričan, da je ta poziv originalen in daje svojo verzijo celotnega dogodka.

»Pred nekaj meseci je 54-letni član odseka HDZ iz Phoenixa, krajevni biznis-

men in ameriški državljani, »ki dela iz svojega stanovanja«, Ivan Kapetanović vrgel pogled na orožje, ki bi ga lahko poslal v Hrvaško, »svojemu narodu«. To naj bi Kapetanović navedel vrinjenim ameriškim agentom. Orožje so po trditvah Tanjuga potrebovali, da bi »zrušili osrednjo stalinistično oblast«. Kasneje naj bi v igro pristopila še 46-letni Marko Belinić s kanadskim in jugoslovanskim državljanstvom in Željko Vusira z rdečim jugoslovanskim potnim listom.

Po pisanju časopisa Arizona Republic še ni povsem jasno, ali je izkaznico funkcionarja hrvaškega notranjega ministrstva pokazal Belinić ali Vusira. Za Tanjug pa to ni niti tako pomembno, pomembnejše je dejstvo, da je dvojica po aretaciji odbila ponudbo preiskovalcev, naj kontaktirata jugoslovanske konzularne oblasti, ker bi bil »nonsens zaprositi za pomoč državo, ki so jo hoteli z orožjem zrušiti.«

Ameriški agenti so se s trojico igrali »slepe miši« vse do prihoda gotovine: 450 tisoč dolarjev, ki so jo vložili v neko

banko v San Antoniu in so jo sedaj zaplenili. Vso zadevo so poleg carinskih izvedli tudi agenti mornariške protiobveščevalne službe, ker ni šlo za navadne preprodajalce in tihotapce orožja. Trojica se je namreč zanimala za protitankovske in druge rakete, za minometalce in celo za havbice poleg »drobiža« kot so strojnice, sistemi za nočno ciljanje, avtomatske puške M-16, pištole, neprobojni jopiči in drugo.

Po pisanju Tanjuga trojici grozi kazen od 250 tisoč dolarjev za vsakega, ali pa petletni zapor. To naj bi bil za Tanjug razlog, da so hadezejevci iz Phoenixa poslali tako dramatičen poziv, da je treba »tem ljudem pomagati«, saj bi celotna zadeva lahko Hrvaško prikrajšala za več kot milijon dolarjev.

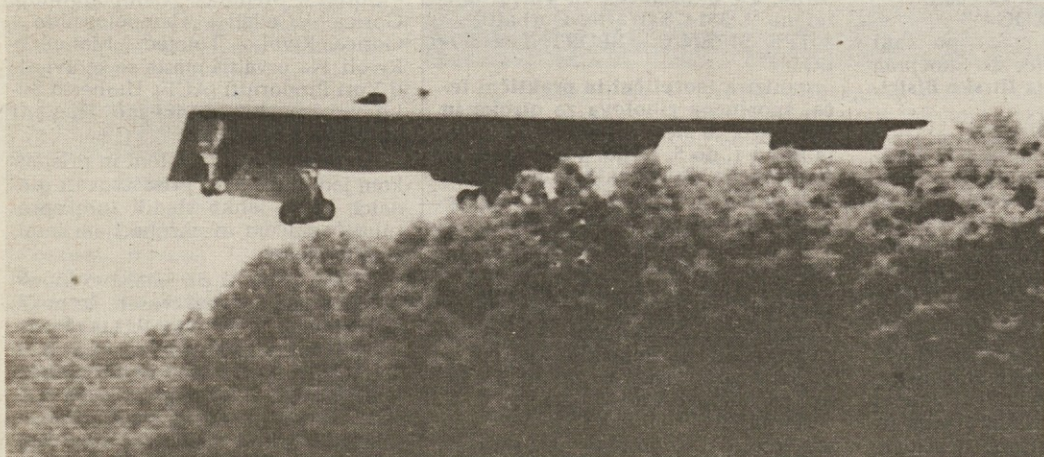
Poznavajoč ameriško sodstvo bodo vso zadevo razrešili čez kak mesec, do tedaj pa se lahko marsikaj zgodi. Če so Tanjugove trditve točne, je Hrvaška v bistvu v tujini iskala tisto, kar njeni nasprotniki brez večjega rizika dobivajo iz Crvene zastave.

Ali ljubite Mozarta?

V počastitev 200-letnice Mozartove smrti so Japonci izdelali pet modrkčkov, ki ob pritisku zaigrajo eno od skladbic velikega skladatelja, na košaricah pa istočasno utripajo vgrajene lučke (Telefoto AP)

Samotni let bombnika

Leteči predmet na sliki je ameriški super bombnik B-2, ki tudi na sliki vzbuja strah (Telefoto AP)

Smrtonosne ose

WASHINGTON — Po sicer mirnih in zelenih dolinah južnega Teksasa že nekaj tednov razsajajo roji zločinskih žuželk, ki med prebivalstvom vzbujajo strah in trepet. Doslej jo je najbolj skupil lastnik ranča Cenobio Jesus Diaz, ki je nič hudega sluteč s kosilnico kosil travo okrog hiše. Ropot stroja je verjetno premotil ose, ki so moža skoraj do smrti prebodle z želi.

Strokovnjaki trdijo, da gre za redko vrsto zelo napadalnih os afriškoevropskega izvora, doslej pa jim ni uspelo ugotoviti, kako so žuželke prišle tudi v Združene države. Ose imajo nenavadno močna žela, kar dokazuje tudi dejstvo, da so Diaza pičile tudi skozi sicer trdo in debelo platno kavbojk. Žuželke, ki se premikajo v velikih rojih in dnevno lahko preletijo razmeroma velike razdalje, so v normalnih pogojih mirne, že nenaden ropot pa jih spremeni v živ morilski oblak. V ZDA so jih prvič opazili pred kakimi tridesetimi leti, od tedaj pa so zločinske ose povzročile že več stotin žrtev. Za občutljive osebe je namreč dovolj že en sam pik.

Strokovnjaki jih torej upravičeno uvrščajo med najbolj nevarne žuželke planeta.

V Lepoglavi upor kaznjencev

LEPOGLAVA — V kazensko-popravnem domu Lepoglava še vedno traja upor zapornikov. Včeraj dopoldne so se sicer nadaljevali pogovori predstavnikov uprave z zaporniki, ki še vedno zadržujejo 13 čuvajev, vendar pa se še niso sporazumeli o rešitvi zapleta. Neredi so se v zaporih začeli že v torek, ko so zaporniki najprej napadli čuvaje, nato pa podtaknili še požar v osrednjem zaporniškem poslopju. Zaporniki zahtevajo zamenjavo direktorja in terjajo, da na pogovore v Lepoglavo pridejo podpredsednik hrvaškega sabora, podpredsednik vlade in minister za upravo in pravosodje.(dd)